

Sprawozdanie roczne w sprawie Erasmus+ za 2022 r.

Erasmus+

Nowe perspektywy, szersze horyzonty.

2021-2027

Niniejszy dokument w żadnym wypadku nie stanowi oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2023

© Unia Europejska, 2023.

Ponowne wykorzystanie dokumentów Komisji reguluje decyzja Komisji 2011/833/UEz dnia 12 grudnia 2011 r.w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U.L330z14.12.2011, s.39). Z wyjątkiem przypadków, w których stwierdzono inaczej, ponowne wykorzystywanie tego dokumentu jest dozwolone na podstawie licencji Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Oznacza to, że ponowne wykorzystywanie jest dozwolone pod warunkiem odpowiedniego poinformowania autorze oraz o wszelkich zmianach wprowadzonych w dokumencie.

Wykorzystanie lub zwielokrotnienie elementów, które nie należą do UE, może wymagać uzyskania zgody bezpośrednio od uprawnionych. Unia Europejska nie dysponuje prawami autorskimi do następujących elementów: strona tytułowa z elementami fotograficznymi, ikony najważniejszych danych liczbowych (s. 26, 31, 36, 42, 47, 51, 72, 77, 82 i 86); okładka: iStock/ukayacan; iStock/gradyreese; ikony: iStock/fonikum.

Druk ISBN 978-92-68-16721-2 DOI 10.2766/380656 NC-AR-23-001-PL-C
PDF ISBN 978-92-68-16740-3 DOI 10.2766/482172 NC-AR-23-001-PL-N

KOMISJA EUROPEJSKA

Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury
Dyrekcja R – Zarządzanie Wynikami, Nadzór i Zasoby

Osoba wyznaczona do kontaktów: Arturo Caballero Bassedas,
p.o. Zastępca Dyrektora Generalnego
Dyrektor ds. Zarządzania Wynikami, Nadzoru i Zasobów
E-mail: Arturo.Caballero-Bassedas@ec.europa.eu
EAC-SPP@ec.europa.eu

Komisja Europejska
B-1049 Bruxelles/Brussel

W przypadku rozbieżności między poszczególnymi wersjami językowymi wersją nadrzędną jest wersja angielska.

Erasmus+

Sprawozdanie roczne za 2022 r.

Od 35 lat program Erasmus+ symbolizuje pozytywne zmiany i wywiera głęboki wpływ na ludzi, organizacje i politykę w całej UE. Dzięki niemu około 13,7 mln osób miało możliwość zdobycia i doskonalenia umiejętności w całej Europie i poza nią. Zachęcając do współpracy i odkrywania się nawzajem, program pomaga w tworzeniu tętniącej życiem i niezwykle różnorodnej społeczności Europy.

Aby osiągnąć cele programu Erasmus+ dotyczące łączenia ludzi i zbliżania do siebie mieszkańców Europy, przy jednoczesnym uwzględnieniu kluczowego znaczenia transformacji cyfrowej i ekologicznej, potrzeba wytrwałości i zaangażowania. W roku 2022 dążenia te były szczególnie wyraźne. To odczucie podzielają wszyscy uczestnicy naszego programu. W tym roku, po komplikacjach związanych z pandemią, w pełni wznowiliśmy mobilność edukacyjną, stanowiącą podstawę programu. W 2022 r. obchodziliśmy Europejski Rok Młodzieży, w którym wspieraliśmy młodych ludzi. Dzięki tysiącom wydarzeń w różnych społecznościach program Erasmus+ zyskał dużą widoczność, wykorzystując swoje zasoby, aby wspierać zaangażowanie młodzieży, demokratyczne uczestnictwo i włączenie społeczne, zwłaszcza przez inicjatywy takie jak DiscoverEU.

Międzynarodowy zasięg programu znacznie się poszerzył w 2022 r. Z zadowoleniem odnotowuję wytrwałość organizacji, które dzięki wsparciu programu rozszerzyły mobilność edukacyjną poza granice UE. Nasze udane przedsięwzięcia obejmowały wymiany i wspólne stypendia. Pomagaliśmy instytucjom w budowaniu potencjału i zapewnianiu możliwości dla niezliczonych ludzi na całym świecie. Razem zbliżyliśmy Europę do nich.

Rok 2022 był również rokiem brutalnej agresji Rosji na Ukrainę. W obliczu tego kryzysu, kiedy miliony przesiedlonych Ukraińców szukały schronienia w UE, w tym wiele

dzieci, których życie zostało kompletnie zakłócone, program Erasmus+ pokazał, że jest w stanie pomagać, łączyć i osiągać pozytywne efekty. Ulepszyliśmy liczne projekty i działania tak, aby zapewniały niezbędne wsparcie studentom, młodzieży, nauczycielom i rodzicom. Wsparcie to będzie udzielane tak długo, jak będzie potrzebne.

Zachęcam do zapoznania się z niniejszym sprawozdaniem i licznymi możliwościami, jakie program Erasmus+ oferuje zróżnicowanemu gronu ludzi połączonych dążeniem do wspólnego działania, nauki i okazywania dumy z naszych wspólnych wartości europejskich. Sprawozdanie zawiera kompleksowy przegląd realizacji programu w ubiegłym roku. Każda wartość liczbowa oznacza konkretne osoby, których życie wzbogaciło się dzięki programowi Erasmus+. Mam nadzieję, że ich historie będą interesujące i inspirujące również dla Państwa.

Iliana Iwanowa
Komisarz do spraw innowacji, badań naukowych,
kultury, edukacji i młodzieży

Rok 2022 miał dla programu Erasmus+ duże znaczenie. Zgodnie ze swoją misją, program wspierał nasze systemy edukacji, nasze instytucje i osoby uczące się w czasie, gdy nasze społeczeństwa podnosiły się z kryzysu pandemicznego i stawały przed nowym trudnym wyzwaniem w związku z rosyjską napaścią na Ukrainę. Program ten, a także realizujący go ludzie, niezmiennie pokazują nam, dlaczego jest to jeden z największych sukcesów UE. Od współpracy po działania w zakresie mobilności, przez kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, trenerów i osób pracujących z młodzieżą, program nadal buduje kompetencje i wspiera dobrostan w edukacji w Europie. Działania te stanowią oczywiście element naszych wysiłków na szczeblu unijnym i krajowym, w ramach których dążymy do transformacji cyfrowej i ekologicznej, budujemy wiedzę fachową i opracowujemy przyszłą politykę.

Jednym z najlepszych przykładów tej synergii jest inicjatywa „Uniwersytety Europejskie”, stanowiąca kluczowy wkład w budowę Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego. Nasze sojusze instytucji szkolnictwa wyższego, obejmujące całą Europę, nadal się rozwijają. Współpracują ponad granicami, zapewniając osobom uczącym się cenne doświadczenia w ich społecznościach przez uczenie się oparte na wyzwaniach, mobilność lub działania promujące umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i innowacji, na przykład przez rozwój inkubatorów studenckich. Wszystkie te doświadczenia przyczyniają się do opracowania dobrych praktyk, które wpływają na decyzje podejmowane na poziomie politycznym: od tych dotyczących zapewniania jakości, po te związane z uznawaniem kwalifikacji, nie zapominając o wspólnych pracach nad mikropoświadczeniami.

Inne inicjatywy przewodnie, takie jak centra doskonałości zawodowej czy akademie nauczycielskie Erasmus+, pomagają podnosić jakość w swoich dziedzinach i odgrywają czołową rolę w cyfrowej i ekologicznej transformacji systemów kształcenia i szkolenia. Te i inne inicjatywy, zgodne z horyzontalnymi priorytetami ekologicznymi i cyfrowymi

programu, sprzyjają wymianie doświadczeń i współpracy, które z kolei stymulują nowe kreatywne podejścia i budują nowe platformy i społeczności w internecie i poza nim. Tworzą również wiedzę fachową i umiejętności tam, gdzie mają największe znaczenie wśród osób działających w terenie, nauczycieli i osób pracujących z młodzieżą. Wspierają rozwój umiejętności i kompetencji cyfrowych w celu zwiększenia aktywnego uczestnictwa i dobrobytu w naszym społeczeństwie i gospodarce. Jednocześnie głównym elementem programu pozostaje zrównoważony rozwój, ponieważ pomagamy osobom uczącym się w rozwijaniu umiejętności ekologicznych i kompetencji strategicznych na rzecz zrównoważonego społeczeństwa i gospodarki o obiegu zamkniętym.

W ramach wspomnianych inicjatyw w dalszym ciągu inwestowano w realizację jednego z naszych najbardziej istotnych i podstawowych zobowiązań – w program sprzyjający włączeniu, który służy wszystkim osobom uczącym się. Stale opracowujemy bardziej elastyczne i prostsze formy uczestnictwa, zapewniając dodatkowe wsparcie finansowe i doradztwo osobom uczącym się, które tego potrzebują – na przykład osobom o mniejszych szansach lub z niepełnosprawnościami. Dzięki tej ciągłej pracy w 2022 r. w ramach programu Erasmus+ udało się wesprzeć ponad 1,2 mln osób w zdobywaniu doświadczeń edukacyjnych i szkoleniowych za granicą.

Erasmus+ jest fundamentem naszej Unii. Wzmocnił on UE, naszą wspólnotę i tożsamość oraz przyczynił się do promowania łączących nas wartości, wnosząc wkład w tworzenie bardziej demokratycznej, bardziej zaangażowanej i silniejszej Unii. Nigdzie nie było to widoczne lepiej niż podczas działań w ramach Europejskiego Roku Młodzieży, kiedy młodzi ludzie zabrali głos i wykazali inicjatywę w trakcie licznych wydarzeń, projektów i rozmów. Mam nadzieję, że dane i przykłady zawarte w tym opracowaniu pomogą Państwu kontynuować współpracę z nami i z osobami uczącymi się w całej Europie. Sukces naszego programu jest także Państwa sukcesem.

Pia Ahrenkilde Hansen
Dyrektor Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury

Spis treści

Czemu służy program Erasmus+?	7	Priorytety programu	79
Jaką strukturę ma program Erasmus+?	9	Włączenie i różnorodność	80
Działania Erasmus+	12	Środowisko i zmiana klimatu	84
Cztery priorytety programu	16	Transformacja cyfrowa	89
Program w liczbach	19	Uczestnictwo demokratyczne	93
Program w 2022 r.	21	Glosariusz terminów	97
Główne osiągnięcia i działania		Spis rysunków	98
w ramach programu Erasmus+ w 2022 r.	25		
35. rocznica programu Erasmus+	26		
Europejski Rok Młodzi.....	26		
Wsparcie dla Ukrainy.....	27		
Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022	28		
Działalność programowa	36		
Szkolnictwo wyższe	37		
Kształcenie i szkolenia zawodowe	45		
Edukacja szkolna.....	51		
Edukacja dorosłych	57		
Młodzi.....	61		
Sport.....	72		
Akcje „Jean Monnet”	76		

Czemu służy program Erasmus+?

Erasmus+ to program UE w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu na lata 2021-2027, w ramach którego wsparcie otrzymują zarówno osoby fizyczne, jak i organizacje.

Program Erasmus+ jest jednym z najbardziej widocznych sukcesów Unii Europejskiej. Opiera się on na osiągnięciach z 35 lat funkcjonowania europejskich programów na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu obejmujących partnerstwa w wymiarze zarówno wewnątrzunijnym, jak również wykraczającym poza UE.

Kształcenie, szkolenie, młodzież i sport to główne obszary, w ramach których wspiera się rozwój osobisty i zawodowy obywateli. Wysokiej jakości włączające kształcenie i szkolenie, a także uczenie się nieformalne i pozaformalne zapewniają młodzieży i uczestnikom w każdym wieku kwalifikacje i umiejętności potrzebne do tego, aby mogli oni w istotnym stopniu uczestniczyć w społeczeństwie demokratycznym, lepiej rozumieć inne

kultury i pomyślnie wejść na rynek pracy.

We wszystkich działaniach i sektorach programu Erasmus+ na lata 2021-2027 wprowadzono udoskonalenia dotyczące czterech priorytetów – włączenia, transformacji cyfrowej, ochrony środowiska i demokratycznego uczestnictwa.

Europejczycy ze wszystkich środowisk korzystają z możliwości oferowanych przez program Erasmus+ – prawdziwych, zmieniających życie doświadczeń, mających pozytywny wpływ na rozwój zawodowy, społeczny, edukacyjny i osobisty uczestników. Program zakłada dążenie do osiągnięcia bardziej włączającego efektu przez zwiększenie uczestnictwa osób, do których trudniej jest dotrzeć, a także poprawę współdziałania z małymi organizacjami, w szczególności nowymi, oraz z organizacjami społecznymi, które bezpośrednio współpracują z osobami uczącymi się o mniejszych szansach, niezależnie od wieku.

Ponadto rozwój kompetencji cyfrowych oraz umiejętności w dziedzinach przyszłościowych, takich jak przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, energia odnawialna, sztuczna inteligencja, robotyka, analiza dużych zbiorów danych itp., jest niezbędny do przyszłego zrównoważonego wzrostu gospodarczego i spójności Europy. Program może wnieść istotny wkład dzięki pobudzaniu innowacji oraz likwidacji różnic w poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji w Europie. Przedsiębiorstwa z UE muszą zwiększać swoją konkurencyjność przez rozwój talentów i innowacyjność. Taka inwestycja w wiedzę, umiejętności i kompetencje przyniesie korzyści indywidualnym osobom, instytucjom, organizacjom i całemu społeczeństwu, przyczyniając się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz zapewniając równy dostęp, dobrobyt i włączenie społeczne w Europie i poza jej granicami.

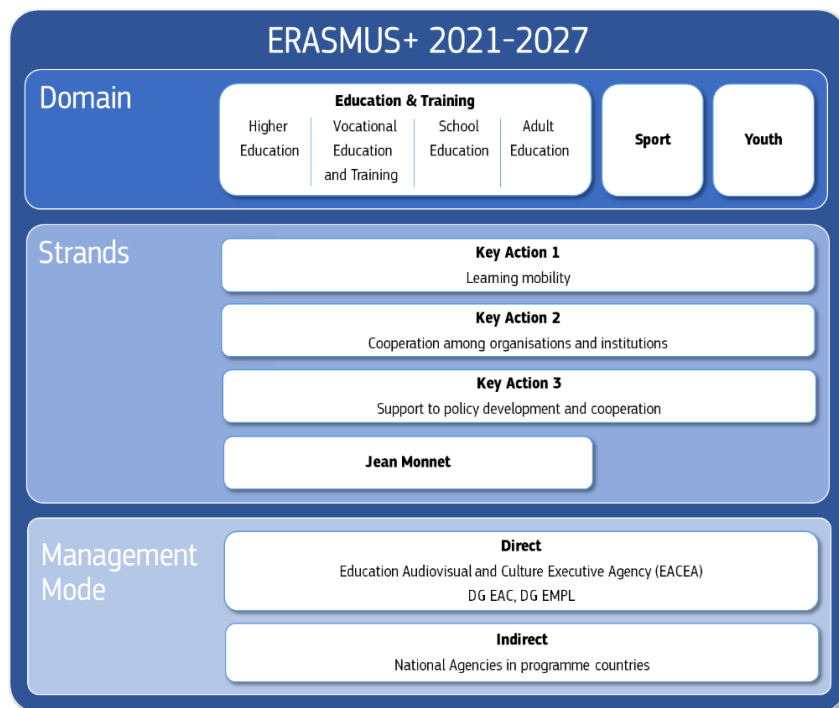
Dodatkowo program Erasmus+, którego kwintesencją jest mobilność, dąży do neutralności klimatycznej poprzez zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, promując zrównoważone środki transportu oraz bardziej odpowiedzialnych zachowań pod względem ekologicznym. Zgodnie z priorytetami Unii Europejskiej związanymi ze zrównoważonym rozwojem beneficjentów projektów zachęca się do planowania działań w sposób przyjazny środowisku, zaś wszystkie ich aspekty powinny uwzględniać praktyki ekologiczne.

Kolejne wyzwanie dotyczy ogólnoeuropejskich tendencji do ograniczenia udziału w życiu demokratycznym oraz niskiego poziomu wiedzy i świadomości na temat kwestii europejskich oraz tego, jak wpływają one na życie wszystkich obywateli Unii Europejskiej. Wiele osób ma trudności z aktywnym uczestnictwem w życiu społecznym i politycznym Unii Europejskiej. Wzmocnienie tożsamości europejskiej i udział młodzieży w procesach demokratycznych ma kluczowe znaczenie dla przyszłości Unii. Do tej kwestii można się również odnieść za pomocą działań z zakresu uczenia się pozaformalnego, mających na celu podnoszenie umiejętności i kompetencji młodzieży oraz zwiększanie ich aktywności obywatelskiej. W ramach Europejskiego Roku Młodzieży udało się priorytetowo potraktować kwestię uczestnictwa młodzieży - dotyczyło jej 43% działań.

Wspieranie i ułatwianie transnarodowej i międzynarodowej współpracy między organizacjami w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia pozycji osób mających więcej kompetencji kluczowych, ograniczenia zjawiska wczesnego kończenia nauki oraz dla uznawania kompetencji nabytych w drodze uczenia się formalnego, nieformalnego i pozaformalnego. Działania takie ułatwiają obieg idei oraz przekazywanie najlepszych praktyk i wiedzy specjalistycznej, a także rozwój zdolności cyfrowych, tym samym przyczyniając się do zapewniania wysokiej jakości kształcenia i jednocześnie wzmacniając spójność społeczną.

Jaką strukturę ma program Erasmus+?

Akcja kluczowa 1 programu Erasmus+ **wspiera możliwości w dziedzinie mobilności dla wszystkich** z perspektywy uczenia się przez całe życie. Wspieranie fizycznej mobilności edukacyjnej pozostaje istotą i podstawą programu Erasmus+. Wyjazd do innego kraju w celu podjęcia nauki to dokładnie to, na czym zależy wielu osobom pragnącym podnieść swoje wykształcenie, oraz to, co sprawia, że program Erasmus+ jest wyjątkowy.

Mobilność może odegrać zasadniczą rolę w rozwoju zrozumienia kulturowego, umiejętności językowych, uczenia się nowych metod pedagogicznych oraz poczucia wspólnoty z rówieśnikami w całej Europie.

W ramach programu inwestuje się również w **projekty na rzecz współpracy (Akcja kluczowa 2)** i **działania na rzecz rozwoju polityki (Akcja kluczowa 3)**, w których organizacje zdobywają doświadczenie we współpracy międzynarodowej, podnoszą swój potencjał i, opracowując innowacyjne podejścia, wymieniają się dobrymi praktykami i tworzą sieci kontaktów.

Za realizację programu Erasmus+ odpowiada Komisja Europejska (Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury – DG EAC) oraz Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA).

Program Erasmus+ jest jednak realizowany głównie w drodze zarządzania pośredniego. Oznacza to, że Komisja Europejska powierza zadania związane z wykonaniem budżetu wyznaczonym agencjom narodowym ustanowionym w każdym państwie członkowskim i państwach trzecich stowarzyszonych z programem. Komisja powierza również niektóre zadania związane z wykonaniem budżetu określonym organizacjom międzynarodowym.

Erasmus+ w praktyce

Program Erasmus+ ma konkretny pozytywny wpływ na rozwój zawodowy, społeczny, edukacyjny i osobisty beneficjentów. Podnosi szanse na zatrudnienie, rozwija nową wiedzę i umiejętności, wzmacnia pewność siebie, niezależność, motywuje do większej otwartości, pobudza innowacyjność i przedsiębiorczość oraz pogłębia tolerancję i zrozumienie wobec innych

osób. Z perspektywy europejskiej w sposób zasadniczy przyczynia się on do wzmocnienia tożsamości europejskiej i aktywnego obywatelstwa.

W badaniu wpływu programów w dziedzinie szkolnictwa wyższego¹ stwierdzono, że studenci, którzy uczestniczyli w programie Erasmus+ w celu studiowania lub szkolenia za granicą, poprawili swoje umiejętności podnoszące szanse na zatrudnienie, przy czym zdecydowana większość (72%) stwierdziła, że było to korzystne lub bardzo korzystne przy poszukiwaniu pierwszej pracy. Mobilność zwiększyła ich umiejętności i kompetencje techniczne, międzyludzkie i międzykulturowe, a także pewność siebie, zdolność do osiągania celów oraz otwartość społeczną i kulturową. Ponad 40% uczestników, którzy odbyli staż, otrzymało ofertę pracy w przedsiębiorstwach/organizacjach, w których byli stażystami, około 10% założyło własną firmę, a wielu innych (75%) planuje to zrobić w przyszłości.

W latach 2014–2022 zadowolenie z uczestnictwa w działaniach w zakresie mobilności edukacyjnej wyraziło 96% uczestników programu Erasmus+.

Kto może uczestniczyć w programie Erasmus+?

Erasmus+ oferuje możliwości w zakresie mobilności i współpracy osobom fizycznym i organizacjom w dziedzinach szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego, edukacji dorosłych i edukacji szkolnej (w tym wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem), młodzieży i sportu. W praktyce wsparcie w ramach programu polega na finansowaniu działań w zakresie mobilności i współpracy osób fizycznych głównie za pośrednictwem organizacji, instytucji, organów lub grup, które organizują takie działania. **Uczestnikami mogą być zatem osoby fizyczne** (osoby uczące się lub pracownicy dydaktyczni) **lub organizacje** (w tym grupy nieformalne i osoby samozatrudnione).

¹ Badanie wpływu programu Erasmus+ na szkolnictwo wyższe, 2019 r., Urząd Publikacji UE.

Uprawnione organizacje uczestniczące

Projekty Erasmus+ są składane przez organizacje uczestniczące i przez nie administrowane. Jeśli projekt zostaje wybrany, organizacja składająca wniosek staje się beneficjentem dotacji z programu Erasmus+ i otrzymuje wsparcie finansowe na realizację projektu.

„Czy wiesz, że...?”

Wsparcie językowe online (Online Linguistic Support – OLS) to narzędzie internetowe pomagające uczestnikom programów Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności w poprawie znajomości języka, którego będą używać podczas studiów, pracy lub wolontariatu za granicą. Narzędzie jest dostępne dla uczestników, których wybrano już do wyjazdu za granicę w ramach programów Erasmus+ lub Europejskiego Korpusu Solidarności. Narzędzie OLS oferuje wsparcie językowe w elastyczny i łatwy sposób, dzięki czemu jest ono dostępne dla wszystkich. Przyczynia się również do realizacji szczegółowego celu programu Erasmus+, jakim jest promowanie nauki języków obcych i różnorodności językowej.

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/online-language-support>

Dostępne narzędzia i zasoby

Uczestnikom programu Erasmus+ wsparcie zapewnia się za pośrednictwem różnych narzędzi i platform, w tym oficjalnej strony internetowej², aplikacji Erasmus+³ i portalu europejskiego obszaru edukacji⁴.

² erasmus-plus.ec.europa.eu/pl

³ erasmusapp.eu/

⁴ education.ec.europa.eu/pl

W sekcji „Jak wziąć udział” na stronie internetowej programu organizacje kandydujące mogą znaleźć wszystkie informacje dotyczące procedury składania wniosków.

Program jest realizowany – za pośrednictwem 55 agencji narodowych – głównie w państwach członkowskich oraz państwach trzecich stowarzyszonych z programem⁵. Na szczeblu europejskim niektóre działania wykonuje Komisja Europejska, głównie za pośrednictwem Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA)⁶.

⁵ erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-a/eligible-countries

⁶ erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2022-04/2022-erasmusplus-programme-guide-v2.1_pl.pdf

Działania Erasmus+

Szkolnictwo wyższe

Erasmus+ wspiera mobilność studentów i kadry instytucji szkolnictwa wyższego za pośrednictwem funduszy polityki wewnętrznej i zewnętrznej UE, aby wyposażać ich w odpowiednie umiejętności.

W ramach programu finansuje się również różne rodzaje projektów współpracy, aby pomóc instytucjom organizacjom wspólnie opracowywać i wdrażać innowacyjne kursy i praktyki w szkolnictwie wyższym.

W ramach programu Erasmus+ wzywa się Uniwersytety Europejskie do dalszej realizacji jednej z kluczowych inicjatyw europejskiego obszaru edukacji⁷: dążenia do wsparcia do połowy 2024 r. co najmniej 60 sojuszy europejskich szkół wyższych obejmujących ponad 500 instytucji szkolnictwa wyższego. Celem zaproszenia do składania wniosków w 2022 r. w ramach inicjatywy Uniwersytety Europejskie było opracowanie i udoskonalenie znanych metod transnarodowej współpracy instytucjonalnej oraz rozwój nowych metod, aby zapewnić innowacyjne ścieżki edukacyjne. Dało to nowym instytucjom szkolnictwa wyższego możliwość przyłączenia się do istniejących sojuszy lub tworzenia nowych.

⁷ Inicjatywa na rzecz europejskiego obszaru edukacji pomaga państwom członkowskim Unii Europejskiej we współpracy na rzecz budowania bardziej odpornych i sprzyjających włączeniu społecznemu systemów kształcenia i szkolenia. Program Erasmus+ odgrywa zasadniczą rolę w osiągnięciu strategicznych założeń ramowych europejskiego obszaru edukacji, takich jak: „odsetek niedawnych absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego korzystających z możliwości uczenia się w rzeczywistych warunkach pracy w trakcie szkolenia i kształcenia zawodowego powinien wynosić co najmniej 60%” do 2025 r. oraz „do 2030 r. odsetek osób w wieku 25–34 lata z wykształceniem wyższym powinien wynosić co najmniej 45%”.

Kształcenie i szkolenia zawodowe

Celem działań w zakresie mobilności finansowanych w ramach programu Erasmus+ jest zapewnienie osobom fizycznym możliwości uczenia się oraz wspieranie umiędzynarodowienia rozwoju instytucji i organizacji działających w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego. Międzynarodowy wymiar kształcenia i szkolenia zawodowego budzi duże zainteresowanie wśród organizatorów tego rodzaju działalności. Liczba działań w zakresie mobilności (osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego oraz pracowników z akredytowanych organizacji) w państwach niestowarzyszonych z programem (na całym świecie) faktycznie wzrosła ponad trzykrotnie, przy czym liczba uczestników objętych umowami zwiększyła się z 3015 w 2021 r. do 11 273 w 2022 r. (wzrost 274%), a udział we wszystkich działaniach objętych umowami w zakresie mobilności dotyczących kształcenia i szkolenia zawodowego wzrósł z 2,71% do 6,73%. Liczba zrealizowanych działań w zakresie mobilności w państwach niestowarzyszonych z programem Erasmus+ również wzrosła – z zaledwie 26 w 2021 r. do 1941 w 2022 r. Dziesięcioma najpopularniejszymi krajami docelowymi były: Zjednoczone Królestwo, Szwajcaria, Kanada, Stany Zjednoczone, Republika Południowej Afryki, Maroko, Bośnia i Hercegowina, Albania, Indonezja i Senegal. W sumie uczestnicy udali się do 75 państw trzecich niestowarzyszonych z programem Erasmus+.

W 2022 r. rozpoczęto nowe działanie na rzecz budowania potencjału w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego (CBVET), którego celem jest rozwijanie współpracy między państwami członkowskimi UE lub państwami stowarzyszonymi z programem a zainteresowanymi stronami zaangażowanymi w kształcenie i szkolenie zawodowe w kilku regionach świata.

Edukacja szkolna

W programie odnotowano znaczny wzrost liczby uczestników objętych indywidualnymi działaniami w zakresie mobilności dla uczniów, zarówno krótko-, jak i długoterminowymi. Liczba wprowadzonych w 2021 r. indywidualnych wyjazdów edukacyjnych dla uczniów praktycznie podwoiła się: z 4665 uczestników mobilności krótkoterminowej objętych umowami zawartymi w ramach zaproszeń z 2021 r. do 9290 uczestników objętych umowami w ramach zaproszeń z 2022 r. Jeżeli chodzi o długoterminową indywidualną mobilność edukacyjną uczniów, w latach 2021–2022 liczba objętych umowami działań w zakresie mobilności wzrosła o 87,5% – z 1520 do 2850. Mobilność edukacyjna pracowników dydaktycznych wzrosła w latach 2021–2022 z 42000 do ponad 73000 uczestników objętych umowami. Chociaż liczby te odnoszą się do jedynie niewielkiej części wszystkich działań w zakresie mobilności objętych umowami w ramach programu Erasmus+ na rzecz edukacji szkolnej (w 2022 r. dodatkowych 128000 uczestników objęto umowami w zakresie mobilności grupowej), mają one jednak strategiczne znaczenie, ponieważ wskazują na głębsze umiędzynarodowienie i wpływ organizacyjny w szkołach, w których działania te mają miejsce.

Akademie nauczycielskie Erasmus+ były kolejnym nowym działaniem służącym osiągnięciu celów europejskiego obszaru edukacji. Wspiera ono sieci organizatorów kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w ramach poprawy polityki kształcenia tej grupy zawodowej, wyeksponowania wymiaru europejskiego i umiędzynarodowienia kształcenia nauczycieli.

Edukacja dorosłych

Osoby korzystające z edukacji dorosłych zyskały w ramach programu Erasmus+ lepszą możliwość podjęcia działań w zakresie mobilności za granicą. Pomimo trudności z upowszechnianiem tego nowego rodzaju aktywności,

w 2022 r. zaobserwowano bardzo pozytywną tendencję pod względem liczby objętych umowami działań w zakresie mobilności na rzecz osób korzystających z edukacji dorosłych. Liczba ta wzrosła o ponad 75%, z 2623 do 4606. Mobilność edukacyjna pracowników dydaktycznych wzrosła z 8000 do ponad 14000 uczestników objętych umowami w latach 2021–2022.

Młodzież

Po wprowadzeniu nowego systemu akredytacji i nowego formatu działań wspierających uczestnictwo młodzieży, zorientowanych na lokalne i transnarodowe inicjatywy kierowane przez młodzież, ma miejsce stała i zdecydowana intensyfikacja wszystkich działań na rzecz młodzieży, która widoczna była zwłaszcza podczas Europejskiego Roku Młodzieży 2022. Młodzieżową akredytację Erasmus+ przyznano 219 organizacjom, co świadczy o udanym wprowadzeniu tego formatu w sektorze młodzieży. Podobnie liczba młodych osób zaangażowanych w działania z zakresu uczestnictwa młodzieży podwoiła się do 116500. W tradycyjnych wymianach młodzieży wzięło udział ponad 54% młodych ludzi, czyli 83500 uczestników. Włączenie, jako jeden z czterech priorytetów programu Erasmus+, znajduje szczególne odzwierciedlenie w działaniach na rzecz młodzieży, w których liczba uczestników o mniejszych szansach wzrosła w 2022 r. o ponad 53%.

Ponadto w 2022 r. do programu Erasmus+ jako inicjatywę przewodnią włączono DiscoverEU po jej ogromnym sukcesie jako działania przygotowawczego Parlamentu Europejskiego w latach 2018–2021. Co roku na Europejskim Portalu Młodzieżowym odbywają się dwie rundy zgłoszeń⁸. W 2022 r. inicjatywa DiscoverEU była otwarta po raz pierwszy dla osób w wieku 18 lat z sześciu państw stowarzyszonych z programem Erasmus+ (Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Macedonia Północna, Serbia i Turcja),

⁸ youth.europa.eu/discovereu_pl

które skorzystały z możliwości podróżowania koleją po całej Europie. Ponadto agencje narodowe programu Erasmus+ realizują obecnie cykl uczenia się i działanie na rzecz włączenia w celu zwiększenia wymiaru edukacyjnego i integracyjnego programu DiscoverEU.

Sport

W 2022 r. Komisja kontynuowała realizację czwartego planu prac UE w dziedzinie sportu (2021–2024), w którym określono priorytety polityczne i główne działania w zakresie współpracy w dziedzinie sportu na szczeblu UE. W szczególności w 2022 r. Komisja kontynuowała działalność dwóch grup ekspertów: ds. odbudowy po pandemii COVID-19 oraz ds. ekologizacji wydarzeń sportowych i infrastruktury sportowej. Komisja kontynuowała również inicjatywę HealthyLifestyle4All poprzez wprowadzenie przy okazji Europejskiego Roku Młodzieży laboratoriów młodzieżowych umożliwiających młodym ludziom dzielenie się obawami i priorytetami w tej dziedzinie. W 2022 r. przedstawiono sprawozdanie grupy wysokiego szczebla ds. równouprawnienia płci w sporcie.

Doroczne wydarzenia, takie jak Europejskie Forum Sportu, mogą być ponownie organizowane w trybie stacjonarnym.

Ósma edycja Europejskiego Tygodnia Sportu w 2022 r., w ramach której odbyło się prawie 33000 wydarzeń z udziałem 13 mln uczestników, była okazją do manifestowania stylu życia #BeActive we wszystkich krajach programu Erasmus+ oraz we współpracy z krajami i regionami Bałkanów Zachodnich oraz Partnerstwa Wschodniego. Komisja promowała ponadto inspirujące przykłady aktywności za pomocą nagród #BeInclusive i #BeActive.

Akcje „Jean Monnet”

W 2022 r. w odpowiedzi na otwarte zaproszenia Jean Monnet wpłynęło 899 wniosków (w tym 38 wniosków w ramach specjalnego zaproszenia dla Ukrainy) i wybrano 400 projektów z 63 krajów przy wsparciu w wysokości 20,2 mln EUR.

Inicjatywy przewodnie programu Erasmus+

Inicjatywy przewodnie, takie jak **Akademie nauczycielskie Erasmus+**, **Centra doskonałości zawodowej** czy **Uniwersytety Europejskie**, odgrywają czołową rolę w transformacji systemów kształcenia i szkolenia.

EXCEED - Excellence in green and digital manufacturing

Organizacja koordynująca:

CENTOFORM SRL, Włochy

Dotacja UE:

2 582 433 EUR

Projekt „Excellence in green and digital manufacturing” ma na celu przygotowanie sektora zaawansowanej produkcji na przełomowe zmiany spowodowane transformacją ekologiczną i cyfrową. W projekcie EXCEED zakłada się synergiczne i korzystne dla wszystkich stron stosowanie technologii cyfrowych i ekologicznych jako dźwigni przyspieszających innowacje w zaawansowanej produkcji. Projekt zapewni kompetencje potrzebne w tym nowym środowisku poprzez rozwój wspólnej międzynarodowej i zindywidualizowanej oferty uczenia się przez całe życie, a także opracowywanie i aktualizowanie programów nauczania w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego wyższego szczebla.

Identyfikator projektu: [101103982](#)

European collaboration and mobility in professional development of STEM teachers

Organizacja koordynująca:

PÄDAGOGISCHE HOCHSCHULE FREIBURG, Niemcy

Dotacja UE:

1 495 323
EUR

Akademia ICSE wspiera wysiłki UE na rzecz zmniejszenia liczby osób uczących się osiągających słabe wyniki w naukach przyrodniczych, matematyce, technologii i inżynierii (STEM). W tym celu inwestuje w wysokiej jakości kadrę nauczycielską nowej ery w tej dziedzinie przez innowacje oparte na istniejących najlepszych praktykach w zakresie kształcenia nauczycieli i transnarodowych strategiach wymiany. Podejście to opiera się na mobilności i współpracy jako integralnej części wspierania nauczycieli STEM w całej Europie, zarówno początkujących, jak i doświadczonych.

Identyfikator projektu: [101052670](#)

Inicjatywa **DiscoverEU** oferuje młodym osobom w wieku 18 lat możliwość odkrywania różnorodności Europy, zapoznania się z jej dziedzictwem kulturowym i historią oraz nawiązywania kontaktów z ludźmi z całego kontynentu. Wybrani uczestnicy otrzymują bilet i podróżują głównie koleją, z wyjątkiem osób mieszkających na wyspach lub w regionach peryferyjnych. Otrzymują oni europejską kartę młodzieżową DiscoverEU, która zapewnia wiele zniżek na zwiedzanie, zajęcia edukacyjne, sport, transport lokalny, zakwaterowanie i wyżywienie. W 2022 r. wniosek o bilet na Europejskim Portalu Młodzieżowym złożyło 145657 młodych ludzi, z których wybrano 35234 osoby.

Cztery priorytety programu

Włączenie i różnorodność

Komisja ustanowiła specjalne środki na rzecz włączenia w celu zwiększenia integracyjnego charakteru i różnorodności programu Erasmus+ na lata 2021–2027⁹. Strategia na rzecz włączenia i różnorodności w ramach programu zawiera wytyczne, a od 2022 r. stanowi solidną podstawę planów agencji narodowych w zakresie włączenia i różnorodności.

Środowisko i zmiana klimatu

Program Erasmus+ wspiera transformację ekologiczną, na przykład przez promowanie włączenia praktyk ekologicznych do wszystkich projektów.

⁹ Ramy finansowe na rzecz włączenia w odniesieniu do programów Erasmus+ oraz „Europejski Korpus Solidarności” na lata 2021–2027

RUN-EU: the Regional University Network – European University

Organizacja koordynująca:

INSTITUTO POLITECNICO DE LEIRIA, Portugalia

Dotacja UE:

4 999 069
EUR

Run-EU, the Regional University Network – European University to sojusz instytucji szkolnictwa wyższego z całej Europy, o podobnych kierunkach myślenia i mających wspólną strategię rozwoju regionalnego Run-EU przyjmuje wspólne podejście do zarządzania, aby zbudować prawdziwy kampus międzyuniwersytecki, i podejmuje wysiłki na rzecz utworzenia sojuszu europejskich szkół wyższych zorientowanego na rozwój regionalny, opartego na wartościach zrównoważonego rozwoju, wielokulturowości i włączenia społecznego we wszystkich swoich działaniach. W ramach trzech poziomów nauczania (studia licencjackie, magisterskie i doktoranckie) studenci RUN-EU mają możliwość studiowania w innowacyjnych, multidyscyplinarnych, międzynarodowych i międzysektorowych środowiskach, w celu rozwijania odpowiednich umiejętności pozwalających sprostać wyzwaniom regionalnym i globalnym oraz krzewienia tożsamości europejskiej w wielokulturowym i wielojęzycznym środowisku. Celem inicjatywy RUN-EU jest zapewnienie przyszłościowych i zaawansowanych umiejętności potrzebnych do transformacji społecznej w regionach UE. Inicjatywa udoskonala nowy rodzaj międzynarodowego sojuszu międzyregionalnego: europejską strefę rozwoju międzyregionalnego.

Identyfikator projektu: [101004068](#)

Zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem program zachęca uczestników do korzystania z transportu niskoemisyjnego jako alternatywy dla samolotów.

Transformacja cyfrowa

Aby wspierać transformację cyfrową w sposób ukierunkowany na człowieka oraz skuteczniej reagować na wyzwania społeczne, takie jak rozwój sztucznej inteligencji lub działania dezinformacyjne, Europa potrzebuje systemów kształcenia i szkolenia dostosowanych do ery cyfrowej. Program Erasmus+ może odegrać kluczową rolę we wspieraniu osób w każdym wieku w zdobywaniu cyfrowych umiejętności i kompetencji, których potrzebują do życia, nauki, pracy, do korzystania ze swoich praw, bycia na bieżąco, używania narzędzi online, komunikacji, krytycznego wykorzystywania, tworzenia i rozpowszechniania cyfrowych treści edukacyjnych.

Uczestnictwo demokratyczne

Program Erasmus+ ma zachęcać obywateli do udziału w procesach demokratycznych i pogłębiać wiedzę na temat Unii Europejskiej. Ma on pomagać uczestnikom w przezwyciężaniu trudności w aktywnym angażowaniu się i odgrywaniu roli w swoich społecznościach lub życiu politycznym w Unii Europejskiej. Ponadto program skupia się na podnoszeniu świadomości i zrozumieniu kontekstu Unii Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do wspólnych wartości UE.

Możliwości, jakie oferuje Erasmus+, w dalszym ciągu dają jego wszystkim beneficjentom nadzieję na lepszą przyszłość, budują ich europejską tożsamość i służą jako pomost między Europą a światem. Od 1987 r. Erasmus+ sprawia, że Unia staje się pełniejsza, a my wszyscy z nadzieją patrzymy w przyszłość.

Margaritis Schinas,
Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej
do spraw promowania naszego europejskiego stylu życia

Erasmus+ w liczbach

Program w liczbach

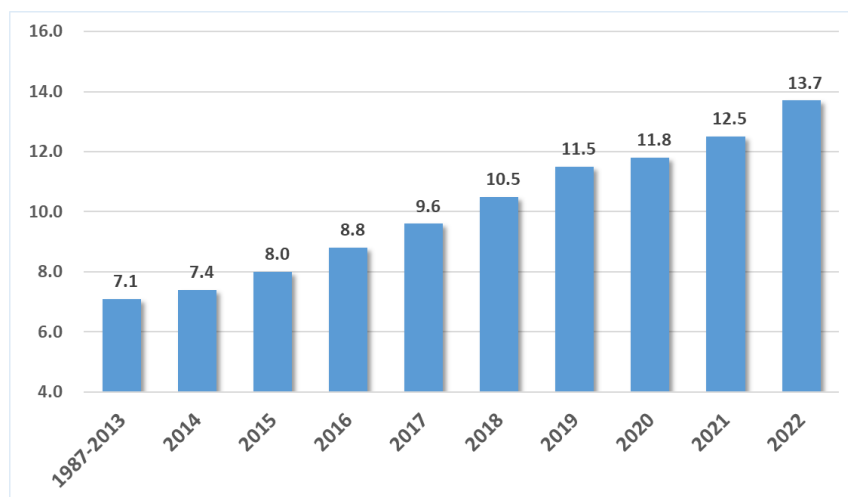
Program Erasmus uruchomionow 1987 r., wyłącznie w odniesieniu do szkolnictwa wyższego. Obecną strukturę programu ustanowiono w 2014 r. tak, aby obejmowała wszystkie programy UE w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu. Jest to jedna z przewodnich inicjatyw Komisji Europejskiej, od samego początku odnosząca sukcesy.

Mobilność: stały wzrost od 1987 r.

Na koniec 2022 r. liczba uczestników działań w zakresie mobilności od 1987 r. wyniosła 13,7 mln.

Jeżeli chodzi o transgraniczną mobilność edukacyjną, rok 2020 i pierwsza połowa 2021 r. były nietypowym okresem, ponieważ na liczbę uczestników działań w zakresie mobilności w ramach programu Erasmus+ wpłynął kryzys zdrowotny/pandemia COVID-19. Wpły w tej pandemii na mobilność wspieraną w ramach programu Erasmus+ był szczególnie silny w 2020 r. – osiągnęła ona wówczas poziom blisko 60% niższy niż średnia z poprzednich lat 2016–2019. W drugim roku obowiązywania obecny program zaczął funkcjonować w pełni, a działania w zakresie mobilności zaangażowało się ponad 1,2 mln uczestników.

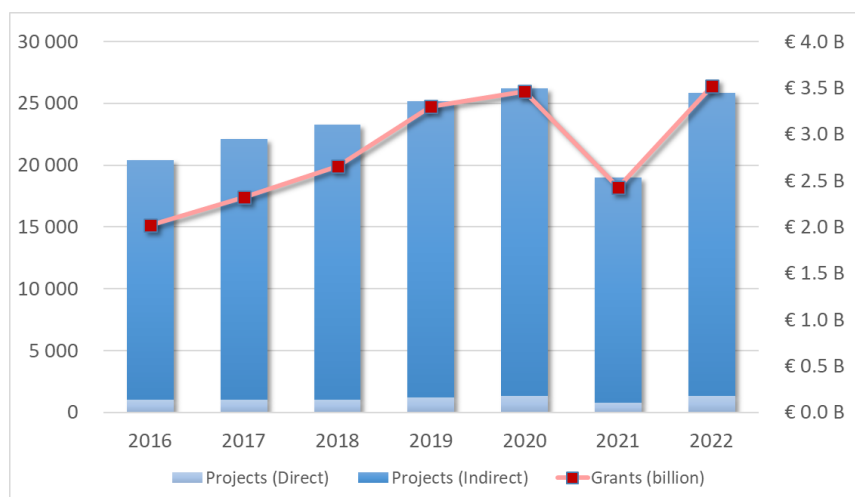
Rys. 1 – łączna liczba uczestników okresów mobilności Erasmus+ – wszystkie działania, osoby uczące się i pracownicy dydaktyczni (w mln rocznie, kumulatywnie, począwszy od 1987 r.)

Projekty objęte umowami

Program Erasmus+ na lata 2021–2027¹⁰ bazuje na sukcesach programu z lat 2014–2020 i jego poprzedników, utrzymując znaczną stabilność i ciągłość struktury oraz trybów zarządzania.

Rys. 2 – Liczba projektów objętych umowami w ramach budżetu na 2022 r., dotacje w mld euro

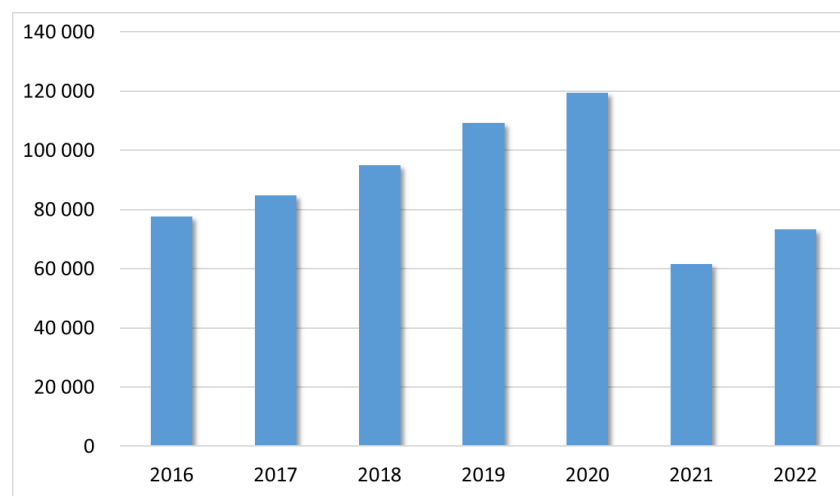

Chociaż w nowych wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2021–2027 finansowanie programu zostało niemal dwukrotnie zwiększone, przydział środków finansowych nie jest liniowy; budżet w 2021 r. był niższy niż w 2020 r., zaś budżet na 2022 r. był prawie identyczny z budżetem na 2020 r.

Zaangażowane organizacje

Po mniejszym budżecie w 2021 r., który poskutkował mniejszą liczbą zaangażowanych organizacji, w 2022 r. odnotowano wzrost liczby uczestniczących organizacji we wszystkich sektorach (nie licząc organizacji przyjmującej w ramach mobilności).

Rys. 3 – Liczba zaangażowanych organizacji rocznie

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 (Dz.U. L189z 28.5.2021, s. 1): EUR-Lex - 32021R0817 - PL - EUR-Lex (europa.eu).

Program w 2022 r.

Zwiększony budżet na nowe wyzwania

Budżet programu to kluczowe narzędzie pozwalające stawić czoło coraz bardziej złożonym globalnym wyzwaniom, jakie pojawiły się w nowej dekadzie. Zwiększenie odporności oraz wspieranie odbudowy i innowacji w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu znalazły się wśród najważniejszych tematów intensywnych negocjacji w sprawie długoterminowego budżetu UE, zakończonych pod koniec 2020 r.

W wyniku tych negocjacji osiągnięto ważne porozumienie w sprawie orientacyjnej puli środków finansowych w wysokości **ponad 26 mld EUR na okres programowania 2021–2027¹¹**, co oznacza niemal podwojenie środków w porównaniu z poprzednim okresem siedmioletnim. Ponadto program otrzymał **kolejne 2,2 mld EUR z instrumentów polityki współpracy zewnętrznej UE¹²**, a także z wkładów państw EFTA (Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu) należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego i innych uczestniczących państw trzecich.

Ponad **28 mld euro**
w ramach perspektywy finansowej 2021–2027

(26 mld EUR z budżetu programu Erasmus+

+

2,2 mld EUR z instrumentów współpracy zewnętrznej)

¹¹ Budżet programu Erasmus+ wynosi 24,574 mld EUR w cenach bieżących w nowych wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2021–2027 oraz obejmuje dodatkowe środki w wysokości 1,7 mld EUR w cenach z 2018 r., pochodzące z grzywnien za naruszenia unijnego prawa konkurencji.

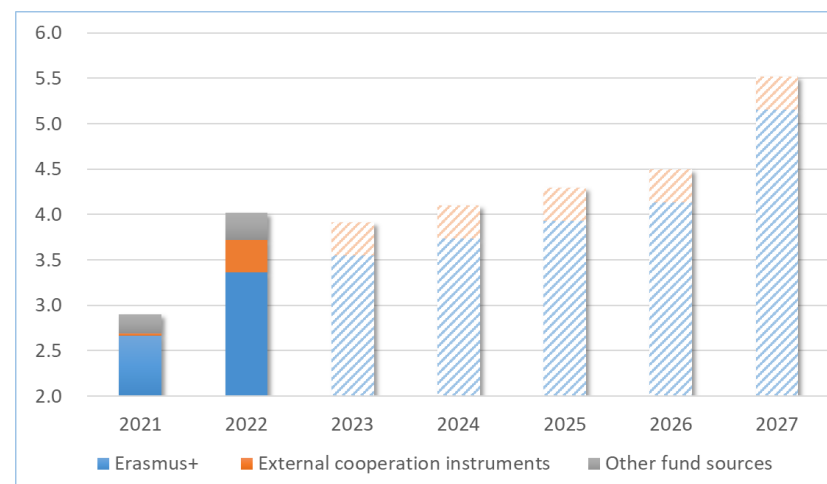
¹² Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej Rozwojowej (ISWWR) oraz Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III)

Budżet programu Erasmus+ w 2022 r.

Program rozpoczął się w trakcie pandemii COVID-19 – wyjątkowo trudnym ze względu na to, że mobilność osób uczących się i pracowników dydaktycznych jest sztandarowym działaniem programu Erasmus+.

W 2022 r. w ramach programu Erasmus+ udało się wydać ponad 4 mld EUR (w tym 357 mln euro z instrumentów polityki współpracy zewnętrznej¹³ i 293 mln euro z innych źródeł finansowania¹⁴).

Rys. 4 – Roczne programowanie finansowe programu Erasmus+ (w mld EUR)

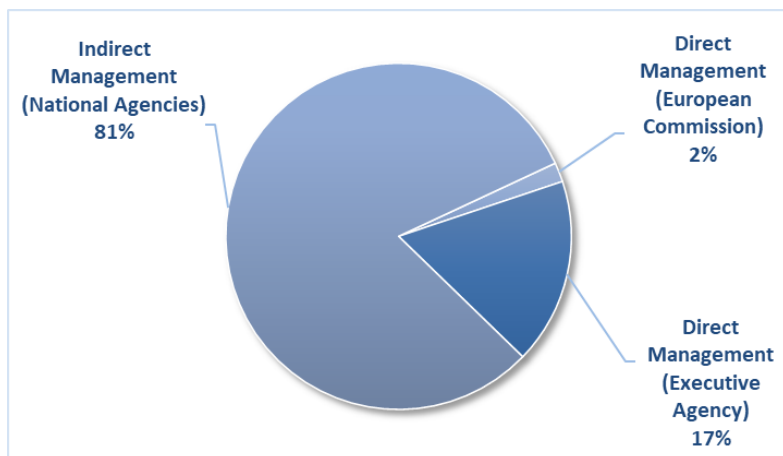
Przez trzy kolejne lata program wykazywał niezwykłą elastyczność i odporność w reakcji na globalny wpływ pandemii na mobilność.

¹³ Środki na rok budżetowy 2022 (budżet UE)

¹⁴ Inne źródła finansowania (w tym wkłady finansowe wynikające z udziału państw EFTA i innych państw trzecich niestowarzyszonych z UE oraz środki odzyskane) są określane i przydzielane w trybie rocznym w związku z tym nie mogą być prognozowane na cały okres.

Sposób zarządzania budżetem programu

Rys. 5 – Zobowiązania budżetowe w ramach programu Erasmus+ na 2022 r. w podziale na tryby zarządzania

Za realizację programu Erasmus+ odpowiada Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury (DG EAC). Komisja na bieżąco zarządza budżetem oraz określa priorytety, cele i kryteria programu. Ponadto ukierunkowuje i monitoruje całościową realizację programu, działania następcze i ewaluację programu na szczeblu europejskim, a także **zarządzanie bezpośrednie niektórymi działaniami (1,8%)**.

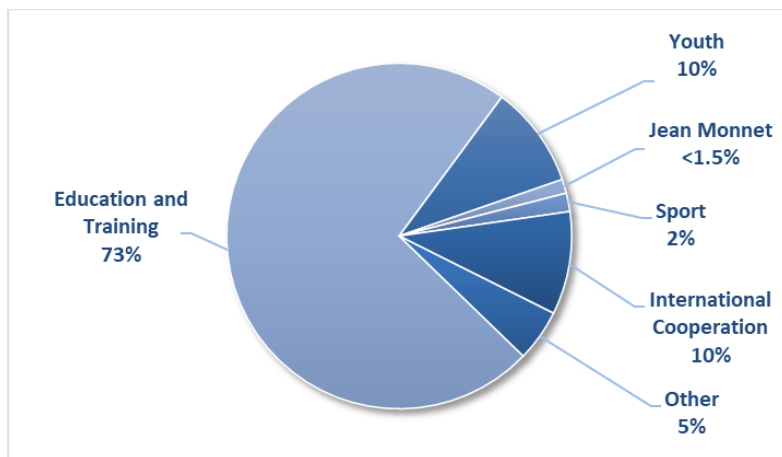
Europejska Agencja Wykonawcza Komisji ds. Edukacji i Kultury (EACEA) również odpowiada za realizację niektórych scentralizowanych działań programu Erasmus+ w ramach **zarządzania bezpośredniego (17,4%)**. Komisja Europejska deleguje jednak istotne zadania wykonawcze agencjom narodowym ustanowionym w każdym z państw członkowskich i państw

trzecich stowarzyszonych z programem oraz organizacjom międzynarodowym, co oznacza, że **ponad 80% budżetu jest wykonywane w ramach zarządzania pośredniego**.

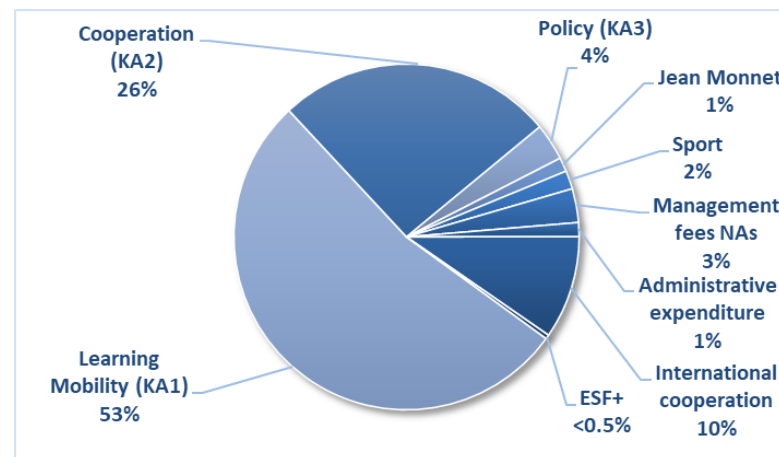
Podział finansowania według sektorów

Działania realizowane w ramach programu Erasmus+ są podzielone między poszczególne sektory w zależności od obszaru działania. Najwięcej środków z budżetu – niemal 73% środków na zobowiązania w 2022 r. – przeznaczono na sektor kształcenia i szkolenia, który obejmuje szkolnictwo wyższe, kształcenie i szkolenia zawodowe, edukację szkolną, uczenie się dorosłych i działania międzysektorowe (działania, których nie można zaklasyfikować do konkretnego sektora). Sektor młodzieżowy otrzymał w tym samym okresie prawie 10% wszystkich środków, przy czym przydzielone środki przeznaczono m.in. na przygotowanie Europejskiego Roku Młodzieży obchodzonego w 2022 r. Pozostały budżet został rozdzielony między akcje „Jean Monnet”, sport, współpracę międzynarodową, a także niezbędne wydatki administracyjne (w tym wsparcie finansowe dla agencji narodowych jako wkład w ich koszty zarządzania).

Rys. 6 – Zobowiązania budżetowe w ramach programu Erasmus+ na 2022 r. w podziale na sektory

Rys. 7 – Zobowiązania budżetowe w ramach programu Erasmus+ na 2022 r. według akcji kluczowych

Podział według akcji kluczowych

Jak wspomniano powyżej, program Erasmus+ jest realizowany w drodze różnych akcji, które jednocześnie służą jako wskaźniki realizacji celów programu przez cały okres jego realizacji. Akcje kluczowe są następujące:

- ➔ **Akcja kluczowa 1 (AK1):** Mobilność edukacyjna osób
- ➔ **Akcja kluczowa 2 (AK2):** Współpraca organizacji instytucji
- ➔ **Akcja kluczowa 3 (AK3):** Wspieranie rozwoju polityki współpracy
- ➔ **Akcje „Jean Monnet”**

Zgodnie z tendencjami z poprzednich lat łączny przydział środków na Akcję kluczową 1 i Akcję kluczową 2 utrzymywał się ogólnie na stabilnym poziomie – 79% w 2022 r. w porównaniu z 83% w 2021 r. W 2022 r. udział środków na instrumenty współpracy zewnętrznej w budżecie wyniósł 10%. Kwota ta pozostanie stabilna do końca programu w 2027 r.

Późne przyjęcie instrumentów ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz IPA III¹⁵ oznaczało również, że większość akcji międzynarodowych w ramach programu Erasmus+ (tj. międzynarodowa mobilność w celu uzyskania punktów zaliczeniowych – AK171, budowanie potencjału w szkolnictwie wyższym, budowanie potencjału w kształceniu i szkoleniu zawodowym, wirtualne wymiany Erasmus+) rozpoczęto dopiero w 2022 r.

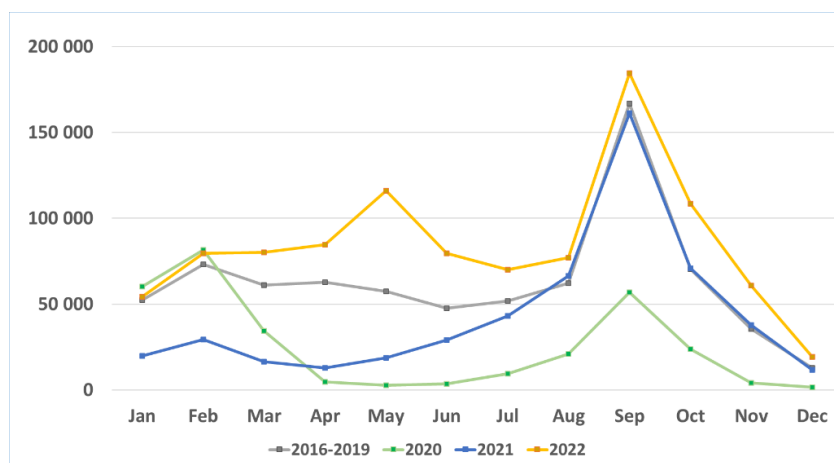
¹⁵ Nowy instrument ISWMR – „Globalny wymiar Europy” łączy kilka dawnych unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego. Ma on wspierać kraje, które najbardziej potrzebują pomocy w radzeniu sobie długoterminowymi wyzwaniami rozwojowymi, i przyczyni się do realizacji międzynarodowych zobowiązań i celów uzgodnionych przez Unię, w szczególności Agendy 2030 i jej celów zrównoważonego rozwoju oraz porozumienia paryskiego.

Wznowienie mobilności po pandemii COVID-19

Po dwóch latach nietypowych pod względem transgranicznej mobilności edukacyjnej ze względu na kryzys zdrowotny w 2022 r. ponownie skoncentrowano się na projektach mobilności. Gdy placówki oświatowe, państwa członkowskie i ludzie dostosowali się do nowej rzeczywistości, widoczny był powrót mobilności do poziomu sprzed pandemii – z ponad 1,2 mln uczestników ze wszystkich sektorów.

Pandemia COVID-19 poważnie wpłynęła na część programu dotyczącą mobilności. Jak przedstawiono na poniższym wykresie, mobilność uczestników wróciła na ścieżkę wzrostu z okresu przed pandemią.

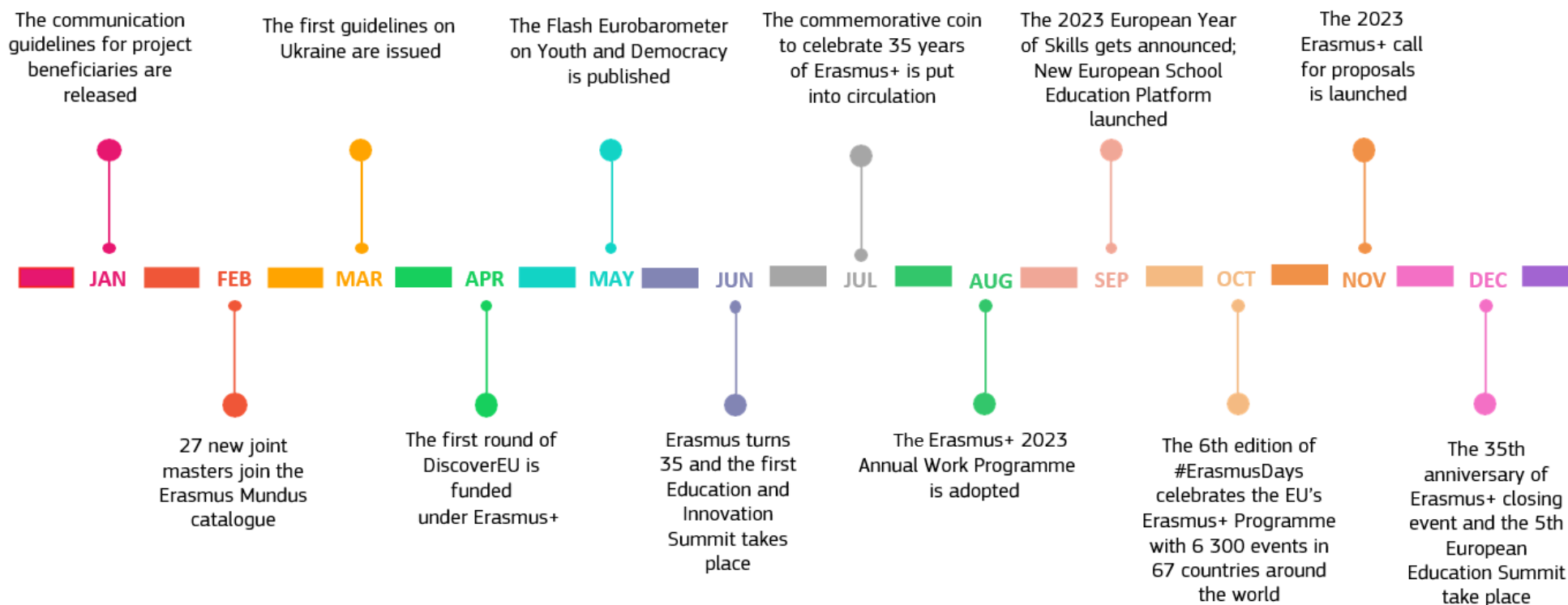
Rys. 8 – Wpływ pandemii COVID-19 na program Erasmus+. Łączna liczba okresów mobilności rozpoczynanych w poszczególnych miesiącach w ramach Akcji kluczowej 1

Dzięki elastyczności programu wdrożono środki wspierające przy zastosowaniu elastycznych rozwiązań dla uczestników instytucji szkolnictwa wyższego, co umożliwiło studentom zachowanie dotacji w ramach programu Erasmus+ i zdalne ukończenie studiów oraz pokrycie wydatków związanych z pobytem w krajach docelowych, takich jak czynsz.

Inne środki wspierające zostały wdrożone na rzecz organizacji będących beneficjentami w zakresie zarządzania projektami. To np. przedłużenie terminów i zwiększenie wsparcia finansowego dla części programu dotyczącej współpracy (Akcja kluczowa 2).

Główne osiągnięcia i działania w ramach programu Erasmus+ w 2022 r.

35. rocznica programu Erasmus+

W 2022 r. obchodzono 35. rocznicę programu Erasmus+. Zorganizowano szereg wydarzeń i inicjatyw w celu upamiętnienia tego osiągnięcia, a także wyemitowano z tej okazji specjalną monetę okolicznościową.

Wydarzenie „Erasmus+, 35 lat – 35 doświadczeń”, zorganizowane 20 września 2022 r. z udziałem wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej Margaritisa Schinasa i byłej komisarz Mariji Gabriel, stanowiło kamień milowy na szczeblu politycznym w ramach obchodów 35-lecia. Było ono również ważnym forum wymiany pomysłów na wysokim szczeblu między uczestnikami programu a Komisją; wzięło w nim udział 35 absolwentów programu Erasmus+ ze wszystkich krajów programu.

Od czasu ustanowienia w 1987 r. program uległ ogromnym przemianom, choć pozostaje wierny swojej podstawowej misji: wzięło w nim udział ponad 13,7 mln osób, angażując się w działania w zakresie mobilności we wszystkich dziedzinach kształcenia, szkolenia i pracy z młodzieżą.

Wydarzenie końcowe odbyło się 14 grudnia 2022 r. i zgromadziło gości (w Brukseli online) ze wszystkich sektorów programu Erasmus+. W uroczystości udział wzięli prelegenci z organizacji będących beneficjentami, indywidualni uczestnicy i przedstawiciele agencji narodowych. Obecni byli również założyciele programu i wybitni prelegenci z instytucji UE. Była to dobrze wykorzystana okazja do przedyskutowania osiągnięć i ewolucji programu z myślą o rozpoczęciu analizy jego perspektyw na przyszłość.

Program Erasmus+ dał mi możliwość nawiązania kontaktów i przyjaźni ponad granicami fizycznymi i językowymi oraz poszerzenia stref komfortu.

Pleun Driessen,
uczestnik wymiany młodzieży z Niderlandów.

Europejski Rok Młodzieży

W orędziu o stanie Unii wygłoszonym 15 września 2021 r. przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen zaproponowała ogłoszenie roku 2022 Europejskim Rokiem Młodzieży, aby umożliwić młodym ludziom kształtowanie przyszłości Europy i aby „poświęcając młodym ludziom ten rok, docenić ich wielkie poświęcenie dla innych”. Hasłem Europejskiego Roku Młodzieży (zwanego dalej „ERM” lub „Rokiem Młodzieży”) było „Voice your Vision”. Rok ten przyniósł młodym **pozytywne perspektywy**, wzmocnił ich **uczestnictwo w życiu demokratycznym**, zgodnie z Traktatem z Lizbony, oraz sprawił, że **ich zdanie zyskało większą wagę w kształtowaniu polityki UE**.

Sukces Roku Młodzieży był wynikiem **wielostronnego i wielopoziomowego współdziałania** instytucji Unii, państw członkowskich, zainteresowanych stron oraz samej młodzieży. Zgodnie z wnioskiem zawartym w decyzji w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży oraz w celu zapewnienia optymalnej koordynacji Komisja utworzyła grupę 29 koordynatorów ds. Roku Młodzieży powołanych przez państwa członkowskie UE, 6 krajowych punktów

kontaktowych w państwach stowarzyszonych w ramach programu Erasmus+ oraz ponad 120 zainteresowanych stron w dziedzinie młodzieży na szczeblu europejskim. Wkład na rzecz wspomnianej grupy wnosili aktywnie Parlament Europejski, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów. Ta szeroko zakrojona mobilizacja różnorodnych podmiotów w przygotowanie i realizację Roku Młodzieży doprowadziła do powstania nowych partnerstw na wszystkich szczeblach, co w nadchodzących latach pozytywnie wpłynie na współpracę na rzecz młodzieży.

Zwiększono budżety zarówno programu **Erasmus+**, jak i Europejskiego Korpusu Solidarności (łącznie 8 mln EUR), aby umożliwić zwiększenie skali najistotniejszych rodzajów działań w ramach ERM (np. **działań wspierających uczestnictwo młodzieży**) a także aby zapewnić działania informacyjne i komunikacyjne oraz wspierać koordynację inicjatyw związanych z ERM na szczeblu krajowym. ERM zbliżył UE do młodych ludzi. Zwiększył uczestnictwo młodzieży i przyspieszył współpracę międzysektorową w dziedzinie młodzieży. ERM objął ponad 150 mln osób, z których większość stanowili młodzi ludzie. Prawie **2 700 zainteresowanych stron w 67 krajach UE** i poza nią zrealizowało ponad **13000 działań** przyczyniających się do realizacji celów ERM.

Główne cele Roku Młodzieży, do których należy większe **uczestnictwo młodzieży i uwzględnianie perspektywy młodzieży** we wszystkich obszarach polityki, zostały wyraźnie osiągnięte i należy je zachować. Europejski Rok Młodzieży 2022 stanowi prawdziwy sukces europejskiej współpracy, a jego spuścizna musi przetrwać.

Komisja jest zobowiązana przedstawić sprawozdanie z Europejskiego Roku Młodzieży, zawierające **pomysły na dalsze wspólne wysiłki w dziedzinie młodzieży w celu stworzenia trwałej spuścizny**. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki **komunikatowi w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży** oraz **dokumentowi roboczemu służb Komisji**, które mają zostać przyjęte do końca 2023 r.

Wsparcie dla Ukrainy

Program Erasmus+ odegrał kluczową rolę w reakcji Komisji na rosyjską napaść na Ukrainę, która rozpoczęła się w lutym 2022 r. Komisja niezwłocznie podjęła działania na różne sposoby, aby wesprzeć ukraińskich studentów, młodych ludzi, nauczycieli, edukatorów i wykładowców za pośrednictwem programu Erasmus+, i zachęcała do ożywienia bieżących projektów i przyszłych inicjatyw.

W terenie bardzo szybko zaangażowano społeczność zainteresowanych stron uczestniczących w programie Erasmus+ w celu wsparcia osób uciekających przed wojną, a program po raz kolejny wykazał się elastycznością. Na przykład dzięki szybkiemu wydaniu konkretnych wytycznych możliwe było przyjęcie ukraińskich studentów, uczniów i młodzieży przez instytucje edukacyjne i szkoleniowe uczestniczące w projektach Erasmus+. Ukraińscy nauczyciele i szkoleniowcy mogli otrzymać wsparcie finansowe na ułatwienie integracji. Organizacjom korzystającym z bieżących projektów Erasmus+, w szczególności w obszarach takich jak włączenie, różnorodność i integracja uchodźców, umożliwiono realokację części funduszy i działań na potrzeby osób uciekających przed wojną. Środki na rzecz elastyczności umożliwiły nawet młodym Ukraińcom uciekającym przed wojną uczestniczenie w programie z obecnego kraju zamieszkania. Ponadto w ramach programu wspierano również kampanię informacyjną za pośrednictwem drukowanych ukraińskich podręczników szkolnych.

Empowering Ukrainian students through double degree

Organizacja koordynująca:

Dotacja UE:

BLEKINGE TEKNISKA HOGSKOLA (BTH), Szwecja

227 042 EUR

Dzięki funduszom Erasmus+ na projekty typu International Credit Mobility opracowano wraz z Charkowskim Narodowym Uniwersytetem Radioelektroniki program studiów umożliwiający studentom – pomimo wojny - uzyskanie podwójnego dyplomu. W kwietniu 2022 r. wykładowcy zaczęli przygotowywać programy studiów, dzięki którym uczniowie mogli podjąć naukę w BTH jesienią 2022 r. i ukończyć ją w czerwcu 2023 r. Partnerstwo zapewniło im dyplom magistra informatyki uzyskany w BTH, uwzględniający punkty z pierwszego roku studiów w Ukrainie. Ponadto trzech wykładowców ukraińskich zatrudnionych obecnie w BTH, biorących udział w poprzednich projektach Erasmus+ typu International Credit Mobility, stanowiło ogromną pomoc we wspieraniu studentów, pracowników i wykładowców.

Identyfikator projektu: 2020-1-SE01-KA107-077633

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022

Umowami objęto prawie **26000** projektów, co oznacza wsparcie ponad **73000** organizacji z państw członkowskich i państw trzecich stowarzyszonych z programem w charakterze wnioskodawców lub partnerów¹⁶.

W 2022 r. w działaniach w zakresie mobilności (mobilności indywidualnej i grupowej) wzięło udział ponad **1,2 mln** osób uczących się i pracowników dydaktycznych.

W ramach programu udzielono wsparcia **134000** uczestników o mniejszych szansach (**13,3%** wszystkich uczestników).

Do końca 2022 r. i **od 1987 r.** z działań w ramach programu wspierających mobilność edukacyjną skorzystało ponad **13,7 mln** osób.

Projekty finansowane z budżetu na 2022 r.

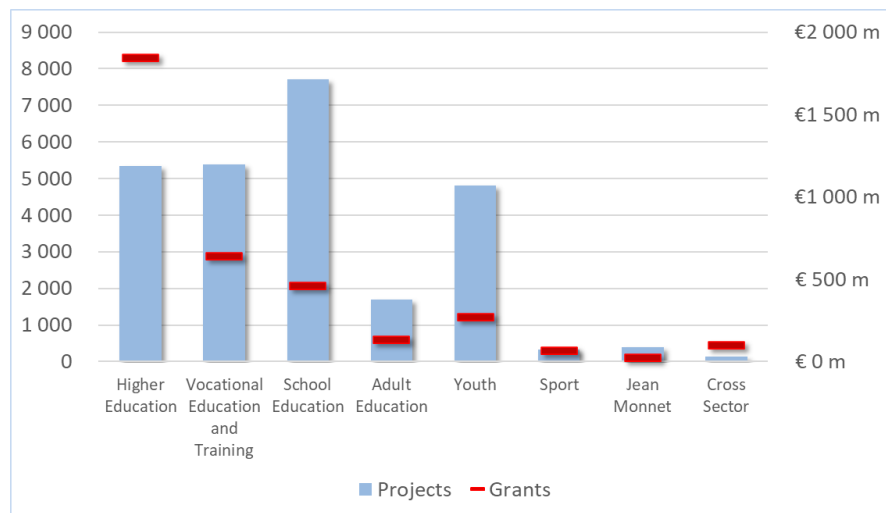
Większość projektów (**96%**) koordynuje 55 agencji narodowych rozmieszczonych w krajach programu. Pod względem finansowania stanowi to ponad **80%** budżetu przeznaczanego na projekty zarządzane bezpośrednio przez Komisję Europejską. Program zapewnia również wsparcie na pokrycie kosztów zarządzania i innych inicjatyw, takich jak platformy internetowe.

Najwyższą kwotę przeznaczono na finansowanie działań w sektorze szkolnictwa wyższego, natomiast największą liczbę projektów – ponad 7700 – odnotowano w sektorze edukacja szkolna.

¹⁶ Dana organizacja może uczestniczyć w kilku projektach w ramach różnych akcji programu.

Podział ten jest zgodny z rozporządzeniem (UE) 2021/817¹⁷ ustanawiającym program na lata 2021–2027 i określającym przydział środków budżetowych na poszczególne akcje. Jest on corocznie dostosowywany do zmian priorytetów politycznych.

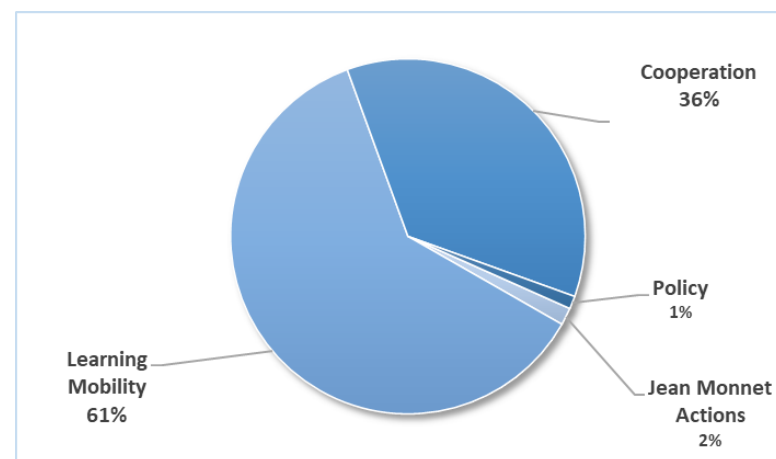
Rys. 9 – Projekty objęte umowami w ramach budżetu na 2022 r. (całkowita liczba projektów i dotacje w mln).

Większość projektów finansowanych w ramach programu Erasmus+ wspiera mobilność edukacyjną (82%) i współpracę (16%).

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0817>

Rys. 10 – Projekty finansowane w podziale na akcje

Oczekuje się, że w ramach zaproszenia do składania wniosków z 2022 r. współfinansowane projekty mobilności umożliwią ponad 1,1 mln uczestników udział w działaniu w zakresie mobilności w ciągu najbliższych kilku lat¹⁸.

Tej **oczekiwanej liczby uczestników** nie należy mylić z **liczbą faktycznych uczestników działań w zakresie mobilności, które odbyły się w 2022 r.**¹⁹ Ta druga liczba to 1,2 mln.

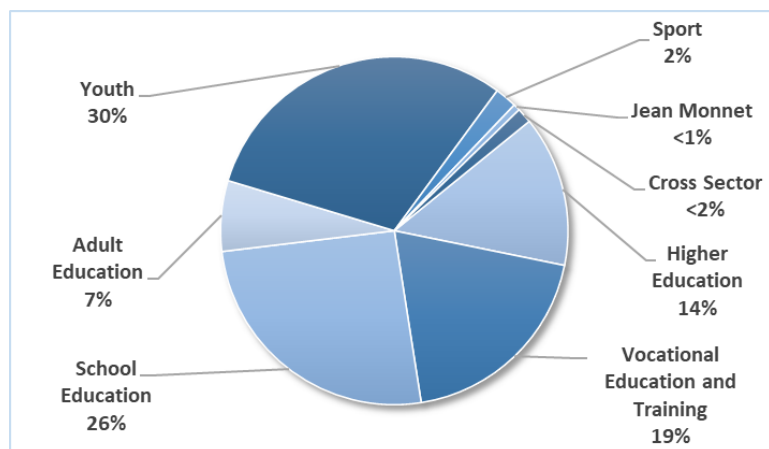
Zaangażowanie organizacji

Wdrożenie programu, znanego głównie z mobilności, nie byłoby możliwe bez zaangażowania we wszystkie jego działania tysięcy organizacji z krajów programu.

¹⁸ Projekt mobilności może trwać kilka lat, a program Erasmus+ wspiera uczestników w całym okresie mobilności.

¹⁹ Działania w zakresie mobilności rozpoczęte w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. (projekty finansowane w ramach zaproszeń do składania wniosków z 2019, 2020, 2021 i 2022 r.).

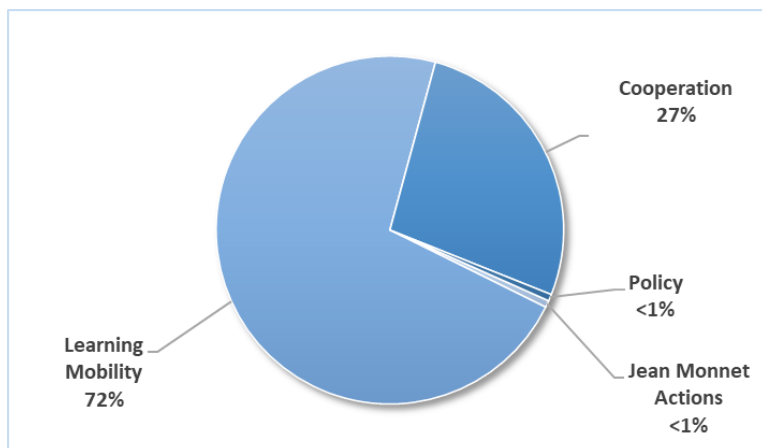
Rys. 11 – Udział organizacji w poszczególnych dziedzinach

Organizacje te wspierają uczestników w zakresie mobilności, a także biorą udział w licznych projektach dotyczących współpracy i kształtowania polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia.

W 2022 r. środki z programu otrzymało ponad 44000 różnych organizacji.

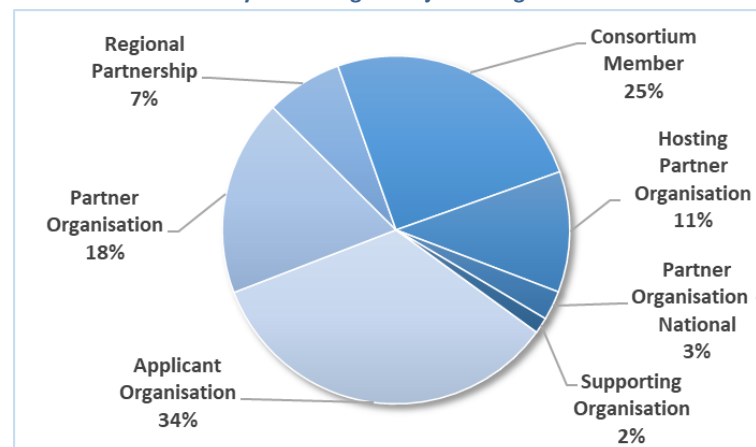
Rys. 12 – Organizacje uczestniczące według Akcji kluczowej

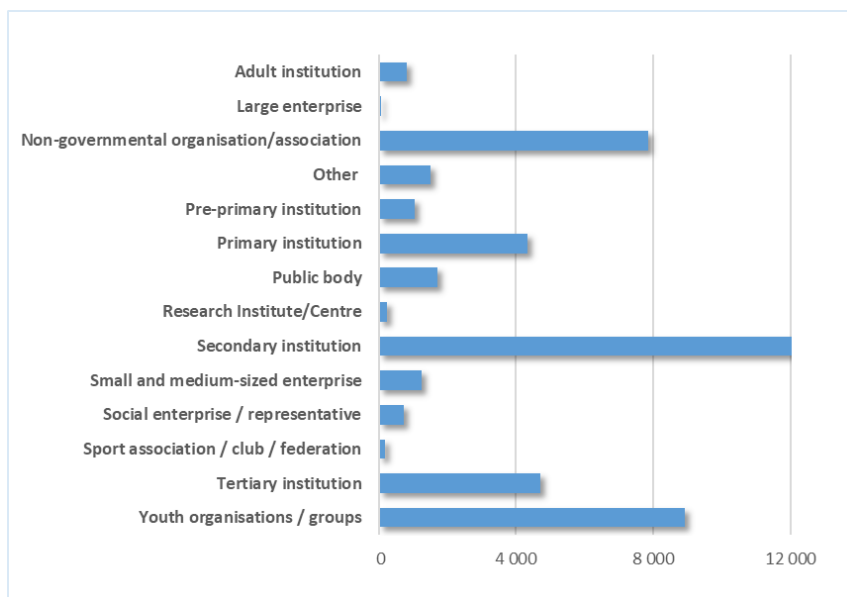
Zaangażowane organizacje mogą odgrywać różne role. Organizacja składająca wniosek jest odpowiedzialna za zgłoszenie i koordynację projektu. Organizacje mogą również uczestniczyć w programie jako członkowie organizacji partnerskich należących do konsorcjów w krajach programu lub w innych krajach świata.

W 2022 r. w działaniach w zakresie mobilności w ramach programu Erasmus+ uczestniczyły organizacje z ponad 150 krajów.

Rys. 13 – Organizacje według roli

W obecnym programie proces składania wniosków został uproszczony, aby przyciągnąć jeszcze większą liczbę beneficjentów. Większość z nich (64%) to podmioty wchodzące w skład systemów edukacji, ale zaangażowane są też inne rodzaje organizacji.

Rys. 14 – Organizacje według rodzaju – wnioskodawcy²⁰

Mobilność edukacyjna: rozwój sytuacji w 2022 r.

Chociaż liczba uczestników była mniejsza niż przed pandemią COVID-19 w 2019 r., uczestnicy zaczęli ponownie podróżować, a po lecie program zaczął funkcjonować niemal na normalnych zasadach (zob.Rys. 8).

Najważniejsze dane liczbowe:

W 2022 r. wyjechało ponad **1,2 mln osób uczących się i pracowników dydaktycznych**

13% uczestników **stanowiły osoby o mniejszych szansach²¹**

77% uczestników **to osoby uczące się** (zaś **23%** – pracownicy dydaktyczni)

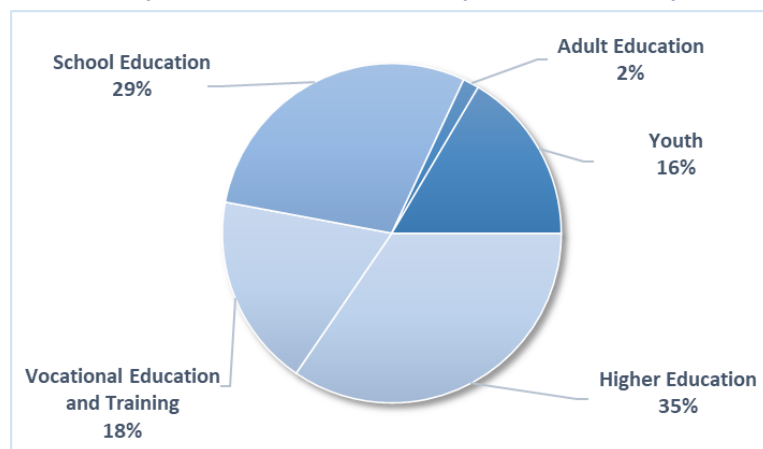
60% uczestników **to kobiety** (40% – mężczyźni, inni – mniej niż 1%)

Licząca ponad 322 300 osób i dysponująca najwyższym budżetem grupa uczących się z obszaru szkolnictwa wyższego stanowi większość uczestników, którzy skorzystali z mobilności edukacyjnej w 2022 r. Na dalszych miejscach znaleźli się uczestnicy zaangażowani w mobilność grupową w szkołach (ok. 276 000 osób) oraz w kształceniu i szkolenia zawodowe (ok. 194 000 osób). W działaniach z zakresu mobilności pracowników dydaktycznych wzięło udział prawie 274 000 osób.

²⁰ Do kategorii „Inne” należą: organy ds. akredytacji, certyfikacji lub kwalifikacji; organy doradcze; europejskie ugrupowania współpracy terytorialnej; instytucje edukacji przedszkolnej, szkolnictwa podstawowego, średniego, wyższego i edukacji dorosłych obejmują szkoły, uczelnie i ośrodki kształcenia. Dane na wykresie dotyczą tylko organizacji składających wniosek w ramach zarządzania pośredniego.

²¹ Osoby o mniejszych szansach, o specjalnych potrzebach, ze środowisk defaworyzowanych i pochodzący z regionów najbardziej oddalonych uczestniczący w działaniach w zakresie mobilności w ramach Akcji kluczowej 1.

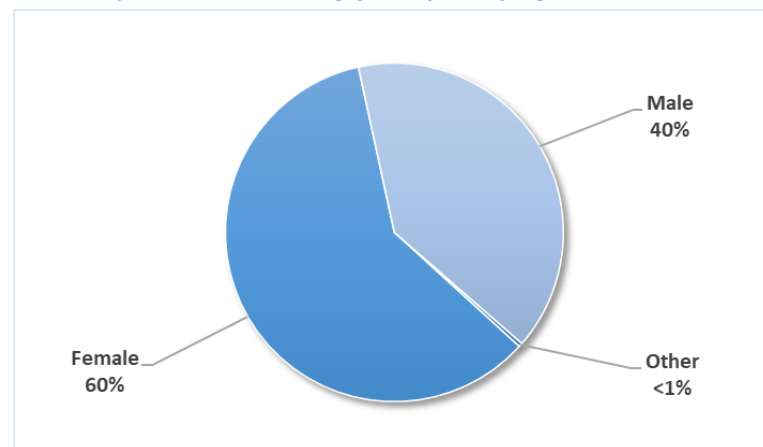
Rys. 15 – Mobilność w 2022 r. w podziale na dziedziny

Równowaga płci w programie Erasmus+

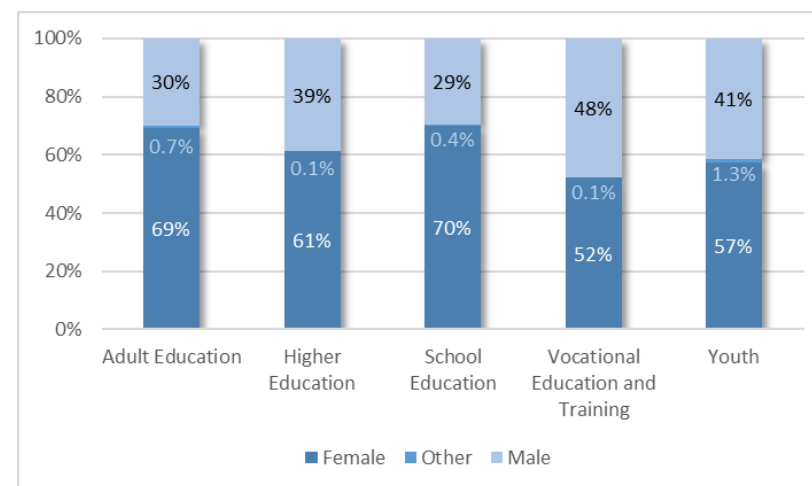
Program Erasmus+ wspiera równość płci i zachęca kobiety do uczestnictwa w działaniach w zakresie mobilności. W 2022 r. kobiety stanowiły 60% uczestników.

Rys. 16 – Podział ze względu na płeć w programie Erasmus+

Rozkład płci różni się w zależności od dziedziny edukacji, najwyższy odsetek kobiet widoczny jest w obszarze edukacji szkolnej (70%), a następnie edukacji dorosłych (69%), szkolnictwa wyższego (61%), młodzieży (57%) oraz kształcenia i szkoleń zawodowych (52%).

Rys. 17 – Równowaga płci w programie Erasmus+ w podziale na dziedziny edukacji²²

Uczestnicy z regionów najbardziej oddalonych

Liczba uczestników z regionów najbardziej oddalonych UE stale rośnie – w 2022 r. w działaniach w zakresie mobilności wzięło udział ponad 5 700 osób uczących się i pracowników dydaktycznych. Większość uczestników odnotowano w sektorach szkolnictwa wyższego (37%), a następnie edukacji szkolnej (23%), młodzieży (20%), kształcenia i szkoleń zawodowych (14%) oraz edukacji dorosłych (6%). Podział uczestników z regionów najbardziej oddalonych jest następujący: Wyspy Kanaryjskie (68%), Reunion (10%),

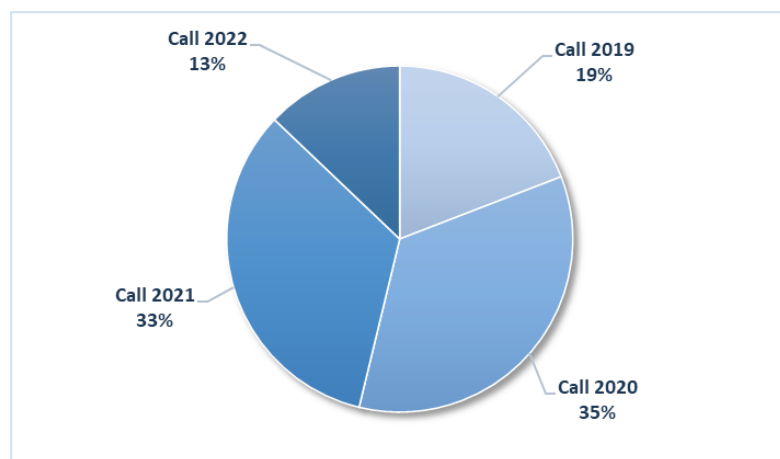
²² Działania w zakresie mobilności w ramach Akcji kluczowej 1 programu Erasmus+.

Madera (11%), Azory (6%), Martynika (2%), Gwadelupa (2%), Gujana Francuska (2%) i Majotta (1%).

Działania w zakresie mobilności w ramach Akcji kluczowej 1

Projekt mobilności Erasmus+ może trwać kilka lat. Uczestnicy wyjeżdżający w celach edukacyjnych w 2022 r. (od 1 stycznia do 31 grudnia) otrzymali w związku z tym wsparcie w ramach projektów objętych umowami w latach 2018–2022 i dwiema wieloletnimi ramami finansowymi (WRF).

Rys. 18 – Finansowanie mobilności w 2022 r. według roku zaproszenia do składania wniosków

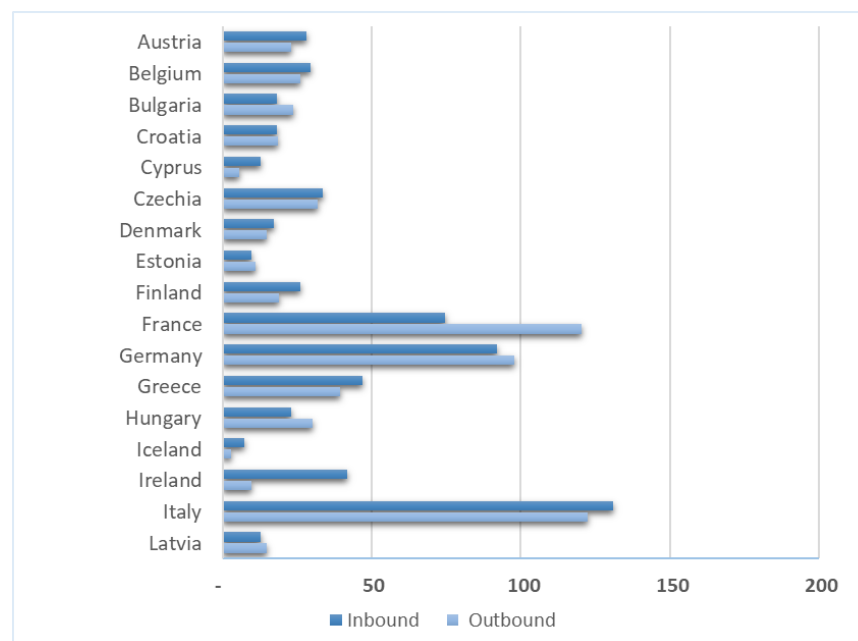
Przy składaniu wniosku organizacje muszą przedstawić pewną liczbę oczekiwanych uczestników swoich projektów. Na koniec projektu liczba faktycznie wspieranych uczestników może różnić się od szacunków.

Dla uproszczenia w niniejszym dokumencie podawane są zawsze dane o wszystkich działaniach w zakresie mobilności odbywających się w 2022 r., łączące dane z różnych okresów finansowych.

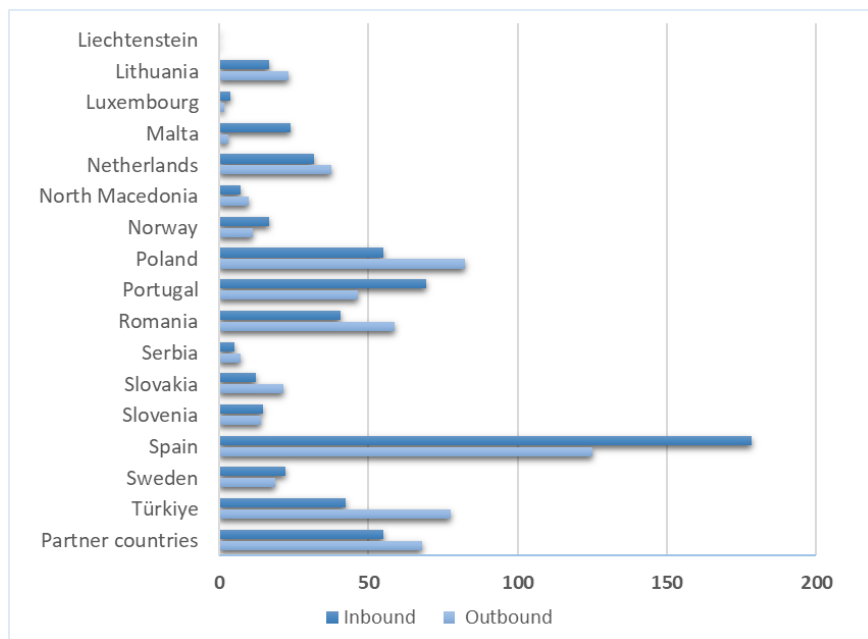
Dokąd wyjeżdżają uczestnicy? Skąd pochodzą?

Program wspiera mobilność osób uczących się i pracowników dydaktycznych przede wszystkim w krajach programu. W obecnym programie wprowadzono większą elastyczność w zakresie mobilności międzynarodowej, której wpływ będzie widoczny w nadchodzących latach.

Rys. 19 – Kierunki mobilności w 2022 r. (w tys.) – 1/2

Rys. 19 – Kierunki mobilności w 2022 r. (w tys.)²³ – 2/2

Co uczestnicy sądzą o wynikach ich mobilności edukacyjnej?

Każdy uczestnik działania w zakresie mobilności edukacyjnej ma możliwość przedstawienia wyczerpujących informacji zwrotnych na temat tego doświadczenia.

Te cenne informacje zwrotne pomagają organizacjom, agencjom narodowymi Komisji Europejskiej ulepszać działania Erasmus+, zapewniając

jednocześnie dogłębną wiedzę na temat programu inspirującego ludzi na całym świecie od 1987 r.

Spośród uczestników, którzy rozpoczęli działanie w zakresie mobilności w 2022 r.,

96% jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z wyjazdu.

98% uczestników uważa, że odnieśli korzyści z uczestnictwa w mobilności edukacyjnej.

98% poleciłoby to doświadczenie.

78% poprawiło swoją znajomość języków obcych.

85% zwiększyło swoje kompetencje kluczowe.

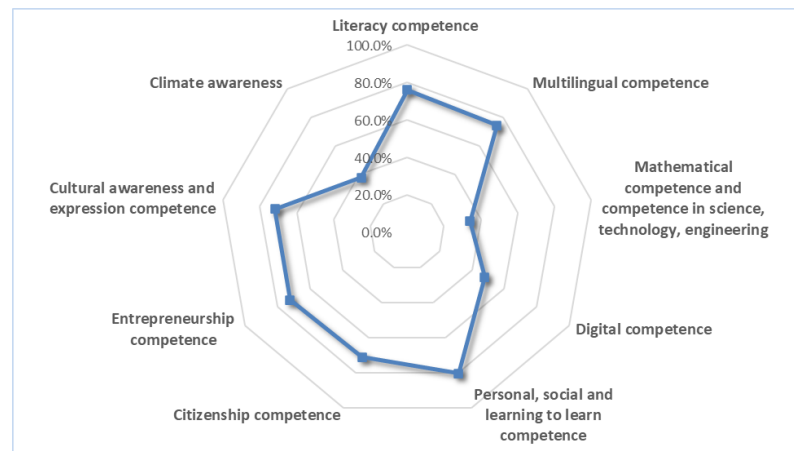
81% uważa, że ma większe możliwości rozwoju kariery zawodowej, a 72% ma lepszy pomysł na przyszłą karierę.

83% uważa, że wzmocniło kompetencje przydatne w bieżącej pracy lub studiach.

81% uzyskało akademickie uznanie mobilności.

²³ Wyjazdy z/do Zjednoczonego Królestwa związane z bieżącymi projektami w ramach programu na lata 2014–2020 zaliczono do kategorii krajów partnerskich.

Rys. 20 – Informacje zwrotne uczestników na temat poprawy ich kompetencji kluczowych²⁴

²⁴ Zalecenie Rady w sprawie kluczowych kompetencji w procesie uczenia się przez całe życie | europejski obszar edukacji (europa.eu), kompetencje w zakresie klimatu oddzielono od kompetencji obywatelskich.

Działalność programowa

Szkolnictwo wyższe

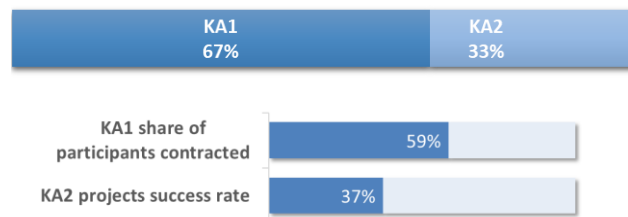
W sektorze szkolnictwa wyższego Erasmus+ i poprzedzające go programy wspierają mobilność studentów w celach edukacyjnych od 1987 r., co sprawia, że jest to jedna z największych korzyści płynących z członkostwa w UE.

Okolo 5 200 instytucji szkolnictwa wyższego otrzymało Kartę Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego (ECHE) po złożeniu wniosków w 2020 i 2021 r., a zatem zakwalifikowało się do udziału w zaproszeniach do składania wniosków z 2022 r. Akredytacja ta stanowi bilet wstępu do programu Erasmus+, umożliwiając tym instytucjom składanie wniosków dotyczących mobilności i współpracy w ramach programu przez cały czas trwania od 2021 r. do 2027 r.

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022

1 843 mln euro²⁵ na projekty objęte umowami

95% środków zarządzanych przez agencje narodowe

²⁵ Łączna kwota dotacji w ramach programu Erasmus przyznanych na projekty objęte umowami w ramach budżetu na 2022 r. Działania z zakresu polityki stanowią mniej niż 0,5%.

Finansowane projekty²⁶

Ponad 5 300

Organizacje będące beneficjentami²⁷

Ponad 10 200

Działania w zakresie mobilności²⁸

Ponad 420 000 uczestników

12% działań stanowiła mobilność międzynarodowa²⁹

12% uczestników to osoby uczące się o mniejszych szansach

Najważniejsze wydarzenia w 2022 r.

Mobilność edukacyjna osób

W 2022 r. w ramach programu Erasmus+ instytucjom szkolnictwa wyższego zapewniono 1 237 mln EUR dla ponad 477 000 uczestników na podjęcie działań w zakresie mobilności w ciągu najbliższych kilku lat – 372 000 działań w zakresie mobilności studentów i 105 000 działań w zakresie mobilności pracowników dydaktycznych. Działania w zakresie mobilności są realizowane za pośrednictwem dwóch rodzajów projektów mobilności odpowiadających różnym celom polityki UE i powiązanej z nimi części budżetu UE.

²⁶ Projekty zarządzane przez Komisję Europejską i 55 agencji narodowych

²⁷ Organizacje będące beneficjentami zaangażowane w projekty Erasmus+ (liczba uczestników).

²⁸ Działania w zakresie mobilności rozpoczęte w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Ze względu na system realizacji programu działania te mogą być finansowane z budżetu przydzielonego na lata 2019–2022 (projekt mobilności może trwać kilka lat).

²⁹ Uczestnicy wyjeżdżający do/z państw trzecich niestowarzyszonych z programem.

W wyniku zaproszenia z 2022 r. w ramach programu Erasmus+ umowami objęto 3 855 projektów mobilności w szkolnictwie wyższym wspieranych z funduszy polityki wewnętrznej UE („klasyczny program Erasmus”) o łącznej wartości 1 045 mln euro. Stanowiło to wzrost o jedną trzecią w porównaniu z budżetem zakontraktowanym w poprzednim roku w wysokości 772 mln EUR. Spośród tych projektów konsorcja realizujące projekty mobilności zrealizowały 170 projektów mobilności. Konsorcja to grupy instytucji, które wspólnie zarządzają mobilnością studentów pracowników dydaktycznych. W 2022 r. wyjazdy studentów w celu odbywania studiów nadal stanowiły największe działanie w ramach programu Erasmus+, w związku z którym na sfinansowanie oczekiwanej mobilności ponad 246 000 studentów przeznaczono 607 mln euro, zaś na drugim miejscu znalazła się mobilność w formie staży, na którą przeznaczono 208 mln euro dla ok. 102 000 studentów niedawnych absolwentów. Na mobilność pracowników dydaktycznych przeznaczono 84 mln euro w celu sfinansowania wyjazdów 81 000 osób, które uczą lub odbywają szkolenia za granicą. Ponadto instytucje otrzymały 19 mln euro na zorganizowanie około 2 500 mieszanych programów intensywnych, które będą stymulować mieszaną mobilność studentów pracowników dydaktycznych oraz innowacyjne metody uczenia się i nauczania.

Jeśli chodzi o działania w zakresie mobilności rozpoczęte w roku kalendarzowym 2022 (ale finansowane w ramach zaproszeń do składania wniosków z 2021 i 2022 r.), należy uwzględnić nowe funkcje i priorytety w dziedzinie mobilności w szkolnictwie wyższym wspierane ze środków polityki wewnętrznej:

➔ **włączenie i różnorodność** Oprócz zwykłego stypendium 12% studentów szkół wyższych i niedawnych absolwentów otrzymało stypendium uzupełniające dla osób mniejszych szansach, którą to kategorię definiowano na szczeblu krajowym. To dodatkowe wsparcie finansowe pomaga w zapewnieniu im włączenia społecznego, a także równych szans i równego dostępu do działań w zakresie mobilności;

➔ **zielona transformacja:** 11% uczestników z obszaru szkolnictwa wyższego (11% mobilnych studentów i 16% mobilnych pracowników dydaktycznych) skorzystało ze zrównoważonych środków transportu, aby odbyć podróż do miejsc docelowych („mobilność ekologiczna”);

➔ **transformacja cyfrowa** 4,1% uczestników z sektora szkolnictwa wyższego wzięło udział w działaniach z zakresu mobilności mieszanej; w 2022 r. zrealizowano ponad 430 mieszanych programów intensywnych, a także ponad 12 300 staży „Cyfrowe możliwości”, rozwijających umiejętności cyfrowe przydatne w przyszłości. Ponadto w 2022 r. odbyło się blisko 2 000 szkoleń dla nauczycieli i pracowników administracyjnych, które miały zapewnić im odpowiednie umiejętności cyfrowe umożliwiające korzystanie z nowych technologii do celów studiów i cyfryzacji administracji;

➔ **związek między edukacją a badaniami:** 1,3% mobilnych studentów szkół wyższych stanowili doktoranci, w tym jedna trzecia w ramach nowej, krótko terminowej mobilności studentów, a dwie trzecie – w ramach tradycyjnej mobilności długoterminowej.

Większość mobilnych studentów w 2022 r. studiowała na poziomie licencjata (62,5%), na drugim miejscu znaleźli się magistranci (33,8%), a dalej usytuowali się uczestnicy krótkich cykli kształcenia (1,7%) i doktoranci (1,3%). Trzema głównymi kierunkami studiów były: zarządzanie przedsiębiorstwami, inżynieria i prawo.

Z informacji zwrotnych uzyskanych od studentów po powrocie z wyjazdów wynika, że uczestnicy programu Erasmus+ byli ogólnie zadowoleni lub bardzo zadowoleni z doświadczeń w zakresie mobilności – studenci mobilni w 94,5% (94,1% w przypadku osób studiujących za granicą i 95,7% w przypadku odbywających staż za granicą), a mobilni członkowie kadry – w 98,9%.

Projekty z zakresu szkolnictwa wyższego wywarły pozytywny wpływ na uczestników pod względem sprawczości, poziomu kompetencji, szans na zatrudnienie, spójności społecznej i zainteresowania UE. Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród uczestników wynika, że 90,3% mobilnych studentów zyskało większą pewność co do swojego potencjału, a 93,7% większą zdolność przystosowania się do nowych sytuacji i podejmowania w nich działań. 89,5% mobilnych studentów nauczyło się lepiej współpracować z osobami z innych środowisk i kultur, a 83,3% stało się bardziej tolerancyjne wobec wartości i zachowań innych. 77,2% mobilnych studentów w trakcie wyjazdu poprawiło swoje kompetencje w zakresie języka, w którym studiowali, lub odbywali staż (prawie 20% z nich posługiwało się już tym językiem płynnie). 88,2% mobilnych pracowników dydaktycznych podczas pobytu za granicą poprawiło swoje kompetencje społeczne, językowe lub kulturowe. Jednocześnie 70,1% mobilnych studentów bardziej zainteresowało się tematyką europejską.

W projektach w sektorze szkolnictwa wyższego można również wykorzystać do 20% funduszy projektu na wyjazdy studentów i kadry do dowolnego kraju na świecie. W rezultacie **3,3%** uczestników z obszaru szkolnictwa wyższego (8 070 studentów i pracowników dydaktycznych – nie licząc osób z Ukrainy) wyjechało za granicę, tj. skorzystało z mobilności wyjazdowej do innego kraju. Dziesięć najpopularniejszych krajów docelowych – w porządku malejącym – to Zjednoczone Królestwo, Szwajcaria, Kanada, Stany Zjednoczone, Republika Korei (Korea Południowa), Japonia, Meksyk, Australia, Brazylia i Chile. Ogółem uczestnicy udali się do **115 państw trzecich** niestowarzyszonych z programem Erasmus+. Stypendia na rzecz mobilności otrzymało również około 1 630 studentów i pracowników dydaktycznych z Ukrainy. Projekty mobilności i stanowiące ich część działania finansowane w ramach poprzedniej edycji programu Erasmus+ na lata 2014–2020 były kontynuowane przez cały 2022 r. W 2022 r. w ramach mobilności w szkolnictwie wyższym między krajami programu krajami partnerskimi (program międzynarodowej mobilności w celu uzyskania punktów zaliczeniowych wspierany z funduszy polityki zewnętrznej UE) sfinansowano

wyjazdy ponad **38500 uczestników przyjeżdżających i wyjeżdżających** (35% studentów i 65% pracowników dydaktycznych). Oprócz mobilności w obszarze szkolnictwa wyższego wspieranej z funduszy polityki wewnętrznej w ramach perspektywy programu Erasmus+ na lata 2021–2027 kontynuowano finansowanie projektów programu międzynarodowej mobilności, International Credit Mobility, wspieranych z funduszy polityki zewnętrznej UE i umożliwiających wymianę studentów i pracowników dydaktycznych instytucji szkolnictwa wyższego między UE a pozostałymi krajami na całym świecie. W 2022 r. w związku z pierwszym zaproszeniem do składania wniosków w ramach projektów Erasmus+ typu International Credit Mobility zrealizowano **935 przedsięwzięć obejmujących mobilności w szkolnictwie wyższym** o łącznym budżecie ok. 192 mln euro. Oczekuje się, że do Europy przyjedzie ok. **33 000 studentów i pracowników dydaktycznych z całego świata**, a 17 000 europejskich studentów i pracowników dydaktycznych wyjedzie za granicę do różnych państw trzecich. Prawie wszystkie działania międzynarodowe podjęte w związku z zaproszeniem do składania wniosków z 2022 r. w ramach Erasmus+ International Credit Mobility rozpoczęły się w 2023 r.

Współpraca organizacji instytucji

Partnerstwa na rzecz współpracy

Dysponując budżetem w wysokości 95 mln euro – niższym niż w 2021 r. ze względu na priorytetowe traktowanie finansowania mobilności – w 2022 r. agencje narodowe mogły sfinansować 302 **partnerstwa współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego**.

Spośród finansowanych projektów współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego 43% dotyczyło tworzenia nowych, innowacyjnych lub wspólnych programów nauczania lub przedmiotów; 26% dotyczyło nowych metod

i podejść do uczenia się i nauczania; 20% – treści, technologii i praktyk cyfrowych; 18% – umiejętności i kompetencji cyfrowych; 17% – współpracy między instytucjami edukacyjnymi a przedsiębiorstwami; 13% – włączenia społecznego, promowania równości niedyskryminacji; 13% – środowiska i zmiany klimatu. Główne tematy pozostały takie same jak w poprzednim roku składania wniosków.

Uniwersytety Europejskie

Inicjatywa Uniwersytety Europejskie, będąca jedną z inicjatyw przewodnich Europejskiej strategii na rzecz szkół wyższych, skutkuje bezprecedensowym poziomem współpracy transnarodowej. Umożliwia transformację szkolnictwa wyższego przez budowanie uniwersytetów przyszłości w drodze strategicznych sojuszy transnarodowych.

Sojusze europejskich szkół wyższych – wybrane w ramach programu Erasmus+ – to ambitne transnarodowe koalicje instytucji szkolnictwa wyższego, które rozwijają długoterminową strukturalną, i strategiczną współpracę z korzyścią dla studentów, pracowników dydaktycznych oraz społeczności. Promują europejskie wartości i tożsamość oraz rewolucjonizują jakość i konkurencyjność europejskiego szkolnictwa wyższego. Zbliżają do siebie członków nowego pokolenia Europejczyków, którzy mogą ze sobą współpracować w ramach różnych kultur, w różnych językach, ponad granicami państw, sektorowi dyscyplin naukowych.

W 2022 r. w ramach programu Erasmus+ sfinansowano i uruchomiono 44 sojusze europejskich szkół wyższych, w których uczestniczyło 340 instytucji szkolnictwa wyższego i 1200 partnerów stowarzyszonych z 31 krajów. W ramach zaproszenia do składania wniosków z 2022 r. wspierano dalszą współpracę 16 istniejących sojuszy europejskich szkół wyższych oraz przyczyniono się do powstania czterech nowych sojuszy, przy rekordowym budżecie w wysokości 272 mln euro. W listopadzie 2022 r. ogłoszono

zaproszenie do składania wniosków w ramach programu Erasmus+ dotyczące Uniwersytetów Europejskich na 2023 r.

Dotychczasowe osiągnięcia Uniwersytetów Europejskich są imponujące i obejmują m.in. wspólne kampusy transnarodowe, w których studenci mają możliwość studiowania lub interakcji z dowolnym uniwersytetem partnerskim sojuszu. Studenci mogą korzystać z międzynarodowego, multidyscyplinarnego i cechującego się obywatelskim podejściem szkolnictwa wyższego, dysponującego innowacyjną ofertą nauczania i uczenia się, aby zdobywać umiejętności potrzebne do sprostania wyzwaniom naszych czasów i stania się bardziej zaangażowanymi obywatelami. Mają oni możliwość pracy w żywych laboratoriach z wykładowcami, badaczami, przedsiębiorstwami i ekosystemami innowacji w ramach transdyscyplinarnych projektów międzynarodowych, krajowych, regionalnych lub lokalnych, w celu wspólnego generowania nowej wiedzy i rozwiązywania problemów społecznych. Ponadto studenci uzyskują dyplom europejski uznawany w całej Europie za wyznacznik kompetencji przyszłości.

Wspólne studia magisterskie Erasmus Mundus

W odpowiedzi na zaproszenie z 2022 r. w ramach programu Erasmus Mundus wpłynęło mniej wniosków niż w roku poprzednim: 58 w przypadku wspólnych studiów magisterskich (70 w 2021 r.) i 122 w przypadku działań w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus (148 w 2021 r.).

Wynika to głównie z faktu, że projekty w ramach dotychczasowych wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus można było zgłaszać najwcześniej w roku poprzedzającym wygaśnięcie umowy. Chociaż projekty dotyczące dotychczasowych wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus 2017 r. można było zgłaszać w 2021 r., większości projektów z 2018 r. nie można było zgłosić w 2022 r., ponieważ ich umowy o udzielenie dotacji wygasają w 2024 r.

Oznacza to, że dotychczasowe wspólne studia magisterskie Erasmus Mundus w 2018 r. były pierwszą generacją dotychczasowych projektów, które zostały objęte czterema naborami, co wyjaśnia dłuższy okres obowiązywania umów o udzielenie dotacji. Projekty te można zgłaszać do finansowania dopiero od 2023 r. Ogółem w latach 2021–2022 oznacza to spadek liczby wniosków o blisko 40. Spośród tych wniosków sfinansowano 62 projekty w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus (wzrost o 55% w porównaniu z 40 projektami sfinansowanymi w 2021 r.), natomiast do katalogu Erasmus Mundus dodano 30 wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus (EMJM), dzięki czemu dostępnych było w nim łącznie ponad 190 programów.

W roku akademickim 2022–2023 stypendia na rozpoczęcie studiów magisterskich (55 wspólnych programów studiów magisterskich Erasmus Mundus i 95 dotychczasowych wspólnych programów studiów magisterskich Erasmus Mundus) otrzymało ponad 3 tys. studentów z całego świata. W poniższej tabeli przedstawiono pięć państw o największej liczbie beneficjentów stypendiów.

Pozycja	Państwo	Liczba beneficjentów w ramach 95 dotychczasowych wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus	Liczba beneficjentów w ramach 55 wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus	OGÓŁEM
1	Pakistan	126	110	236
2	Indie	126	77	203
3	Nigeria	70	91	161
4	Bangladesz	91	61	152
5	Brazylia	72	60	132

Sojusze na rzecz innowacji

Sojusze na rzecz innowacji opierają się na działaniach sojuszy na rzecz wiedzy i sojuszy na rzecz umiejętności sektorowych z poprzedniej perspektywy programowej. Sojusze są podzielone na dwie grupy: grupa 1 – sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw oraz grupa 2 – sojusze na rzecz umiejętności sektorowych. Zaproszenie do składania wniosków z 2022 r. cieszyło się jeszcze większą popularnością niż pierwsze zaproszenie w roku poprzednim – w odpowiedzi na nie złożono 406 wniosków. W ramach zaproszeń do składania wniosków z 2021 i 2022 r. wybrano taką samą liczbę projektów: 25 z grupy 1 i 7 z grupy 2.

Budowanie potencjałów szkolnictwie wyższym

Projekty Erasmus+ w zakresie **budowania potencjału w szkolnictwie wyższym**, które trwają od dwóch do trzech lat, mają na celu modernizację i reformę instytucji i systemów szkolnictwa wyższego w państwach trzecich, opracowanie nowych programów nauczania, poprawę zarządzania i budowanie relacji między szkolnictwem wyższym a przedsiębiorstwami. Mogą również być poświęcone zagadnieniom i kwestiom politycznym, przygotowując grunt pod reformę szkolnictwa wyższego, we współpracy z organami krajowymi. Pierwszy wybór projektów etapu 2021–2027 przeprowadzono w 2022 r. Spośród 620 wniosków wybrano 147 projektów. Są one otwarte dla dziesięciu regionów, mianowicie dla Bałkanów Zachodnich, wschodniego sąsiedztwa, południowego regionu Morza Śródziemnego, Azji, Azji Środkowej, Bliskiego Wschodu, Pacyfiku, Afryki Subsaharyjskiej oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów.

Projekty przyszłościowe

Projekty przyszłościowe zostały uwzględnione w zaproszeniu do składania wniosków w ramach programu Erasmus+ z 2022 r. Ich celem jest określenie, opracowanie, przetestowanie lub ocena innowacyjnych podejść, również

z zakresu polityki, które można upowszechniać, a tym samym przyczyniać się do poprawy systemów kształcenia i szkolenia. W 2022 r. podzielono je na trzy

Nanomedicine for Drug Delivery

Organizacja koordynująca:

UNIVERSITE PARIS CITE,
Francja

Dotacja UE:

3 068 000 EUR

Te 24-miesięczne studia magisterskie Erasmus Mundus oferują wysokiej jakości multidyscyplinarne kształcenie w nowej dziedzinie NANOMEDYCYNY. Konsorcjum składa się z czterech uniwersytetów: Paris-Descartes (Francja, koordynator), Patras (Grecja), Pavia (Włochy) i Angers (Francja). Nanomedycyna to rewolucyjna nauka interdyscyplinarna, łącząca wiedzę z obszarów fizyki, biologii, chemii i medycyny w celu leczenia chorób organizmu ludzkiego. W trakcie realizacji projektu te międzynarodowe studia magisterskie ukończyło 42 studentów, a ponad 85% z nich ukończyło ambitne programy doktoranckie, korzystając ze stypendium za doskonałe wyniki. Konsorcjum zdołało ustanowić silne powiązania z rynkiem pracy i sprawić, że program nauczania jest dostosowany do zmieniającego się charakteru dziedziny.

Identyfikator projektu: [619764-EPP-1-2020-1-FR-EPPKA1-JMD-MOB](#)

grupy. Pierwsza obejmowała priorytety horyzontalne, cyfrowe i ekologiczne w dziedzinie kształcenia i szkolenia. Druga dotyczyła trzech priorytetów w zakresie kształcenia i szkoleń zawodowych. Trzecia była poświęcona edukacji dorosłych. Ogółem sfinansowano 91 wniosków 39 projektów łącznym budżecie w wysokości 29,4 mln EUR.

Wsparcie polityczne, platformy i narzędzia HEInnovate

HEInnovate stanowi popularną platformę dla instytucji szkolnictwa wyższego służącą ocenie własnego potencjału do innowacji i przedsiębiorczości. Z tego narzędzia korzysta ponad 1 700 uczelni, aby poprawiać wyniki, rozwijać swoją rolę w ramach tzw. trzeciej misji uczelni i pomagać w sprawnej realizacji strategii inteligentnej specjalizacji (S3). Platforma HEInnovate kontynuowała serię warsztatów i sesji szkoleniowych dla praktyków. Organizuje również regularne seminaria internetowe na tematy związane ze szkolnictwem wyższymi innowacjami, ciesząc się dużą popularnością. W 2022 r. rozpoczęto proces przeglądu HEInnovate.

Istotność i wyniki dla rynku pracy (LMRO)

Projekt dotyczący istotności i wyników dla rynku pracy (LMRO) wspierany w ramach programu Erasmus+ został pomyślnie zakończony w 2022 r. międzynarodowymi seminariami umożliwiającymi uczenie się od siebie nawzajem. Projekt został zrealizowany wspólnie z OECD (Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju). Miał na celu poprawę powiązań między instytucjami szkolnictwa wyższego a rynkiem pracy. Opublikowano cztery notatki dotyczące Austrii, Węgier, Portugalii i Słowenii, w których przedstawiono wyniki istotne dla wszystkich państw członkowskich UE, a ponadto opublikowano cztery broszury seminaryjne.

Szkolnictwo wyższe na rzecz inteligentnej specjalizacji

Przez cały 2022 r. kontynuowano prace nad projektem „**Szkolnictwo wyższe na rzecz inteligentnej specjalizacji**”, w dążeniu do wzmocnienia powiązań między szkolnictwem wyższym a regionalnymi ekosystemami innowacji oraz opracowania strategii inteligentnej specjalizacji.

W 2022 r. działania obejmowały: współpracę ze Wspólnotami Wiedzy i Innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji Technologii (EIT) w zakresie rozwoju potencjału innowacyjnego instytucji szkolnictwa wyższego oraz integracji trójkąta wiedzy, ukierunkowane działania regionalne HEInnovate, Uniwersytety Europejskie i alianse wiedzy oraz ich powiązania z lokalnymi ekosystemami, kapitał ludzki w Europejskich Funduszach Strukturalnych i Inwestycyjnych (EFSI) w wybranych regionach UE oraz zespoły współpracy (rozszerzone zespoły ekspertów) w ramach Strategii Inteligentnych Specjalizacji (S3).

Wspólnota praktyków w dziedzinach edukacji i innowacji

W 2022 r. we współpracy z OECD rozpoczęto nowe działanie pod nazwą „**Wspólnota praktyków w dziedzinach edukacji i innowacji**”. Jego celem jest rozwijanie kompetencji niezbędnych do stymulowania innowacji w obszarze zaawansowanych technologii oraz wspieranie transformacji ekologicznej i cyfrowej. Wspólnota przyczynia się do skuteczniejszego kształtowania polityki przez intensyfikowanie innowacji w obszarze edukacji, jak przewidziano w Nowym europejskim planie na rzecz innowacji. Obejmuje on trzy ścieżki prac: (I) bada rolę szkolnictwa wyższego w pomaganiu poszczególnym osobom w nabywaniu innowacyjnych kompetencji w szkolnictwie średnim, (II) promuje uwzględnianie tego działania w szkolnictwie wyższym, (III) stymuluje podnoszenie i zmianę kwalifikacji osób dorosłych.

Szczyt poświęcony edukacji i innowacjom

23 czerwca 2022 r. odbył się w formacie hybrydowym pierwszy **europejski szczyt poświęcony edukacji i innowacjom**, w którym wzięło udział prawie 200 uczestników na miejscu i około 800 online. Szczyt stworzył forum dla wymiany opinii między zainteresowanymi stronami z sektora edukacji, innowatorami z sektora prywatnego i przedsiębiorcami na temat pomysłów na innowacyjne działania priorytetowe w ramach Europejskiej strategii na rzecz szkół wyższych.

Inicjatywa dotycząca europejskiej legitymacji studenckiej

Inicjatywa dotycząca europejskiej legitymacji studenckiej ma na celu wspieranie mobilności studentów za pomocą narzędzi cyfrowych.

Dzięki swoim kluczowym elementom – aplikacji mobilnej Erasmus+, europejskiej legitymacji studenckiej i sieci Erasmus Without Paper (Erasmus bez papieru) – inicjatywa ta toruje drogę do większej cyfryzacji w organizowaniu mobilności studentówi zarządzaniu nią przez instytucje szkolnictwa wyższego. Do końca 2022 r. aplikacja mobilna Erasmus+ została pobrana ponad 200000 razy, a jej wersję internetową odwiedziono blisko milion razy. W 2022 r. ponad 1500000 legitymacji studenckich zamieniono na europejskie legitymacje studenckie.

W ramach programu Erasmus+ poczyniono postępy w kierunku bardziej cyfrowego zarządzania mobilnością za pośrednictwem sieci Erasmus Without Paper. Pomimo wyzwań społeczność akademicka uznała potrzebę kontynuowania i usprawnienia administrowania mobilnościami za pomocą narzędzi cyfrowych. Transformacja ta okazała się cennym doświadczeniem edukacyjnym dla społeczności akademickiej, dotyczącym korzyści i wyzwań związanych z cyfryzacją. W 2022 r. wprowadzono włączającą strukturę zarządzania, aby informować i doradzać w sprawie kolejnych kroków na

rzecz cyfryzacji programu. Do końca roku prawie 2 600 instytucji szkolnictwa wyższego zawarło 49554 cyfrowe porozumienia o programie zajęć i 50824 cyfrowe porozumienia międzyinstytucjonalne.

EULab: Equipping active citizenship toward regenerative futures using a heutagogical blended exchange model

Organizacja koordynująca:	Dotacja UE:
UNIWERSYTET LIMERICK, Irlandia	268 426 EUR

Nadrzędnym celem inicjatywy EULab jest współprojektowanie i budowa ogólrnoeuropejskiego mieszanego programu wymiany realizowanego za pośrednictwem szeregu „laboratoriów przyszłości”, które umożliwią aktywne globalne obywatelstwo, z wykorzystaniem wspomaganego cyfrowo, przewidującego samodzielne uczenie się, projektu instruktazowego. Celem jest rozszerzenie oferty edukacyjnej w ramach wirtualnych programów wymiany o podejście zakładające podejmowanie wyzwań w środowisku edukacyjnym opartym na modelu studia projektowego. Cele inicjatywy EULab obejmują: opracowanie i udoskonalenie metodyki „laboratorium przyszłości”; rozwijanie kompetencji osób uczących się i edukatorów w zakresie działania i kierowania działaniami w tym środowisku; wpływ polityki w dziedzinie wirtualnej wymiany w celu uwzględniania bardziej aktywnej metody opartej na projektowaniu. W związku z tym EULab obejmuje element ustawicznego doskonalenia zawodowego „Laboratoria przyszłości – szkolenie instruktorów”, w tym zestaw narzędzi i cyfrowe środowisko pracy mające wspierać studentów i pracowników dydaktycznych. Laboratoria przyszłości to opisowa nazwa rodzaju przestrzeni i treści edukacyjnej, których rozwój będzie wspomagany przez partnerstwo EULab. Ich główne cechy to: środowisko edukacyjne oparte na modelu studia projektowego; rozwój samodzielnego uczenia się i radzenia sobie z rzeczywistymi problemami.

Identyfikator projektu: [2020-1-IE02-KA226-HE-000787](#)

Kształcenie i szkolenia zawodowe

W dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego program Erasmus+ ma na celu wspieranie wdrażania zalecenia Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego, deklaracji z Osnabrück, europejskiego obszaru edukacji i europejskiego programu na rzecz umiejętności.

Przyczynia się on do rozwoju osobistego i zawodowego uczestników przez finansowanie **szerokiej gamy działań w zakresie mobilności**, w tym obserwacji pracy i kursów doskonalenia zawodowego dla pracowników, a także działań w zakresie mobilności krótko- i długoterminowej (ErasmusPro) dla osób uczących się, stażystów i praktykantów w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego.

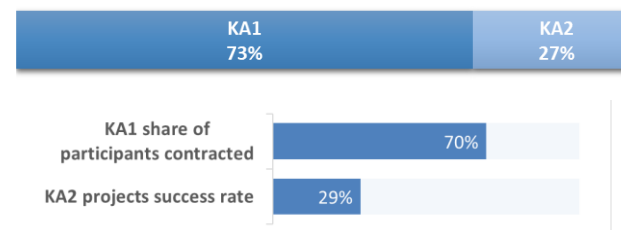
Ponadto program wspiera większe umiędzynarodowienie i rozwój instytucjonalny organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz innych organizacji działających w tej dziedzinie. Dzięki realizacji **projektów współpracy** organizacje i instytucje uczestniczące zdobywają doświadczenie we współpracy europejskiej/transgranicznej, rozwijają swój potencjał, wymieniają dobre praktyki i osiągają wysokiej jakości innowacyjne rezultaty. Oprócz rozwijania potencjału organizacji projekty współpracy przyczyniają się również do realizacji priorytetów i celów określanych co roku przez Komisję Europejską.

Ponadto inicjatywa dotycząca **centrów doskonałości zawodowej** ma na celu wspieranie stopniowego tworzenia i rozwoju europejskich platform przyczyniających się do rozwoju regionalnego, innowacji i strategii inteligentnej specjalizacji, a także międzynarodowych platform współpracy.

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022

636 mln euro³⁰ na projekty objęte umowami

98% środków zarządzane przez agencje narodowe

Finansowane projekty³¹

Blisko 5 400

Organizacje będące beneficjentami³²

Ponad 14 100

Działania w zakresie mobilności³³

Ponad 224 000 uczestników

87% uczestników to osoby **uczące się/praktykanci**

12% uczestników to osoby uczące się **o mniejszych szansach**

³⁰ Łączna kwota dotacji w ramach programu Erasmus przyznanych na projekty objęte umowami w ramach budżetu na 2022 r.

³¹ Projekty zarządzane przez Komisję Europejską i 55 agencji narodowych

³² Organizacje będące beneficjentami zaangażowane w projekty Erasmus+ (liczba uczestników).

³³ Działania w zakresie mobilności rozpoczęte w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Ze względu na system realizacji programu działania te mogą być finansowane z budżetu przydzielonego na lata 2019–2022 (projekt mobilności może trwać kilka lat).

Najważniejsze wydarzenia w 2022 r.

W 2022 r. nadal rozwijano program na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego, nadrabiając zaległości po kryzysie związanym z pandemią COVID-19, przy czym znacznie wzrosła liczba złożonych i objętych umowami wniosków oraz uczestników, a także zwiększyła się absorpcja dotacji.

Potencjał edukacyjny osób

Ogółem umowy objęły ponad 466 mln euro i dotyczyły 4 715 projektów mobilności (Akcja kluczowa 1) w dziedzinie kształcenia i szkoleń zawodowych, w których udział wzięło 167000 uczestników (82% uczniów, 17% pracowników dydaktycznych) spośród 253000 zgłoszonych (66%).

Liczba działań w zakresie krótkoterminowej mobilności edukacyjnej w obszarze kształcenia i szkoleń zawodowych wzrosła 56% z ponad 80600 działań w zakresie mobilności objętych umowami w ramach zaproszenia do składania wniosków z 2021 r. do prawie 125800 działań objętych umowami w ramach zaproszenia z 2022 r. Jeśli chodzi o długoterminową mobilność edukacyjną osób uczących się w ramach kształcenia i szkoleń zawodowych (ErasmusPro), w latach 2021–2022 przewidywana liczba uczestników wzrosła 32% – z 8078 do 10525. Ten rodzaj działalności stanowi stały odsetek – prawie 8% – działań w zakresie mobilności osób uczących się w ramach sektora kształcenia i szkoleń zawodowych.

Ogółem 24% wszystkich objętych umowami osób uczących się w ramach kształcenia i szkoleń zawodowych w roku składania wniosków 2022 stanowiły osoby o mniejszych szansach.

Wskaźnik mobilności edukacyjnej pracowników sektora kształcenia i szkoleń zawodowych wzrósł w latach 2021–2022 z 19000 do ponad 28000 uczestników objętych umowami.

Międzynarodowy wymiar kształcenia i szkolenia zawodowego spotkał się ze znacznym zainteresowaniem wśród organizatorów tego typu edukacji. Liczba działań w zakresie mobilności (osób uczących się w ramach kształcenia i szkoleń zawodowych oraz pracowników akredytowanych organizacji) w państwach niestowarzyszonych z programem (na całym świecie) wzrosła ponad trzykrotnie, przy czym liczba uczestników objętych umowami zwiększyła się z 3015 w 2021 r. do ponad 11 270 w 2022 r. (wzrost 274%), a odsetek takich działań w stosunku do wszystkich objętych umowami działań w zakresie mobilności dotyczących kształcenia i szkoleń zawodowych wzrósł z 2,71% do 6,73%. Wzrosła również liczba wyjazdów do państw niestowarzyszonych z programem Erasmus+, z zaledwie 26 w 2021 r. do 1941 w 2022 r. Dziesięcioma najpopularniejszymi krajami docelowymi były: Zjednoczone Królestwo, Szwajcaria, Kanada, Stany Zjednoczone, Republika Południowej Afryki, Maroko, Bośnia i Hercegowina, Albania, Indonezja i Senegal. W sumie uczestnicy udali się do 75 państw trzecich niestowarzyszonych z programem Erasmus+.

W odpowiedzi na kolejne zaproszenie do składania wniosków o akredytację, z terminem wyznaczonym na październik 2022 r., wpłynęło dalszych 2 055 wniosków, a na początku 2023 r. przyznano 932 akredytacje 854 szkołom indywidualnym i 78 koordynatorom konsorcjów. Zainteresowanie akredytacjami i zapotrzebowanie na nie stale rośnie, co świadczy o atrakcyjności i powodzeniu systemu.

W 2022 r. 3 387 z 4004 (85%) organizacji akredytowanych w ramach zaproszeń do składania wniosków z 2020 i 2021 r. skorzystało z możliwości ubiegania się o finansowanie z wykorzystaniem systemu akredytacji (AK121). Uzyskały one dotacje w wysokości 394 mln euro.

Pozostały otwarte możliwości dla organizatorów kształcenia i szkoleń zawodowych, którzy wolą ubiegać się o małe projekty o ograniczonym czasie trwania. Krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności osób uczących się

i pracowników dydaktycznych w ramach kształcenia i szkoleń zawodowych zostały opracowane jako etap pośredni realizacji obecnego programu. W ramach zaproszenia do składania wniosków z 2022 r. umowami objęto 1 328 projektów mobilności krótkoterminowej (spośród zgłoszonych 2 831 projektów, a zatem wskaźnik powodzenia wyniósł 47%), co przełożyło się na kwotę objętego umowami współfinansowania wynoszącą blisko 72 mln euro.

Współpraca organizacji instytucji

Partnerstwa na rzecz współpracy

Dzięki **partnerstwom na rzecz współpracy** (Akcja kluczowa 2) priorytety sektorowe zwiększają przejrzystość i podejście pedagogiczne w łączeniu tych priorytetów z wnioskami dotyczącymi projektów.

W 2022 r. partnerstwa w ramach Akcji kluczowej 2 również odnotowywały stałe zainteresowanie, ale ze względu na ograniczony budżet umowami udało się objąć mniej projektów. Ogółem w 2022 r. umowami współfinansowania objęto 595 partnerstw (z 2 171 zgłoszonych projektów, wskaźnik powodzenia wyniósł zatem 27%), przy czym kwoty ryczałtowe wyniosły około 96 mln euro. Dane te obejmują wyniki dwóch rodzajów partnerstw:

➔ **partnerstwa na małą skalę** stwarzają dodatkowe możliwości dostępu dla nowych podmiotów i mniejszych organizacji, które realizują krótsze projekty i mają ogólnie mniejszy zakres. W porównaniu z 2021 r. zainteresowanie partnerstwami na małą skalę wzrosło o 68% (z 583 do 980 zgłoszonych projektów). Umowami objęto 309 partnerstw na małą skalę ze współfinansowaniem w wysokości ponad 17 mln euro i z wykorzystaniem 86% środków przewidzianych w budżecie. Całkowita wnioskowana kwota dla partnerstw na małą skalę wyniosła ponad 55 mln euro, co świadczy o dużym zainteresowaniu tym działaniem;

➔ **partnerstwa współpracy** umożliwiają realizację dużych projektów współpracy w dłuższym okresie. Zainteresowanie tym działaniem spadło o 20% (z 1 584 do 1 191 zgłoszonych projektów), prawdopodobnie ze względu na dłuższy czas trwania projektów. Niemniej jednak umowami objęto 286 partnerstw współpracy, na które przeznaczono współfinansowanie w wysokości około 79 mln euro, co stanowi 113% środków przewidzianych w budżecie. Łączna kwota wnioskowana na partnerstwa współpracy wyniosła 329 mln euro, co świadczy o niesłabnącym dużym zainteresowaniu tym ugruntowanym działaniem.

Partnerstwom w ramach Akcji kluczowej 2 mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia priorytetów programu. W dziedzinie kształcenia i szkoleń zawodowych 236 partnerstw objętych umowami dotyczyło transformacji cyfrowej, 165 – zmiany klimatu/środowiska, 155 – włączenia, a 41 – zaangażowania obywatelskiego. Nadal widoczna jest tendencja do traktowania transformacji cyfrowej – obok zaangażowania obywatelskiego – jako bardziej interesującego tematu w obszarze kształcenia i szkoleń zawodowych. O wiele większą uwagę zwrócono dodatkowo na priorytety konkretnych sektorów, a głównym priorytetem obu rodzajów partnerstw było „Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy” oraz „Wkład w innowacje w kształceniu i szkoleniach zawodowych”.

Budowanie potencjałów sektorze kształcenia i szkoleń zawodowych (VET)

Działanie to wspiera wielostronne partnerstwa organizacji działających w sektorze kształcenia i szkoleń zawodowych w państwach członkowskich UE lub państwach stowarzyszonych z programem oraz organizacji z Bałkanów Zachodnich, wschodniego i południowego sąsiedztwa, Afryki Subsaharyjskiej oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów. Projekty te wspierają zwiększenie znaczenia, poprawę dostępności, a także zdolności do reagowania instytucji systemów kształcenia i szkoleń zawodowych w tych regionach i krajach świata jako siły napędowej zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

W 2022 r. spośród 121 wniosków wybrano 58 projektów obejmujących te sześć regionów.

W 2022 r. rozpoczęto nowe **działanie na rzecz budowania potencjału w zakresie kształcenia i szkoleń zawodowych (CBVET)**, którego celem jest rozwijanie współpracy między państwami członkowskimi UE lub państwami stowarzyszonymi z programem a zainteresowanymi stronami zaangażowanymi w kształcenie i szkolenia zawodowe w kilku regionach świata.

Learn and work easy in Virtual and Augmented Reality

Organizacja koordynująca:

Dotacja UE:

Agencja Rozwoju Zasobów Ludzkich
(HRDA), Bułgaria

108 280 EUR

Projekt VRAR „Learn and Work Easy in Virtual and Augmented reality” jest realizowany przez HRDA we współpracy z organizacjami i przedsiębiorstwami ze Słowenii, Hiszpanii, Cypru i Łotwy. W ramach projektu przewiduje się opracowanie metodyki zawierającej wytyczne dla osób poszukujących pracy lub pragnących zostać przedsiębiorcami w dziedzinie rzeczywistości wirtualnej i rozszerzonej, a także podręcznika i filmów z instrukcjami dotyczącymi pracy z techniką stosowaną przez ekspertów w tej dziedzinie. Głównym celem projektu jest zapewnienie pomocy poprzez doradztwo zawodowe osobom, które straciły pracę lub chcą zmienić zawód, przez umożliwienie im wejścia na rynek nowoczesnych technologii we wszystkich sferach działalności. Rzeczywistość wirtualna i rozszerzona nie jest już technologią przyszłości wykorzystywaną wyłącznie dla rozrywki, ale w coraz większym stopniu wchodzi na rynek nauki, edukacji i medycyny.

Identyfikator projektu: [2021-1-BG01-KA220-VET-000033294](#)

Centra doskonałości zawodowej

Celem inicjatywy, jaką są **centra doskonałości zawodowej** jest stymulowanie reform w sektorze kształcenia i szkoleń zawodowych oraz zapewnienie kształcącym się wysokiej jakości umiejętności i kompetencji, które ułatwią znalezienie dobrej pracy i pozwolą korzystać z możliwości rozwoju kariery zawodowej na wszystkich jej etapach. Centra doskonałości zawodowej zaspokajają potrzeby innowacyjnej, sprzyjającej włączeniu i zrównoważonej gospodarki. Skupiają licznych partnerów lokalnych, regionalnych i krajowych z różnych krajów. Wspólnie tworzą one „ekosystemy umiejętności”, które przyczyniają się do rozwoju regionalnego, innowacyjności, rozwoju klastrów przemysłowych i strategii inteligentnej specjalizacji, a także do włączenia społecznego. Wspierają również rozpowszechnianie innowacji i badań stosowanych, zwłaszcza wśród MŚP (małych i średnich przedsiębiorstw) oraz w kontekście transformacji cyfrowej i ekologicznej.

Od czasu uruchomienia inicjatywy w 2019 r. w ramach programu współfinansowano 38 centrów doskonałości zawodowej w całej Europie (5 w 2019 r., 7 w 2020 r., 13 w 2021 r. oraz 13 w 2022 r.).

W odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków z 2022 r. wpłynęło 76 wniosków. Całkowity dostępny budżet wyniósł 48 mln euro. Do współfinansowania wybrano 13 centrów doskonałości zawodowej.

Sojusze na rzecz innowacji

Działanie to ma na celu wspieranie współpracy i przepływu wiedzy między obszarami szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkoleń zawodowych (zarówno wstępnego, jaki ustawicznego) a szerszym środowiskiem społeczno-gospodarczym, w tym obszarami badań naukowych i biznesu. Runda naboru na 2022 r. była bardzo udana (zob. sekcja dotycząca Szkolnictwa wyższego).

Projekty przyszłościowe

Projekty przyszłościowe to projekty na dużą skalę, których celem jest określenie, opracowanie, przetestowanie lub ocena innowacyjnych podejść politycznych, które można upowszechniać, tym samym przyczyniając się do poprawy systemów kształcenia i szkolenia. Zainteresowanie wnioskodawców w rundzie naboru z 2022 r. było duże (zob. sekcja dotycząca szkolnictwa wyższego).

Femme Forward – Fast-tracking women into new tech careers and supporting successful female-led start-ups

Organizacja koordynująca:

Dotacja UE:

SIMPLON.CO, Francja

800 000 EUR

Femme Forward to przyszłościowy projekt mający przeciwdziałać niskiej reprezentacji kobiet na stanowiskach w sektorze cyfrowym i w przedsiębiorstwach typu start-up. Dzięki innowacyjnemu i kompleksowemu programowi szkoleniowemu kobiety wywodzące się z różnych środowisk będą mogły albo rozpocząć karierę w dziedzinie nowych technologii, albo wykorzystać swoje doświadczenie i wiedzę do założenia nowego przedsiębiorstwa technologicznego. Femme Forward będzie wspierać kobiety z różnych środowisk, ze szczególnym uwzględnieniem: migrantek i uchodźczyń, których kwalifikacje nie są uznawane w UE; specjalistek i kobiet, które chcą zmienić ścieżkę kariery w celu uzyskania lepszych perspektyw zawodowych; młodych absolwentek kierunków innych niż technologiczne, które chcą przejść na stanowiska technologiczne; kobiet, które mają pomysł biznesowy z dziedziny nowych technologii i chcą go urzeczywistnić; kobiet powracających na rynek pracy po przerwie macierzyńskiej itp.

Identyfikator projektu: [101087270](#)

Curriculum Material Development in Vocational Education Through 3D Printing

Organizacja koordynująca:

Dotacja UE:

Pärnumaa Kutsehariduskeskus, Estonia

252 368 EUR

Celem tego projektu było zwiększenie wiedzy na temat znaczenia druku 3D oraz zapewnienie specjalistom zaawansowanych umiejętności umożliwiających opracowanie programu nauczania i nowoczesnych materiałów do nauki, które wychodzą naprzeciw potrzebom studentów dążącym do konkurencyjności na rynku pracy. Transnarodowy rozwój programu nauczania poszerza międzynarodową perspektywę ośrodków szkolenia zawodowego, a tym samym umożliwia przyszłym specjalistom wejście na międzynarodowe rynki pracy. Dzięki ścisłej współpracy w okresie realizacji projektu wszyscy partnerzy odnieśli korzyści ze współpracy zespołów międzynarodowych. Podczas krótkoterminowego wspólnego szkolenia pracowników dydaktycznych partnerzy projektu podzielili się również dobrymi praktykami i wiedzą, ponieważ była to doskonała okazja, aby spotkać nauczycieli przedmiotów zawodowych zarówno ze szkół średnich, jak i uniwersytetów.

Identyfikator projektu: [2019-1-EE01-KA202-051698](#)

Edukacja szkolna

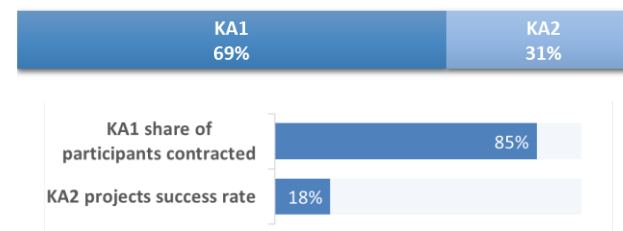
W sektorze edukacji szkolnej program Erasmus+ ma na celu wzmocnienie umiędzynarodowienia i rozwoju instytucjonalnego szkół we wszystkich krajach programu, a także realizację priorytetów politycznych UE odpowiednio do celów Europejskiego obszaru edukacji. Wspiera on również rozwój osobisty i zawodowy uczestników przez współfinansowanie **działań w zakresie mobilności uczniów i pracowników dydaktycznych** oraz przez partnerstwa z odpowiednimi instytucjami.

Jeśli chodzi o mobilność edukacyjną uczniów i pracowników dydaktycznych, w ramach programu wspiera się szeroki zakres działań, takich jak obserwacja pracy i kursy rozwoju zawodowego dla pracowników dydaktycznych, mobilność indywidualna i grupowa uczniów, zapraszanie ekspertów oraz przyjmowanie nauczycieli i edukatorów uczestniczących w szkoleniach.

Przez realizację projektów współpracy organizacje i instytucje uczestniczące zdobywają doświadczenie we współpracy międzynarodowej, wzmacniają swój potencjał i wymieniają się dobrymi praktykami, a także osiągają wysokiej jakości innowacyjne rezultaty. Oprócz rozwijania potencjału organizacji projekty współpracy przyczyniają się do realizacji priorytetów i osiągnięcia celów określanych co roku przez Komisję Europejską.

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022

457 mln euro³⁴ na projekty objęte umowami 100% środków zarządzane przez agencje narodowe

Finansowane projekty³⁵

Ponad 7 700

Organizacje będące beneficjentami³⁶

Blisko 18 700

Działania w zakresie mobilności³⁷

Ponad 353 000 uczestników

78% uczestników to **osoby uczące się**

13% uczestników to osoby uczące się **o mniejszych szansach**

³⁴ Łączna kwota dotacji w ramach programu Erasmus przyznanych na projekty objęte umowami w ramach budżetu na 2022 r.

³⁵ Projekty zarządzane przez Komisję Europejską i 55 agencji narodowych

³⁶ Organizacje będące beneficjentami zaangażowane w projekty Erasmus+ (liczba uczestników).

³⁷ Działania w zakresie mobilności rozpoczęte w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Ze względu na system realizacji programu działania te mogą być finansowane z budżetu przydzielonego na lata 2019–2022 (projekt mobilności może trwać kilka lat).

Najważniejsze wydarzenia w 2022 r.

W 2022 r. w sektorze edukacji szkolnej nastąpił radykalny wzrost pod względem liczby wniosków dotyczących projektów mobilności i działań w zakresie mobilności wśród osób uczących się i pracowników dydaktycznych; w wielu przypadkach było ich niemal dwukrotnie więcej niż w 2021 r., mniej udanym ze względu na kryzys związany z COVID-19.

Mobilność edukacyjna osób

Ogółem umowam i objęto kwotę ponad 314 mln euro na 6783 projekty mobilności (Akcja kluczowa 1) w sektorze edukacji szkolnej, w których wzięło udział ponad 216000 uczestników (65% uczniów, 34% pracowników dydaktycznych) z łącznej liczby 280000 zgłoszonych (wskaźnik powodzenia – 80%).

W programie odnotowano znaczny wzrost liczby uczestników objętych indywidualnymi działaniami w zakresie mobilności uczniów, zarówno krótko-, jak i długoterminowymi. Krótkoterminowa mobilność edukacyjna uczniów praktycznie podwoiła się z 4665 uczestników objętych umowami w wyniku zaproszenia do składania wniosków z 2021 r. do 9290 uczestników w wyniku składania wniosków w 2022 r. Jeżeli chodzi o długoterminową mobilność edukacyjną uczniów, w latach 2021–2022 liczba uczestników objętych umowami wzrosła o 87,5% (z 1 520 do 2850). Długoterminowa mobilność uczniów, uważana za działanie priorytetowe w ramach programu Erasmus+, otrzymuje zwiększone wsparcie: 500 euro na wsparcie organizacyjne na uczestnika i 300 euro na uczestnika na naukę i materiały do nauki języków obcych. Ponadto zgodnie z kryteriami wyboru projekty, które mają na celu organizację długoterminowych działań w zakresie mobilności uczniów, otrzymują więcej punktów.

Ważnym elementem zarówno krótko-, jak i długoterminowych działań w zakresie mobilności uczniów jest indywidualne porozumienie o programie zajęć z zestawem oczekiwanych efektów uczenia się, które należy przygotować dla każdego uczestnika.

W 2022 r. ponad 91% mobilności uczniów miało jednak formę mobilności grupowej, a umowami objęto 128000 uczestników.

Ogółem prawie 19% wszystkich objętych umowami osób uczących się uczestniczących w edukacji szkolnej w roku składania wniosków – 2022 – stanowiły osoby o mniejszych szansach.

Mobilność edukacyjna pracowników dydaktycznych wzrosła w latach 2021–2022 z 42000 do ponad 73000 uczestników objętych umowami.

W odpowiedzi na kolejne zaproszenie do składania wniosków o akredytację z terminem przypadającym na październik 2022 r. wpłynęło dalszych 5 979 wniosków i w rezultacie przyznano 3 113 akredytacji 2 929 placówkom indywidualnym i 185 koordynatorom konsorcjów. Zainteresowanie akredytacjami i zapotrzebowanie na nie rośnie wykładniczo, co świadczy o atrakcyjności i powodzeniu programu.

W 2022 r. 3 774 z 4466 akredytowanych organizacji (84%) skorzystało z możliwości ubiegania się o finansowanie z systemu akredytacji. Uzyskały one dotacje w wysokości 234 mln euro.

Nadaj pozostają otwarte możliwości dla szkół, które wolą ubiegać się o projekty na małą skalę, o ograniczonym czasie trwania. Krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności osób uczących się i pracowników dydaktycznych zostały opracowane jako etap pośredni w realizacji obecnego programu. W wyniku zaproszenia do składania wniosków z 2022 r. umowami objęto ponad 3 000 projektów mobilności krótkoterminowej spośród zgłoszonych

6 062 projektów, a zatem wskaźnik powodzenia wyniósł 49%, co przełożyło się na ponad 79 mln euro objętego umowami współfinansowania.

W 2022 r. realizowano również dużą liczbę partnerstw na rzecz wymiany szkolnej nawiązanych w ramach poprzedniego programu, których działalność wstrzymano z powodu pandemii. Zniesienie ograniczeń i zakazów podróżowania pomogło projektom szkołom ukończyć planowane działania.

Nový rozmer a sieť inkluzívneho vzdelávania

Organizacja koordynująca:	Dotacja UE:
Inklucentrum – Centrum inkluzívneho vzdelávania, Słowacja	60 000 EUR

Głównym celem projektu było wzbogacenie edukacji włączającej o nowe zagadnienia (psychologia humanistyczna, komunikacja bez użycia przemocy, zaspokajanie potrzeb wszystkich osób uczących się), które są istotne, ale które rzadko uwzględnia się w Europie.

Identyfikator projektu: [2021-1-SK01-KA210-SCH-000032298](#)

Współpraca organizacji instytucji

Partnerstwa na rzecz współpracy

W 2022 r. wzrosło zainteresowanie partnerstwami i na rzecz współpracy (Akcja kluczowa 2) (+36% zgłoszonych projektów). Ze względu jednak na zmniejszony budżet umowami można było objąć mniejszą liczbę projektów. Ogółem w 2022 r. umowami współfinansowania objęto 906 partnerstw (z 4 973 zgłoszonych projektów, zatem wskaźnik powodzenia wyniósł 18%), przy czym kwoty ryczałtowe wyniosły ponad 120 mln euro. Dane te obejmują wyniki dwóch rodzajów partnerstw:

- ➔ **partnerstwa na małą skalę** stwarzają dodatkowe możliwości dostępu dla nowych podmiotów i mniejszych organizacji, które realizują krótsze projekty i mają ogólnie mniejszy zakres. Zainteresowanie niemal podwoiło się w porównaniu z 2021 r. (z 1 856 do 3519 zgłoszonych projektów). Umowami współfinansowania o wartości ponad 30 mln euro objęto prawie 550 partnerstw na małą skalę, z wykorzystaniem 150% środków przewidzianych w budżecie. Całkowita wnioskowana kwota dla partnerstw na małą skalę wyniosła 195 mln euro, co świadczy o dużym zainteresowaniu tym działaniem;
- ➔ **partnerstwa współpracy** umożliwiają realizację dużych projektów współpracy w dłuższym okresie. Zainteresowanie tym działaniem spadło o 20% (z 1 808 do 1454 zgłoszonych projektów), prawdopodobnie ze względu na dłuższy czas trwania projektów. Umowami współfinansowania o wartości ponad 90 mln euro objęto prawie 360 partnerstw współpracy, z wykorzystaniem 102% środków przewidzianych w budżecie. Łączna kwota wnioskowana na partnerstwa współpracy wyniosła 367 mln euro, co świadczy o nieśląbnącym dużym zainteresowaniu tym ugruntowanym działaniem.

Partnerstwa w ramach Akcji kluczowej 2 mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia priorytetów programu. W sektorze edukacji szkolnej 247 objętych umowami partnerstw dotyczyło transformacji cyfrowej, 321 – zmiany klimatu/środowiska, 344 – włączenia, a 229 – zaangażowania obywatelskiego, co świadczy o odpowiednim rozkładzie zaangażowania partnerstw w realizację priorytetów. W znacznie większym stopniu skoncentrowano się na priorytetach poszczególnych sektorów, a głównym priorytetem obu rodzajów partnerstw było rozwijanie kompetencji kluczowych i wspieranie nauczycieli, kadry kierowniczej szkół i innych zawodów dydaktycznych.

Akademie nauczycielskie Erasmus+:

Porzez zaproszenie do składania wniosków w ramach programu Erasmus+ z 2022 r. dzięki **akademiom nauczycielskim Erasmus+** osiągnięto ważny etap w budowie Europejskiego obszaru edukacji: współfinansowanie przyznano 16 nowym akademiom nauczycielskim Erasmus+, które otrzymały prawie 22,5 mln euro z budżetu programu. Przez okres trzech lat zapewnią nauczycielom na wszystkich etapach kariery zawodowej możliwości uczenia się, obejmujące mobilność, platformy edukacyjne i społeczności zawodowe.

Wraz z 11 projektami współfinansowanymi w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków z 2021 r. 16 nowych projektów będzie promować wielojęzyczność, świadomość językową i różnorodność kulturową w rozwoju kształcenia nauczycieli zgodnie z priorytetami UE w zakresie polityki edukacyjnej i przyczynić się do urzeczywistnienia Europejskiego obszaru edukacji – wspólnej wizji UE dotyczącej kształcenia i szkolenia.

W sumie cel, jakim jest utworzenie 25 akademii nauczycielskich Erasmus+ do 2025 r., będący elementem działań na rzecz utworzenia Europejskiego obszaru edukacji, osiągnięto z dużym wyprzedzeniem.

Przechodząc w programie Erasmus drogę od osoby pracującej z młodzieżą do nauczyciela, szkoleniowca, a obecnie koordynatora projektu, miałem możliwość zrozumienia potrzeb młodych ludzi znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i tego, jak mogę im pomóc. Lubię tworzyć nowe projekty dla młodych ludzi, którzy nie mieli wielu możliwości – i wzmacniać ich pozycję, by mogli uczestniczyć w życiu swoich społeczności.

Abraão Costa,
Osoba pracująca z młodzieżą, nauczyciel i koordynator projektu
Erasmus+ z Portugalii

Wsparcie polityczne, platformy i narzędzia

Europejska platforma edukacji szkolnej

W 2022 r. platformy eTwinningi School Education Gateway (SEG) połączyły się w zintegrowaną platformę edukacji szkolnej o nazwie Europejska platforma edukacji szkolnej (ESEP). Ta zintegrowana platforma została uruchomiona online w czerwcu 2022 r. i łączy funkcje SEG (udostępnianie publikacji, materiałów, podręczników i informacji dla szkół i organizatorów kształcenia), oraz podstawowe funkcje eTwinning (zapewnianie przestrzeni dla społeczności nauczycieli/edukatorów i innych pracowników dydaktycznych w ramach edukacji szkolnej, a także w ramach wstępnego kształcenia i szkolenia zawodowego oraz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem). Nowa platforma ESEP zapewnia wszystkim zainteresowanym stronom z sektora edukacji szkolnej dostęp do ulepszonych funkcji i narzędzi online wspierających rozwój zawodowy i szkolny. Na platformie dostępny jest również zestaw narzędzi na rzecz sukcesów w szkole. Oferuje on zasoby zweryfikowane przez ekspertów, służące zwiększeniu sukcesów w szkole oraz poprawie edukacji włączającej i dobrostanu w szkole; jest to nowy temat zgodny z zaleceniem Rady w sprawie dróg do sukcesów w szkole.

Na koniec 2022 r. na nowej platformie ESEP zarejestrowanych było prawie 142000 użytkowników, z czego około 107000 stanowili użytkownicy platformy eTwinning.

Temat przewodni eTwinning na 2022 r. brzmiał „Nasza piękna, zrównoważona i wspólna przyszłość: szkoły i nowy europejski Bauhaus: pomysł na kreatywne środowisko edukacyjne w ekologicznych szkołach zapewniających włączenie społeczne”. W ramach tych działań nauczycieli poproszono, aby ze swoimi uczniami kreatywnie przemyśleli temat „szkoły marzeń” w okresie po pandemii COVID-19. W październiku 2022 r. odbyła

się doroczna konferencja online eTwinning, również związana z tematem projektowania edukacji przyszłości.

Europejska Nagroda za Innowacyjność w Nauczaniu

Druga edycja **Europejskiej Nagrody za Innowacyjność w Nauczaniu** została z powodzeniem zrealizowana przez agencje narodowe programu Erasmus+. W jej trakcie nagrodzono 98 projektów Erasmus+ z 29 krajów programu. Temat tego roku, związany z inicjatywą Komisji dotyczącą nowego europejskiego Bauhausu, brzmiał: „Wspólne uczenie się, promowanie kreatywności i zrównoważonego rozwoju”. W edycji z 2022 r. zwycięskie projekty podzielono w następujący sposób:

- ➔ 20 projektów w kategorii „Wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem”,
- ➔ 26 projektów w kategorii „Szkolnictwo podstawowe”,
- ➔ 27 projektów w kategorii „Kształcenie średnie” oraz
- ➔ 25 projektów w kategorii „Szkoły zawodowe”.

Te trzy podtematy są zgodne z priorytetami Europejskiego obszaru edukacji i inicjatywy Komisji Europejskiej dotyczącej nowego europejskiego Bauhausu. Do nagrody zgłoszono 47 projektów w ramach podtematu „Kreatywność”, 29 – w ramach podtematu „Zrównoważony rozwój” i 22 w ramach podtematu „Włączenie”. Aby nagrodzić pracowników dydaktycznych, którzy realizowali te projekty, oraz stworzyć im możliwości nawiązania kontaktów i wymiany doświadczeń, zorganizowano dla nich w Brukseli specjalne wydarzenie.

Europejski Znak Innowacyjności w zakresie Nauczania Języków Obcych

Europejski Znak Innowacyjności w zakresie Nauczania Języków Obcych to wyróżnienie zachęcające do opracowywania nowych technik i inicjatyw w zakresie uczenia się i nauczania języków, a także do wspierania świadomości międzykulturowej w całej Europie. Tematami projektów zgłoszonych w latach 2021–2022 były: poprawa nauki języków obcych za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) i mediów cyfrowych, uczenie się języków oraz promowanie równości, spójności społecznej i aktywności obywatelskiej, a także rozwój zawodowy nauczycieli języków. W 2022 r. agencje narodowe programu Erasmus+ wybrały 55 ukończonych projektów w ramach programu i innych inicjatyw kładących nacisk na innowacyjne praktyki w nauczaniu i uczeniu się języków, którym w ramach uroczystości krajowych przyznano nagrody.

SHARKS - Sustainability Heroes and Restless Knights in School

Organizacja koordynująca:

Dotacja UE:

**Deutsch Luxemburgisches Schengen
Lyzeum, Luksemburg**

195 760 EUR

Celem projektu SHARKS było stworzenie studentom możliwości stania się liderami zrównoważonego rozwoju oraz wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności potrzebne do budowania bardziej zrównoważonej przyszłości. W projekcie wzięli udział uczniowie i nauczyciele z sześciu krajów europejskich – Luksemburga, Polski, Włoch, Portugalii, Hiszpanii i Republiki Macedonii Północnej.

W trakcie całego projektu uczniowie poznali 17 celów zrównoważonego rozwoju określonych w Agendzie ONZ 2030. Przeanalizowali różne wyzwania związane ze zrównoważonym rozwojem, takie jak zmiana klimatu, wymieranie gatunków, ograniczenie ilości odpadów i prawa człowieka. Przez zrozumienie tych kwestii uczniowie rozwinęli zdolność krytycznego myślenia i podejmowania odpowiedzialnych działań na rzecz własnego życia i dobrobytu przyszłych pokoleń.

Identyfikator projektu: [2020-1-LU01-KA229-063242](#)

Edukacja dorosłych

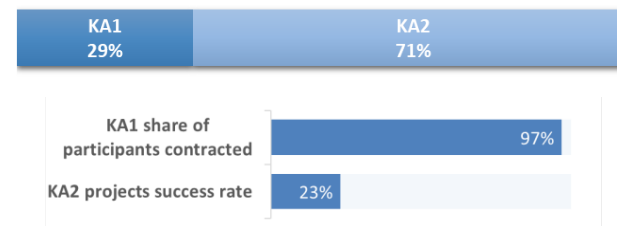
W sektorze edukacji dorosłych program Erasmus+ ma na celu przyczynienie się do realizacji priorytetów politycznych UE zgodnych z założeniami Europejskiego obszaru edukacji Europejskiego programu na rzecz umiejętności. Dokładniej rzecz ujmując, powinien on wzmocnić umiędzynarodowienie i strategię rozwoju jednostek organizujących edukację dorosłych we wszystkich krajach programu oraz wspierać rozwój osobisty i zawodowy uczestników przez finansowanie **działań w zakresie mobilności** osób uczących się i pracowników dydaktycznych w ramach edukacji dorosłych.

Przez realizację projektów współpracy organizacje i instytucje uczestniczące zdobywają doświadczenie w zakresie współpracy międzynarodowej, wzmacniają swój potencjał, wymieniają się dobrymi praktykami, a także osiągają wysokiej jakości innowacyjne rezultaty. Oprócz rozwijania potencjału organizacji projekty współpracy przyczyniają się do realizacji priorytetów i osiągania celów określanych co roku przez Komisję Europejską.

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022

130 mln euro³⁸ na projekty objęte umowami

100% środków zarządzane przez agencje narodowe

Finansowane projekty³⁹

Blisko 1 700

Organizacje będące beneficjentami⁴⁰

Blisko 4 800

Działania w zakresie mobilności⁴¹

Ponad **18 700 uczestników**

11% uczestników to **osoby uczące się**

88% uczestników to osoby uczące się **o mniejszych szansach**

³⁸ Łączna kwota dotacji w ramach programu Erasmus przyznanych na projekty objęte umowami w ramach budżetu na 2022 r.

³⁹ Projekty zarządzane przez Komisję Europejską.

⁴⁰ Organizacje będące beneficjentami zaangażowane w projekty Erasmus+ (liczba uczestników).

⁴¹ Działania w zakresie mobilności rozpoczęte w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Ze względu na system realizacji programu działania te mogą być finansowane z budżetu przydzielonego na lata 2019–2022 (projekt mobilności może trwać kilka lat).

Najważniejsze wydarzenia w 2022 r.

W obecnym programie Erasmus+ wprowadzono nowe możliwości dla osób korzystających z mobilności w sektorze edukacji dorosłych w ramach Akcji kluczowej 1. Znaczenie tej zmiany znajduje odzwierciedlenie w zwiększonym budżecie przydzielonym na sektor edukacji dorosłych, w szczególności na projekty mobilności (Akcja kluczowa 1), przy czym w latach 2021–2022 wzrost ten wyniósł 62% w związku z nadrabianiem zaległości po kryzysie związanym z COVID-19.

Podobnie jak w przypadku wszystkich poważnych usprawnień, przy wprowadzaniu tych możliwości napotkano także różne wyzwania. Pandemia COVID-19 spowolniła ich wdrażanie, ponieważ wiele działań w zakresie mobilności wstrzymano, a nowe nie zostały zaplanowane. Podejmowanie nowych działań przez osoby korzystające z edukacji dorosłych postępuje wolniej niż towarzyszący im wzrost finansowania (budżet na Akcję kluczową 1 w sektorze edukacji dorosłych zwiększono z 53 mln euro w 2021 r. do 85,7 mln euro w 2022 r.).

Zaangażowanie osób objętych kształceniem dorosłych, w szczególności osób uczących się o mniejszych szansach, w działania w zakresie mobilności edukacyjnej to proces, który wymaga czasu, zwłaszcza w przypadku jednostek organizujących edukację dorosłych, które muszą dostosować się pod względem budowania potencjału. Dziedzina edukacji dorosłych pozostaje wyzwaniem, ponieważ jest zwykle mniej ustrukturyzowana i swobodniej zorganizowana niż inne sektory.

Omówiono, dopracowano i wdrożono wraz z agencjami narodowymi szereg wspólnych środków mających na celu rozwiązanie tych trudności. Działania w zakresie mobilności były otwarte dla wszystkich osób uczących się zapisanych do instytucji edukacji dorosłych, a nie tylko dla osób objętych kształceniem dorosłych o mniejszych szansach.

Agencje narodowe w większości państw z powodzeniem dotarły do potencjalnych organizacji będących wnioskodawcami w sektorze nieformalnym, wykorzystując biblioteki, muzea, ośrodki kultury, instytucje z sektora kształcenia formalnego (szkoły i ośrodki edukacji dorosłych), a także bardziej wyspecjalizowane organizacje (organizacje pozarządowe, stowarzyszenia itp.) pracujące na rzecz osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym itp. Agencje narodowe nadal udzielają beneficjentom niezbędnych wskazówek. W ramach działań związanych z mobilnością pracowników i osób uczących się proponują też wsparcie ukierunkowane tematycznie.

W związku z tym, a także ze względu na dążenie do wyeliminowania negatywnych skutków kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19, w 2022 r. obserwowano pozytywne tendencje w porównaniu z poprzednim rokiem. Niemniej jednak w 2022 r. możliwe było wykorzystanie jedynie 43,2% budżetu Akcji kluczowej 1 w wyniku wyboru projektów mobilności w tym sektorze; agencje narodowe programu Erasmus+ będą nadal wdrażać konkretne środki w celu wspierania rozwoju sektora.

Mobilność edukacyjna osób

Ogółem umowami objęto ponad 37 mln euro na 972 projekty mobilności (Akcja kluczowa 1) w dziedzinie edukacji dorosłych, w których wzięło udział prawie 19500 uczestników (24% uczniów, 73% pracowników dydaktycznych) z łącznej liczby 25000 zgłoszonych (wskaźnik powodzenia – 78%). Szczególnie warto zwrócić uwagę na bardzo pozytywną tendencję wśród objętych umowami osób korzystających z edukacji dorosłych: ich liczba wzrosła o ponad 75%, z 2623 do 4606.

Ogółem 82% wszystkich objętych umowami osób korzystających z edukacji dorosłych w roku składania wniosków (2022) stanowiły osoby o mniejszych szansach.

Mobilność edukacyjna pracowników dydaktycznych wzrosła z 8000 do ponad 14000 uczestników objętych umowami w latach 2021–2022.

W 2022 r. 391 spośród 528 (74%) akredytowanych organizacji skorzystało z możliwości ubiegania się o współfinansowanie w ramach systemu akredytacji. Uzyskały one dotacje w wysokości 20 mln euro.

Kolejne zaproszenie do składania wniosków o akredytację ogłoszono w październiku 2022 r.; wpłynęło dalszych 601 wniosków i w rezultacie na początku 2023 r. udzielono 259 akredytacji 215 placówkom indywidualnym i 44 koordynatorom konsorcjów. Zainteresowanie akredytacjami i zapotrzebowanie na nie stale rośnie, co świadczy o atrakcyjności i powodzeniu systemu oraz jego akceptacji w sektorze edukacji dorosłych.

Pozostały otwarte możliwości dla jednostek organizujących edukację dorosłych, które wolą ubiegać się o projekty na małą skalę, o ograniczonym czasie trwania. Krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności osób uczących się i pracowników dydaktycznych zostały opracowane jako etap pośredni w realizacji obecnego programu. W ramach zaproszenia do składania wniosków z 2022 r. umowami objęto 581 projektów mobilności krótkoterminowej spośród 975 zgłoszonych projektów (wskaźnik powodzenia wyniósł zatem 60%), co oznaczało kwotę finansowania objętego umowami w wysokości 17 mln euro.

Współpraca organizacji i instytucji

Partnerstwa na rzecz współpracy

W 2022 r. wzrosło zainteresowanie **partnerstwami na rzecz współpracy** (Akcja kluczowa 2) (+13% zgłoszonych projektów). Ze względu na ograniczony budżet umowami udało się jednak objąć mniejszą liczbę projektów. Ogółem w 2022 r.

umowami współfinansowania objęto 717 partnerstw (z 3 199 zgłoszonych, wskaźnik powodzenia wyniósł 22%), przy czym kwoty ryczałtowe ogółem wyniosły około 88 mln euro. Dane te obejmują wyniki dwóch rodzajów partnerstw:

- ➔ **partnerstwa na małą skalę** stwarzają dodatkowe możliwości dostępu dla nowych podmiotów i mniejszych organizacji, które realizują krótsze projekty i mają ogólnie mniejszy zakres. W porównaniu z 2021 r. zainteresowanie wzrosło o blisko 60% (z 1 142 do 1837 zgłoszonych projektów). Umowami objęto 475 partnerstw na małą skalę ze współfinansowaniem w wysokości ponad 26 mln euro i z wykorzystaniem 131% środków przewidzianych w budżecie. Całkowita kwota, o którą wnioskowano dla partnerstw na małą skalę, wyniosła 104 mln euro, co świadczy o dużym zainteresowaniu tym działaniem.
- ➔ **partnerstwa współpracy** umożliwiają realizację dużych projektów współpracy w dłuższym okresie. Zainteresowanie tym działaniem spadło o 20% (z 1 686 do 1362 zgłoszonych projektów), prawdopodobnie ze względu na dłuższy czas trwania projektów. Umowami objęto 242 partnerstwa na rzecz współpracy ze współfinansowaniem w wysokości ponad 62 mln euro i z wykorzystaniem 165% środków przewidzianych w budżecie. Łączna kwota wnioskowana na partnerstwa na rzecz współpracy wyniosła 358 mln euro, co świadczyo nadal utrzymującym się dużym zainteresowaniem tym ugruntowanym działaniem. Partnerstwa w ramach Akcji kluczowej 2 mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia priorytetów programu. W sektorze edukacji dorosłych w 2022 r. 190 objętych umowami partnerstw dotyczyło transformacji cyfrowej, 142 – zmiany klimatu/środowiska, 346 – włączenia społecznego, a 188 – zaangażowania obywatelskiego. W dalszym ciągu priorytetowo traktujemy włączenie społeczne, zgodnie z celem programów w zakresie edukacji dorosłych. Partnerstwa koncentrowały się również na priorytetach konkretnych sektorów, a głównym priorytetem obu działań były:

„Podnoszenie kompetencji edukatorów i innych pracowników zajmujących się edukacją dorosłych”, „Poprawa dostępu do wysokiej jakości edukacji dla osób dorosłych” oraz „Tworzenie i promowanie możliwości kształcenia wśród wszystkich obywateli i pokoleń”.

EPALE

EPALE, ePlatforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie, w 2022 r. skupiła się na opracowaniu funkcji umożliwiających instytucjom kształcenie dorosłych i przygotowywanie wniosków w ramach programu Erasmus+. Udoskonalono narzędzie do wyszukiwania partnerów, które ułatwia wymianę pomysłów i zapewnia możliwości nawiązywania kontaktów z osobami fizycznymi lub organizacjami. Akredytowane organizacje mogą włączyć akredytację do profilu swojej organizacji, gdzie będzie widoczna dla potencjalnych partnerów. Pod nowym nagłówkiem „Erasmus+ na rzecz edukacji dorosłych” połączono wyszukiwarkę partnerów z innymi funkcjami, takimi jak „przestrzeń Erasmus+”, w celu wsparcia programu.

„Przestrzeń Erasmus+” łączy projekty Erasmus+ z EPALE. Wprowadza w życie mobilność mieszaną, zaczynając, co istotne, od spotkań online, które zostaną uzupełnione spotkaniami fizycznymi. „Przestrzeń Erasmus+” jest narzędziem dla koordynatorów projektów i ich partnerów. Mogą z niego korzystać zarówno do celów współpracy, jak i rozpowszechniania.

Do końca 2022 r. platforma EPALE miała ponad 120000 członków i co miesiąc odnotowywała około 100000 odwiedzających.

Blended Learning Environment for European Prisoners

Organizacja koordynująca:	Dotacja UE:
Click F1, Niderlandy	443 612 EUR

*BLEEP jako środowisko kształcenia mieszanego:
W dziedzinie kształcenia mieszanego i umiejętności cyfrowych w ostatnich latach podjęto wiele inicjatyw i wprowadzono liczne zmiany. Dostępnych jest dużo informacji oraz gier i narzędzi do celów zarówno edukacji formalnej, jak i nieformalnej. Sztuką jest spojrzeć na to z metapoziomu. ”. Jak połączyć całą energię potrzebną do edukacji i reintegracji społecznej w jeden proces uczenia się więźniów zarówno w zakładzie karnym, jak i poza nim? Jak powinno się z tym wiązać szkolenie pracowników dydaktycznych? Dzięki BLEEP stworzono środowisko, w którym więźniowie mogą pracować nad swoimi doświadczeniami i rozwojem osobistym. Należy skupić się na ich doświadczeniach i stworzyć platformę, która je wzmocni, tak aby ich reintegracja społeczna zakończyła się powodzeniem.*

Identyfikator projektu: [2019-1-NL01-KA204-060491](#)

ADA - All Digital Academy: Upskilling adult educators on key digital emerging technologies

Organizacja koordynująca:

ALL DIGITAL AISBL, Belgia

Dotacja UE:

400 000 EUR

ALL DIGITAL Academy (ADA) ma na celu wspieranie edukatorów osób dorosłych przez oferowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje w dziedzinie nowych technologii cyfrowych. Projekt ma również na celu tworzenie większych możliwości i połączenie ośrodków uczenia się na potrzeby trwającej transformacji cyfrowej, tak aby poprawić jakość, adekwatność oraz efekty ich działań. Edukatorzy i szkoleniowcy będą korzystać z zasobów edukacyjnych: szkoleń online (MOOC); zasobów i narzędzi opartych na ramach kompetencji cyfrowych dla obywateli (narzędzi samooceny); metod i materiałów z zakresu uczenia się i nauczania; najlepszych praktyk itp.; wspólnoty praktyków i zainteresowanych stron w celu dzielenia się praktykami i doświadczeniami w zakresie kształcenia i szkolenia dorosłych. Spodziewane rezultaty: co najmniej 500 edukatorów z co najmniej 10 państw europejskich zarejestrowanych w MOOC, co najmniej 100 edukatorów, którzy odbędą szkolenia, co najmniej 300 praktyków, edukatorów, ekspertów przystępujących do wspólnoty praktyków i co najmniej 50 zasobów, w tym sprawozdań, narzędzi samooceny i najlepszych praktyk dostępnych na platformie.

Identyfikator projektu: [101049118](#)

Młodzież

W sektorze młodzieży w ramach programu Erasmus+ finansowane są projekty, które wspierają rozwój osobisty, pomagają ludziom **zdobyc** **kompetencje i zwiększać szanse na zatrudnienie**.

Działania Erasmus+ na rzecz młodzieży wspierają budowanie potencjału organizacji młodzieżowych i osób pracujących z młodzieżą oraz zapewniają organizacjom i organom publicznym możliwości korzystania z innowacyjnych rodzajów współpracy i wymiany dobrych praktyk.

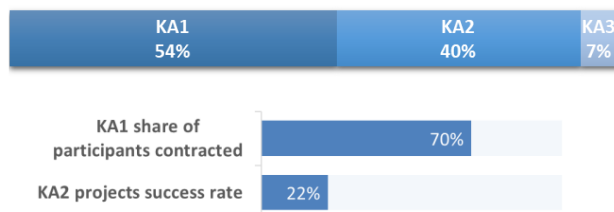
Projekty współpracy międzynarodowej opracowywane są za pośrednictwem wielostronnych partnerstw między organizacjami prowadzącymi działalność w sektorze młodzieży w krajach programu i państwach trzecich niestowarzyszonych z programem.

Erasmus+ wspiera uczestnictwo młodzieży przez ukierunkowane na młodzież lokalne, krajowe i transnarodowe projekty uczestnictwa prowadzone przez nieformalne grupy młodych ludzi lub organizacje młodzieżowe zachęcające młodzież do angażowania się w życie demokratyczne Europy.

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022

270 mln euro⁴² na projekty objęte umowami

91% środków zarządzane przez agencje narodowe

Finansowane projekty⁴³

Ponad 4 800

Organizacje będące beneficjentami⁴⁴

Ponad 22 200

Działania w zakresie mobilności⁴⁵

Ponad **200 700 uczestników**

73% uczestników to **osoby młode**

32% osób uczących się **o mniejszych szansach**

Najważniejsze wydarzenia w 2022 r.

W 2022 r. w ramach programu Erasmus+ zwiększono wsparcie dla nowego formatu działań w sektorze młodzieży: **Działania wspierające uczestnictwo młodzieży** (rozpoczęte w 2021 r.). Akcja ta w szczególności ma na celu promowanie i ułatwianie uczestnictwa młodzieży w demokratycznym życiu Europy na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowymi europejskim. Akcja ta wspiera lokalne, krajowe i transnarodowe projekty na rzecz uczestnictwa młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem alternatywnych, innowacyjnych, inteligentnych i cyfrowych form tego uczestnictwa. Działania powinny otwierać ścieżki aktywnego uczestnictwa dla osób młodych ze wszystkich środowisk. W kontekście Europejskiego Roku Młodzieży działania wspierające uczestnictwo młodzieży promowano jako działanie przewodnie, a budżet zwiększono do 30 mln euro.

Po włączeniu w 2021 r. do rodziny Erasmus+ **DiscoverEU**, działania UE oferującego osobom w wieku 18 lat możliwość podróżowania po Europie, w marcu 2022 r. ogłoszono pierwsze zaproszenie do składania wniosków finansowane z budżetu programu. W 2022 r. odbyły się dwie rundy składania wniosków, w trakcie których ponad 230000 młodych osób ubiegało się o 82716 dostępnych biletów na podróż, co potwierdza ogromne zainteresowanie tym działaniem. Po raz pierwszy oprócz organizowanych dwa razy w roku zaproszeń do składania wniosków w ramach DiscoverEU na Europejskim Portalu Młodzieżowym agencje narodowe programu Erasmus+ przyznawały dotacje organizacjom pracującym z młodymi ludźmi o mniejszych szansach w ramach nowej inicjatywy: działania na rzecz włączenia DiscoverEU. W ramach działań na rzecz włączenia corocznie ogłaszane będą dwa zaproszenia do składania wniosków. Podczas pierwszej rundy w październiku 2022 r. do agencji narodowych Erasmus+ zgłoszono 166 projektów.

⁴²Łączna kwota dotacji w ramach programu Erasmus przyznanych na projekty objęte umowami w ramach budżetu na 2022 r.

⁴³ Projekty zarządzane przez Komisję Europejską i 55 agencji narodowych

⁴⁴ Organizacje będące beneficjentami zaangażowane w projekty Erasmus+ (liczba uczestników).

⁴⁵ Działania w zakresie mobilności rozpoczęte w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Ze względu na system realizacji programu działania te mogą być finansowane z budżetu przydzielonego na lata 2019–2022 (projekt mobilności może trwać kilka lat).

Mobilność edukacyjna osób

W 2022 r. kontynuowano **działania w zakresie mobilności** w sektorze młodzieży, oferując możliwości ponad 200700 młodych ludzi i osób pracujących z młodzieżą, z czego około 59900 pochodziło ze środowisk defaworyzowanych.

Wymiany młodzieży

W ramach programu **wymiany młodzieży** około 83000 młodych ludzi z różnych krajów będzie uczestniczyć w wymianie i uczeniu się poza swoim formalnym systemem edukacji w celu nabycia lub dalszego rozwijania umiejętności, kompetencji wartości europejskich. Zaangażowano ponad 9 800 organizacji, przy czym średnio na projekt przypadło pięć organizacji i dotacja w wysokości 30000 euro.

W 2022 r. sfinansowano łącznie 371 akredytowanych projektów (z 373 zgłoszonych), w których uczestniczyło ponad 33000 osób; projekty obejmowały wymiany młodzieży i działania w zakresie rozwoju zawodowego dla osób pracujących z młodzieżą o łącznej wartości ponad 33 mln euro.

Dzięki formatowi mobilności grupowej działaniom krótkoterminowym wymiana młodzieży okazała się dobrym przykładem poprawy włączenia młodych ludzi o mniejszych szansach. Świadczy o tym duża liczba młodych osób o mniejszych szansach, które uczestniczyły w projektach (ponad 20% uczestników, którym przyznano finansowanie).

Projekty mobilności na rzecz osób pracujących z młodzieżą

Ten ugruntowany format działań był kontynuowany w ramach programu Erasmus+ na lata 2021–2027, zapewniając **osobom pracującym z młodzieżą** dostęp do działań w zakresie rozwoju zawodowego i możliwości rozwijania kompetencji kluczowych. Prawie 29000 osób pracujących z młodzieżą wzięło udział w transnarodowych szkoleniach i seminariach, wydarzeniach służących nawiązywaniu kontaktów, wizytach studyjnych i obserwacji pracy (*job shadowing*). W ramach tych działań wybrano ponad 900 projektów, którym przyznano dotacje w wysokości ok. 27 mln euro, a uczestniczyło w nich prawie 7 000 organizacji.

W 2022 r. w koncepcji projektów mobilności na rzecz osób pracujących z młodzieżą możliwe było uwzględnienie systemu rozwoju i działań informacyjnych. Te działania uzupełniające mają na celu zwiększenie wpływu mobilności młodzieży przez różnorodne środki przyczyniające się do realizacji **Europejskiego programu pracy z młodzieżą** oraz przywrócenie korzyści płynących z mobilności zaangażowanym organizacjom i osobom pracującym z młodzieżą na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim. Z możliwości tej skorzystała mniejszość projektów (25 sfinansowanych działań z 49 zgłoszonych).

Ponadto w ramach akredytowanych projektów sfinansowano 136 działań w zakresie rozwoju zawodowego oferujących możliwości dla ponad 5 000 osób pracujących z młodzieżą.

Tematami najczęściej wybieranymi przez osoby pracujące z młodzieżą w ramach projektów na rzecz mobilności były „Jakość i innowacyjność pracy z młodzieżą”, a następnie „Włączanie zmarginalizowanych młodych ludzi”. Priorytety horyzontalne były również dość dobrze reprezentowane – około 90 projektów skupiało się na zagadnieniach ekologicznych, a 152 – na cyfrowych.

Działania wspierające uczestnictwo młodzieży

Działania wspierające uczestnictwo młodzieży stanowią nowy format działań w ramach programu Erasmus+ na lata 2021–2027. Wybrane w wyniku zaproszeń projekty obejmują działania w zakresie uczenia się pozaformalnego polegające na aktywnym uczestnictwie młodych ludzi, a wspierane działania powinny zwiększać kompetencje osobiste, społeczne, obywatelskie i cyfrowe uczestników oraz pomagać im stać się aktywnymi obywatelami Europy. Działanie to stało się inicjatywą przewodnią Europejskiego Roku Młodzieży 2022.

Po niezdecydowaniu widocznym w pierwszym roku, w drugim roku realizacji działania odnotowano wyraźny wzrost liczby zgłoszonych i objętych umowami projektów. Spośród 1 086 zgłoszonych wniosków umowami objęto 555, w porównaniu z 595 zgłoszonymi i 328 objętymi umowami w 2021 r. Objęta umowami kwota wzrosła niemal dwukrotnie z ponad 10 mln euro w ramach zaproszenia do składania wniosków z 2021 r. do ponad 21 mln euro w 2022 r. Umożliwi to kilku tysiącom młodych ludzi opracowanie i wdrożenie własnych projektów, w ramach których działania dotrą do około 116000 młodych osób w całej Europie i przyniosą korzyści dużym społecznościom przez stymulowanie pozytywnych zmian społecznych.

Zdecydowanie najczęściej wybieranym tematem tych działań była „Demokracja i pluralistyczny udział w życiu demokratycznym”, a na kolejnym miejscu „Dotarcie do poziomu kształtowania polityki/dialog z decydentami” oraz „Rozwój polityki młodzieżowej”. Wiele projektów dotyczy również tematów „Tożsamość europejska, obywatelstwo i wartości”, „Rozwój społeczności lokalnych” oraz „Środowisko i zmiana klimatu”.

W objętych umowami projektach uczestniczyło łącznie 1 386 (1 081 odrębnych) organizacji. Około 800 z nich to organizacje pozarządowe i młodzieżowe. Zaangażowanych było nieco ponad 100 organów publicznych

na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym oraz 48 nieformalnych grup młodych ludzi.

Wirtualne wymiany w szkolnictwie wyższym wśród młodzieży

W oparciu o projekt pilotażowy realizowany wspólnie z południowym regionem Morza Śródziemnego w latach 2018–2020 wirtualne wymiany Erasmus+ w szkolnictwie wyższym i wśród młodzieży stały się pełnoprawnym działaniem w ramach programu Erasmus+ na lata 2021–2027 o szerszym zasięgu geograficznym. Wirtualne wymiany polegają na kontaktach międzyludzkich przez internet, promujących dialog międzykulturowy i umiejętności miękkie. Młodzi ludzie uzyskują dostęp do wysokiej jakości edukacji międzykulturowej (formalnej i pozaformalnej) bez mobilności fizycznej. Wśród wspieranych działań znajdują się moderowane dyskusje, szkolenia i interaktywne kursy otwarte. Spośród 69 wniosków wybrano 15 projektów obejmujących Bałkany Zachodnie, wschodnie i południowe sąsiedztwo oraz Afrykę Subsaharyjską.

Współpraca organizacji i instytucji

Partnerstwa na rzecz współpracy

Najbardziej znaczącą zmianą w ramach Akcji kluczowej 2 było wdrożenie modelu dotacji w formie płatności ryczałtowych, wprowadzonego w 2021 r. w stosunku do projektów na małą skalę i partnerstw na rzecz współpracy. Ułatwia to składanie wniosków projektowych i dostęp do programu.

Partnerstwa współpracy umożliwiają realizację dużych projektów współpracy w dłuższym okresie. Ze względu na priorytet nadany finansowaniu mobilności dostępny budżet na to działanie był w 2022 r. niższy w porównaniu z 2021 r.

Z całkowitego budżetu wynoszącego 85,48 mln euro na partnerstwa na rzecz współpracy w 2022 r. agencje narodowe objęły 330 projektów umowami o wartości 75,58 mln euro. Zaangażowanie 1 749 organizacji, z których około 870 to organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, przyczyniło się do promowania priorytetów sektorowych w zakresie podnoszenia jakości, innowacyjności i uznawania pracy z młodzieżą oraz promowania aktywnego obywatelstwa, a także priorytetów horyzontalnych dotyczących włączenia społecznego i różnorodności oraz wspólnych wartości, zaangażowania obywatelskiego i uczestnictwa obywatelskiego. Najczęściej poruszonymi tematami były jakości innowacyjność pracy z młodzieżą, włączenie zmarginalizowanych młodych ludzi, środowisko i zmiana klimatu, uczenie się przedsiębiorczości – kształcenie i włączenie społeczne w obszarze przedsiębiorczości, promowanie równości i niedyskryminacji.

Partnerstwa na małą skalę stwarzają dodatkowe możliwości nowym podmiotom i mniejszym organizacjom, które realizują krótsze projekty o mniejszym zakresie. W 2022 r. działania nadal przyciągało wnioskodawców, a agencje narodowe objęły umowami łącznie 24,69 mln euro dla 449 projektów. W objęte umowami działania zaangażowane są 1362 organizacje, w tym około 800 organizacji pozarządowych i stowarzyszeń. Zdecydowana większość przyjętych wniosków dotyczyła kategorii płatności ryczałtowych w wysokości 60000 euro.

Podobnie jak w 2021 r., najczęściej uwzględniano priorytety horyzontalne dotyczące włączenia społecznego i różnorodności, priorytety sektorowe dotyczące promowania aktywnego obywatelstwa oraz podnoszenia jakości, innowacyjności i uznawania roli pracy z młodzieżą, a także priorytet horyzontalny dotyczący wspólnych wartości, zaangażowania obywatelskiego i uczestnictwa obywatelskiego. Najczęściej poruszonymi tematami były: włączenie społeczne, promowanie równości i niedyskryminacji, środowisko i zmiana klimatu, włączenie zmarginalizowanych młodych ludzi, kreatywność, sztuka i kultura oraz jakości i innowacyjność pracy z młodzieżą.

Budowanie potencjału organizacji

W ramach **budowania potencjału organizacji w dziedzinie młodzieży** finansowane są projekty współpracy transnarodowej oparte na wielostronnych partnerstwach między organizacjami w UE i państwach stowarzyszonych z programem z jednej strony a państwami trzecimi niestowarzyszonymi z programem na Bałkanach Zachodnich i w południowym regionie Morza Śródziemnego z drugiej strony; celem tych projektów jest zwiększenie potencjału organizacji pracujących z młodzieżą poza strukturami formalnego uczenia się. Projekty mogą obejmować działania w zakresie mobilności osób pracujących z młodzieżą w celu testowania narzędzi i metod opracowanych w ramach partnerstwa, jeżeli mają one zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia tych celów i stanowią ich podstawę.

W 2022 r. wpłynęło łącznie 227 wniosków projektowych, z czego 28 rozpatrzono pozytywnie. Obejmują one dwa regiony, mianowicie Bałkany Zachodnie i południowy region Morza Śródziemnego.

Wsparcie polityczne, platformy i narzędzia

Europejska młodzież razem

Europejska młodzież razem to działanie skierowane do organizacji młodzieżowych z całej Europy, mające na celu tworzenie partnerstw transgranicznych, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów o mniej ugruntowanej pozycji i słabszych powiązaniach na szczeblu europejskim. Działanie to wspiera realizację programu polityki UE na rzecz młodzieży, a w jego ramach wymagane są inicjatywy co najmniej pięciu organizacji młodzieżowych z różnych regionów z całego terytorium UE i krajów programu, mające na celu wymianę pomysłów na temat wartości UE, zachęcanie

do szerszego uczestnictwa obywatelskiego i wnoszenie wkładu w rozwój poczucia tożsamości europejskiej.

Celem działania jest stworzenie sieci promujących partnerstwa regionalne i prowadzenie ich w ścisłej współpracy z młodymi osobami z całej Europy. Inicjatywa wspiera:

- ➔ promowanie i rozwijanie bardziej zorganizowanej współpracy między poszczególnymi organizacjami młodzieżowymi w celu budowania lub wzmacniania ich partnerstwa;
- ➔ organizacje młodzieżowe, osoby pracujące z młodzieżą i młodzież zaangażowaną w partnerstwo w ramach inicjatyw mających na celu organizowanie sesji szkoleniowych, prezentowanie podobieństw między młodymi Europejczykami oraz zachęcanie do dyskusji i debaty z młodymi ludźmi na temat ich związku z UE, jej wartościami i podstawami demokratycznymi. W ramach inicjatywy zachęca się do realizacji projektów obejmujących zróżnicowaną populację młodzieży, która obejmuje również osoby z obszarów peryferyjnych lub wiejskich, ze środowisk migracyjnych i defaworyzowanych.
- ➔ W ramach zaproszenia do składania wniosków z 2022 r. o budżecie w wysokości 7,8 mln euro wybrano 26 projektów.

Działania w zakresie szkoleń i współpracy

Działania w zakresie szkoleń i współpracy to działania wspierające wdrażane przez agencje narodowe, których celem jest poprawa realizacji programu pod względem jakości i zwiększenie jego roli strategicznej przez budowanie bliższych powiązań z odpowiednimi elementami kształtowania polityki. W 2022 r. agencje narodowe zaplanowały ponad 560 inicjatyw, takich jak transnarodowe działania tematyczne, szkolenia, seminaria wspierające

i kontaktowe, a także działania krajowe oraz działania w zakresie oceny i analizy.

W 2022 r. plany prac agencji narodowych nadal częściowo znajdowały się pod wpływem pandemii COVID-19 – niektóre z działań zaplanowanych na 2021 r. zostały odroczone, a zatem pokrywały się z planami na 2022 r.

W 2022 r. kontynuowano także realizację 17 długoterminowych działań strategicznych i dodatkowych umów o handlu i współpracy koncentrujących się na uczestnictwie młodzieży, które to działania finansowano za pomocą dopłat uzupełniających otrzymanych w kontekście Europejskiego Roku Młodzieży.

Europejski Portal Młodzieżowy

Europejski Portal Młodzieżowy dostarcza informacje na temat możliwości (na skalę europejską i krajową), którymi zainteresowani są ludzie w wieku od 13 do 30 lat, mieszkający, uczący się i pracujący w Europie. Informacje koncentrują się na tematach „Zacznij działać” i „Wyjedź za granicę” i zapewniają bezpośredni dostęp do inicjatyw UE skierowanych do młodych ludzi, a także do sekcji poświęconej strategii UE na rzecz młodzieży.

Portal jest dostępny w 28 językach UE. Przez cały 2022 r. Europejski Portal Młodzieżowy, z pomocą sieci Eurodesk i Eurodesk Brussels Link, dostarczał młodym ludziom informacji na temat projektów na rzecz mobilności i wymiany, działań w zakresie demokratycznego uczestnictwa w takich obszarach polityki, jak zatrudnienie, prawa człowieka i budowanie pokoju, a także innych form współpracy na szczeblu europejskim. W 2022 r. liczba odsłon wyniosła ponad 38 mln, podczas gdy liczba odwiedzin przekroczyła 10 mln. Pokazuje to, że Europejski Portal Młodzieżowy cieszy się dużym uznaniem odwiedzających go osób.

W Europejskim Portalu Młodzieżowym uruchomiono również specjalną sekcję „Europejski Rok Młodzieży 2022”, stanowiącą platformę wymiany informacji na temat Roku Młodzieży i zapewniającą młodym ludziom w całej Europie wiadomości na temat działań dostępnych w kontekście tego przedsięwzięcia. Strona Europejskiego Roku Młodzieży umożliwiła użytkownikom zamieszczanie wydarzeń na mapie. Zawiera też narzędzia partycypacyjne, m.in. uwagi otrzymane od młodych dziennikarzy oraz innowacyjną platformę 3D służącą zbieraniu opinii wyrażanych przez młodych Europejczyków.

Europejski Portal Młodzieżowy obejmuje portal Europejskiego Korpusu Solidarności i komponent „Pomoc humanitarna”, za pośrednictwem którego młodzi ludzie mogą dołączyć do Korpusu, a także program DiscoverEU, w którego ramach organizowane są dwa razy w roku rundy zgłoszeniowe dla 18-latków. W 2022 r. odbyły się dwie rundy zgłoszeń w ramach DiscoverEU: w kwietniu i październiku.

Strategia UE na rzecz młodzieży 2019–2027

Kontynuowano wdrażanie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży – **Strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027**, do czego bodźcem był Europejski Rok Młodzieży 2022. W oparciu o plan prac UE na rzecz młodzieży na lata 2022–2024 koncentrowano się na nadrzędnym priorytecie tematycznym „Wspólne działania na rzecz zrównoważonej i włączającej Europy”. Erasmus+ to główny instrument na szczeblu UE służący realizacji strategii UE na rzecz młodzieży. Zwłaszcza działania wspierające uczestnictwo młodzieży, DiscoverEU i mobilność osób pracujących z młodzieżą w ramach Akcji kluczowej 1 wspierają filary Strategii: „Angażowanie” i „Wzmacnianie pozycji”.

Partnerstwa współpracy objęte Akcją kluczową 2 przyczyniają się do poprawy jakości i innowacyjności systemów pracy z młodzieżą, powiązanych z europejskim programem pracy z młodzieżą w ramach filaru „Wzmacnianie pozycji”. W ramach Akcji kluczowej 3 wspiera się rozwój polityki młodzieżowej

i kluczowych instrumentów Strategii UE na rzecz młodzieży, takich jak unijny dialog młodzieżowy, działania w zakresie wzajemnego uczenia się, współpraca społeczeństwa obywatelskiego, partnerstwo młodzieżowe UE–Rada Europy oraz rozwój wiedzy i baza dowodowa.

Do najważniejszych czynników, które wniosły wkład także w realizację priorytetów horyzontalnych programu Erasmus+, należały zalecenie Rady w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w UE (kwiecień 2022 r.), które przyczynia się do tworzenia Europejskiego obszaru edukacji, a także konkluzje Rady w sprawie zachęcania młodych ludzi do zaangażowania na rzecz ochrony środowiska (kwiecień 2022 r.) oraz w sprawie promowania wymiaru międzypokoleniowego w obszarze młodzieży w celu wspierania dialogu i spójności społecznej (listopad 2022 r.). Seminarium pt. „Dynamiczna Europa: dla młodzieży i wraz z nią” (czerwiec 2022 r.) stworzyło możliwości wymiany dobrych praktyk w zakresie uczestnictwa młodzieży w ramach działań następczych w związku z Konferencją w sprawie przyszłości Europy.

Międzynarodowy wymiar Strategii UE na rzecz młodzieży został wzmocniony za pomocą Planu działania na rzecz młodzieży w ramach działań zewnętrznych UE na lata 2022–2027 (październik 2022 r.), który zwiększy uczestnictwo młodzieży i wzmocni jej pozycję na świecie, a także przyniesie korzyści pod względem wymiaru międzynarodowego działań Erasmus+ na rzecz młodzieży.

W 2022 r. rozpoczęto przygotowania do oceny śródkresowej Strategii UE na rzecz młodzieży (ocena ma zostać zakończona w 2023 r.), w tym do publikacji zaproszenia do zgłaszania uwag na temat portalu Komisji „Wyraź swoją opinię” we wrześniu/październiku 2022 r., w efekcie którego uzyskano cenne opinie zainteresowanych stron, młodzieży i ogółu społeczeństwa.

W 2022 r. Komisja kontynuowała wkład w realizację **Europejskiego programu pracy z młodzieżą (EYWA)**, ustanowionego przez Radę rezolucją

z 2020 r. Bezpośrednio nawiązując do wspomnianej rezolucji, podgrupa ds. pracy z młodzieżą nadal prowadziła prace, które rozpoczęto w 2021 r. Głównym celem podgrupy było wspieranie procesu tworzenia i wdrażania otwartej i wielojęzycznej europejskiej platformy cyfrowej poświęconej pracy z młodzieżą w ścisłej współpracy ze społecznością praktyków zajmujących się tą dziedziną oraz doradzanie w tym zakresie, wymiana informacji, wiedzy i dobrych praktyk, zaangażowanie we współpracę i wzajemne uczenie się. W rezolucji zaapelowano do Komisji Europejskiej o powołanie grupy ekspertów w celu ułatwienia opracowania i wdrożenia Europejskiego programu pracy z młodzieżą, co jest zgodne z celami Strategii UE na rzecz młodzieży 2019–2027. Wdrażanie Strategii UE na rzecz młodzieży i wspieranie rozwoju pracy z młodzieżą są również wspomagane przez procesy unijnego dialogu młodzieżowego. Prace Komisji miały również na celu osiągnięcie synergii z innymi organizacjami międzynarodowymi oraz wzmocnienie istniejącego partnerstwa z Radą Europy podczas realizacji programu przez uzupełniające i skoordynowane działania. Za pośrednictwem Partnerstwa na rzecz młodzieży między Radą Europy a UE Komisja kontynuowała kontakty z państwami należącymi do Rady Europy, które obecnie nie są państwami członkowskimi UE, zwłaszcza na Bałkanach Zachodnich. Szereg działań związanych z pracą z młodzieżą zorganizowano poza UE, w tym seminarium pt. „Widoczna wartość – poprawa wdrażania europejskiego programu pracy z młodzieżą w Europie Wschodniej Południowo-Wschodniej”, które odbyło się 15–16 listopada 2022 r. w Sarajewie (Bośnia i Hercegowina). Prace te stanowią bezpośredni wkład w działalność EYWA.

Komisja nadal wspierała działania w zakresie wzajemnego uczenia się prowadzone w drodze współpracy między państwami członkowskimi, również przez działanie w zakresie wzajemnego uczenia się wspierające państwa członkowskie w rozwijaniu programów solidarności, wolontariatu, służby obywatelskiej i mobilności dla młodych ludzi na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, zorganizowane w kwietniu 2022 r. po przyjęciu zalecenia Rady w sprawie mobilności młodych wolontariuszy.

W 2022 r. koordynator UE ds. młodzieży Biliana Sirakova pracowała nad zbliżeniem UE do młodych ludzi. Wzmocniła głos młodzieży w Komisji i przyczyniła się do współpracy między organami zajmującymi się kwestiami młodzieżowymi. Koordynator UE ds. młodzieży podjęła ponad 150 działań informacyjnych (przemówienia na konferencjach, spotkania z młodymi ludźmi i zainteresowanymi stronami oraz wywiady). Biliana Sirakova odpowiadała za utworzenie sieci młodzieżowej Komisji, w której reprezentowanych jest ponad 15 dyrekcji generalnych, oraz za zarządzanie nią, a także za krajowych koordynatorów Europejskiego Roku Młodzieży i grupę zainteresowanych stron Sieć młodzieżowa Komisji umożliwiła stałą wymianę informacji między organami Komisji na temat inicjatyw związanych z młodzieżą i była kluczowym czynnikiem pozwalającym na nadanie Rokowi Młodzieży silnego wymiaru międzysektorowego. W skład grupy krajowych koordynatorów i zainteresowanych stron weszło 29 koordynatorów ds. Roku Młodzieży z państw członkowskich UE, 6 krajowych punktów kontaktowych w państwach stowarzyszonych z programem Erasmus+ oraz ponad 120 zainteresowanych stron z sektora młodzieży na szczeblu europejskim. W ramach sieci odbyło się dziewięć spotkań przed Rokiem Młodzieży i w jego trakcie i regularnie wymieniano się informacjami na platformie internetowej. Wkład w działalność grupy wniosły Parlament Europejski, Komitet Regionów i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny. Współpraca ta będzie przynosić korzyści zainteresowanym stronom i ułatwiać stosunki międzyinstytucjonalne w kwestiach dotyczących młodzieży długo po 2022 r.

Unijny dialog młodzieżowy jest głównym narzędziem partycypacyjnym strategii UE na rzecz młodzieży, za pomocą którego młodzi ludzie i organizacje młodzieżowe dyskutują z politykami decydentami, a także ekspertami, badaczami i innymi istotnymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego. Opiera się on na 18-miesięcznych cyklach roboczych z ogólnym tematem odpowiadającym nadrzędnym priorytetom strategii UE na rzecz młodzieży i europejskim celom młodzieżowym. Na szczeblu krajowym unijny dialog młodzieżowy jest organizowany przez krajowe grupy robocze, odpowiedzialne

za prowadzenie w swoim kraju konsultacji i działań z młodzieżą, organizacjami młodzieżowymi i decydentami politycznymi. Dziewiąty cykl odbywa się podczas trzech prezydencji – francuskiej, czeskiej i szwedzkiej, które rozpoczęły się 1 stycznia 2022 r. i trwają 18 miesięcy.

Priorytetem tematycznym wybranym przez trzy prezydencje były „Wspólne działania na rzecz zrównoważonej i włączającej Europy”, bezpośrednio powiązane z celem młodzieżowym nr 3: „Włączające społeczeństwa” i celem młodzieżowym nr 10: „Zrównoważona i zielona Europa”. Prezydencja francuska przyjęła konkluzje Rady w sprawie wspierania zaangażowania młodych ludzi jako podmiotów zmian na rzecz ochrony środowiska⁴⁶. Prezydencja czeska przyjęła konkluzje Rady w sprawie wspierania zaangażowania młodych ludzi jako podmiotów zmian na rzecz ochrony środowiska. Zbliżający się 10. cykl odbędzie się podczas trzech prezydencji – hiszpańskiej, belgijskiej i węgierskiej, rozpoczynających się 1 lipca 2023 r. Priorytetem tematycznym wybranym przez trzy prezydencje jest „Młodzież jest potrzebna”, powiązany z celem młodzieżowym nr 3 „Włączające społeczeństwa”.

Centra zasobów SALTO (wspieranie możliwości kształcenia i szkolenia na zaawansowanym poziomie)

Centra zasobów SALTO, tworzące sieć centrów zasobów, wspierają agencje narodowe, Komisję, a także organizacje i partnerów zaangażowanych w program młodzieżowy Erasmus+ i rozwój pracy z młodzieżą, za pomocą wiedzy fachowej, zasobów z zakresu edukacji pozaformalnej, informacji i szkoleń dotyczących konkretnych obszarów tematycznych i regionalnych. W 2022 r. centra zasobów SALTO miały kluczowe znaczenie dla powodzenia szeregu wydarzeń i działań. Trzy regionalne centra zasobów SALTO (Europa Wschodnia i Kaukaz, kraje eurośrodkowomorskie i Europa Południowo-Wschodnia) kontynuowały promowanie programu Erasmus+ jako wyjątkowej

okazji do dalszego wzmocnienia międzynarodowej współpracy młodzieżowej i budowania potencjału organizacji młodzieżowych w sąsiadujących krajach partnerskich oraz udzielanie wsparcia ułatwiającego aktywne uczestnictwo w programie, w szczególności przez wymianę dobrych praktyk. Trzy tematyczne centra SALTO kontynuowały oferowanie istotnego wsparcia dla sieci agencji narodowych i jakościowej realizacji programu w następujących obszarach: włączenie i różnorodność, uczestnictwo i informacja oraz szkolenia i współpraca. Ponadto w 2022 r. uruchomiono dwa nowe centra zasobów SALTO: cyfrowe centrum SALTO w celu zapewnienia wsparcia i wytycznych agencjom narodowym na temat jakościowej realizacji priorytetów dotyczących cyfrowego kształcenia i szkolenia oraz centrum SALTO w dziedzinie transformacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju, którego celem jest wspieranie agencji narodowych w przełożeniu priorytetu horyzontalnego dotyczącego zrównoważenia środowiskowego i walki ze zmianą klimatu na środki i działania, dzielenie się wiedzą i zasobami.

Należy podkreślić, że nowe centra zasobów SALTO obsługują zarówno program Erasmus+, jaki Europejski Korpus Solidarności. Ponadto w październiku 2022 r. zadania i mandat centrum SALTO „Uczestnictwo i informacja” – wcześniej obejmujące jedynie dziedzinę młodzieżową – rozszerzono na kształcenie i szkolenie, zapewniając w ten sposób wsparcie czterech horyzontalnych priorytetów programów we wszystkich obszarach.

Poza tym w 2022 r. Komisja przeprowadziła, za pośrednictwem zewnętrznej firmy doradczej, badanie istniejących centrów SALTO w celu dokonania przeglądu ich ewolucji i odzwierciedlenia nowych priorytetów w nowej perspektywie programowej 2021–2027. W badaniu⁴⁷ przedstawiono zalecenia koncentrujące się na obszarach wymagających poprawy, w odniesieniu do których badania dostarczyły mocnych dowodów.

⁴⁶ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7769-2022-INIT/pl/pdf>

⁴⁷ Sprawozdanie oceny istniejących centrów SALTO

Nagrody SALTO

Nagrody SALTO⁴⁸ to coroczny konkurs dla innowacyjnych projektów młodzieżowych organizowany w kilku kategoriach. W 2022 r. konkurs zorganizowano we współpracy między Centrum SALTO „Uczestnictwo i informacja”, Centrum SALTO Europejskiego Korpusu Solidarności oraz Centrum SALTO „Włączenie społeczne i różnorodność”. Zgłoszono 104 projekty, a 89 nominowano w następujących kategoriach: transformacja cyfrowa (9 projektów), umiejętność korzystania z mediów i informacji (9 projektów), solidarność i wolontariat (22 projekty), włączenie społeczne i różnorodność (20 projektów) oraz uczestnictwo młodzieży (29 projektów). Projekty te stymulują zaangażowanie młodzieży w dziedzinie pracy z młodzieżą i włączenia społecznego, ułatwiają transformację cyfrową i uczestnictwo cyfrowe oraz promują solidarność i zrównoważony rozwój. Podczas Forum Uczestnictwa Młodzieży w Tallinie (Estonia) 3 listopada 2022 r. po raz pierwszy odbyła się uroczystość wręczenia nagród SALTO. W wydarzeniu w Tallinie, transmitowanym na żywo w serwisach YouTube (1 977 wyświetleń na żywo) i Facebooku (1 121 odsłon), uczestniczyło ponad 70 osób. Promocja kanałów uczestnictwa i informacji SALTO w mediach społecznościowych dotarła do blisko 60000 osób.

Eurodesk

Sieć **Eurodesk** oferuje usługi informacyjne młodym ludziom i osobom, które z nimi pracują. Sieć wspiera cel programu Erasmus+, jakim jest podnoszenie świadomości młodych ludzi na temat możliwości w zakresie mobilności i zachęcanie ich, aby stali się aktywnymi obywatelami. Czyni to przez działania informacyjne, wspierające i komunikacyjne, przy czym priorytetem jest dotarcie do osób o mniejszych szansach lub osób, które jeszcze nie

wiedzą o takich możliwościach. Sieć Eurodesk ma stale udoskonalać i dostosowywać swoje usługi do potrzeb osób pracujących z młodzieżą i młodzieży. W sieci Eurodesk zrzeszonych jest 39 koordynatorów krajowych i około 3 000 lokalnych dostawców informacji dla młodzieży, tzn. podmiotów rozpowszechniających informacje i tzw. ambasadorów, czyli regionalnych lub lokalnych organizacji pracujących z młodzieżą i dostarczających jej informacje (np. ośrodków młodzieżowych, ośrodków informacyjnych dla młodzieży, stowarzyszeń i gmin). Usługi informacyjne Eurodesk odgrywają zasadniczą rolę w zapewnianiu równego dostępu do możliwości, jakie stwarza UE, a tym samym w promowaniu włączenia społecznego i różnorodności.

Youthpass

W 2022 r. uczestnikom 9 695 projektów realizowanych przez 5 120 organizacji wydano 195989 certyfikatów **Youthpass** (w porównaniu z 110288 certyfikatami w 2021 r.). W 2022 r. uruchomiono nowe certyfikaty Youthpass dla programów na lata 2021–2027. Wprowadzono wiele nowości, w tym: możliwość umieszczenia w wykazie kilku działań w ramach tego samego projektu. Przedstawiania dodatkowych potwierdzeń dotyczących uczenia się, dostępność certyfikatów dla członków zespołu oraz wykorzystanie modelu kompetencji ETS dla praktyków pracujących z młodzieżą jako osób uczących się w ramach projektu itp.

Przez rozwijanie zaplecza technicznego dla nowych certyfikatów zwiększono dostępność narzędzia Youthpass i samych certyfikatów. Obecnie certyfikaty dla programów na lata 2021–2027 są kompatybilne z czytnikiem ekranu.

W ramach obecnych programów grupę doradcą ds. Youthpass odnowiono w celu włączenia większej liczby ekspertów, naukowców, agencji narodowych i młodzieży. W 2022 r. grupa spotkała się dwukrotnie.

⁴⁸ Więcej informacji na temat laureatów nagród SALTO 2022: Zainspiruj się: filmy poświęcone zwycięskim projektom w konkursie SALTO 2022 – SALTO (participationpool.eu)

Inclusion Academy

Organizacja koordynująca:

Coda di Lupo APS, Włochy

Dotacja UE:

25 453 EUR

Projekt Inclusion Academy ma na celu wspieranie sieci europejskich inicjatyw młodzieżowych i organizacji pozarządowych w celu zwalczania nierówności zgodnie z zasadami włączenia społecznego, różnorodności, równości i dostępu dla młodych ludzi o mniejszych szansach poprzez promowanie różnorodnych kultur, pozytywnych i niedyskryminujących środowisk, rozwój empatii społecznej oraz przeciwdziałanie stygmatyzacji, stereotypom i uprzedzeniom.

Identyfikator projektu: [2022-3-IT03-KA153-YOU-000102795](#)

LEO - Leadership is for Everyone

Organizacja koordynująca:

HIGH ON LIFE, Włochy

Dotacja UE:

190 623 EUR

Inicjatywa Leadership is for Everyone (LEO) ma na celu wzmocnienie przywództwa kobiet, zwiększenie udziału mężczyzn we wzmacnianiu pozycji kobiet oraz osiągnięcie synergii między pracą z młodzieżą a rynkiem pracy: określenie wyzwań stojących przed młodymi kobietami, które chcą być liderami w krajach partnerskich; wyszukanie 20 „stereotypowych” mężczyzn, aby wsparli projekt i pomogli zwalczać tradycyjne stereotypy dotyczące płci; przeszkolenie 5 osób pracujących z młodzieżą w każdym z krajów partnerskich; wsparcie wejścia na rynek pracy 20 kobiet w każdym z krajów partnerskich. Głównym rezultatem projektu będzie opracowanie badań naukowych i metod dla osób pracujących z młodzieżą, kursów elektronicznych oraz trwałego programu staży dla młodych kobiet o mniejszych szansach.

Identyfikator projektu: [101051616](#)

Sport

Program Erasmus+ promuje **uczestnictwo w sporcie i aktywność fizyczną** przez działania sportowe w ramach programu z myślą o większym zaangażowaniu małych organizacji.

W 2022 r. rozpoczęto nowe działanie Erasmus+: **mobilność pracowników dydaktycznych** w dziedzinie sportu, przy czym pierwsze zaproszenie do składania wniosków opublikowano pod koniec 2022 r. Wspieranie mobilności trenerów sportowych i innych pracowników z tego obszaru da organizacjom sportowym o charakterze powszechnym możliwość wymiany dobrych praktyki uczenia się od rówieśników przez obserwację pracy i zadania coachingowe.

Propagowanie zdrowego stylu życia dla wszystkich, promowanie uczciwości i wartości w sporcie, promowanie edukacji w sporcie i poprzez sport oraz zwalczanie przemocy, rasizmu, dyskryminacji i nietolerancji były priorytetami **działań sportowych w ramach Akcji kluczowej 2** w 2022 r.

Budowanie potencjału w sektorze sportu umacnia wielostronne partnerstwa między organizacjami działającymi w tym obszarze i ma na celu wspieranie działań i polityki sportowej na Bałkanach Zachodnich jako narzędzia do propagowania wartości, rozwoju osobistego i społecznego. W 2022 r. otrzymano 75 wniosków projektowych, z których 4 sfinansowano; obejmowały one państwa członkowskie UE i państwa stowarzyszone z programem, a także Bałkany Zachodnie.

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022

63,7 mln euro⁴⁹ na projekty objęte umowami

Zarządzane przez Agencję Wykonawczą (EACEA)

KA2 projects success rate

25%

Finansowane projekty⁵⁰

332

Organizacje będące beneficjentami⁵¹

Ponad 1 480

⁴⁹ Łączna kwota dotacji w ramach programu Erasmus przyznanych na projekty objęte umowami w ramach budżetu na 2021 r.

⁵⁰ Projekty zarządzane przez Komisję Europejską.

⁵¹ Organizacje będące beneficjentami zaangażowane w projekty Erasmus+ (liczba uczestników).

Najważniejsze wydarzenia w 2022 r.

Europejski Tydzień Sportu 2022

Podczas Europejskiego Tygodnia Sportu 2022 położono nacisk na sport i aktywność fizyczną jako ważne narzędzia na rzecz

lepszego włączenia społecznego i równości, a także promowania zdrowego stylu życia, zwłaszcza wśród młodzieży. Wzięło w nim udział 40 krajów i regionów, w których zorganizowano imponującą liczbę 32 869 wydarzeń. 8. Europejski Tydzień Sportu zgromadził większą liczbę uczestników indywidualnych niż ubiegłoroczna edycja, a kampanię #BeActive wsparło 13,1 mln osób.

Kampania #BeActive 2022 została rozpoczęta w Dniu Olimpijskim (23 czerwca) i zakończyła się pod koniec stycznia 2023 r. Zwieńczeniem kampanii był sam Europejski Tydzień Sportu, który odbył się w dniach 23–30 września. Oficjalna uroczystość otwarcia miała miejsce w Pradze czeskiej.

Forum Sportu UE 2022

Doroczne Forum Sportu UE odbyło się w dniach 16–17 czerwca na żywo w Lille podczas prezydencji francuskiej i stanowiło

główną platformą zorganizowanego dialogu między Komisją Europejską a zainteresowanymi stronami w dziedzinie sportu. W 2022 r. skupiono się na temacie „Sprawiedliwy, sprzyjający włączeniu społecznemu i dostosowany do zrównoważonej przyszłości sport europejski”. Kilka dyskusji z udziałem

wybitnych prelegentów dotyczyło głównych priorytetów w dziedzinie sportu. W ich trakcie omawiano potencjał sportu w kontekście pokoju i włączenia społecznego oraz dalszą odbudowę systemu sportowego po pandemii, a także wkład sektora w transformację ekologiczną.

Nagrody #BeActive

Również w 2022 r. jury wybrało najlepsze i najbardziej inspirujące projekty oraz osoby przyczyniające się do wspierania zdrowego stylu życia i sportu w Europie: nagrodami #Beactive wyróżniono projekty i osoby zajmujące się promowaniem sportu i aktywności fizycznej w całej Europie. Jednym z kluczowych elementów Europejskiego Tygodnia Sportu było ogłoszenie laureatów nagród #BeActive za 2022 r. podczas dorocznej uroczystości zorganizowanej w Brukseli 28 listopada. Oto zwycięzcy w czterech kategoriach: „Edukacja”: Akademia Krokieta i Lamy (Polska); „Miejsce pracy”: Azur Sport Santé (Francja); „Lokalny bohater”: Elias Mastoras (Grecja), „Ponad pokoleniami”: Univerza V Ljubljani (Słowenia). Ta ostatnia kategoria została przyznana po raz pierwszy w 2022 r. w wyniku inicjatywy HealthyLifestyle4All.

Nagrody #BeInclusive

4 maja 2022 r. nagrody #BeInclusive Sport przyznano trzem organizacjom odnoszącym szczególne sukcesy jako liderzy włączenia społecznego w sporcie i przez sport. Trzej zwycięzcy w swoich kategoriach to: Breaking Barriers in sport: EnGIneering For sporT for all (GIFT) (Włochy); Celebrating Diversity: Handycyclingmarathon – Cesta za Snem (Czechy); Inspiring Change: ABALL4ALL – Orama neon youthorama (Grecja). Zaproszenie do zgłaszania kandydatur ogłoszone w 2022 r. obejmowało nowe kategorie obok „Breaking Barriers”, a mianowicie „BeEqual” i „Sport for Peace”.

HealthyLifeStyle4All

Poprzez inicjatywę HealthyLifeStyle4All nadal promowano sport i aktywność fizyczną dla wszystkich w ramach szerszych działań na rzecz propagowania zdrowego stylu życia. Inicjatywa pokazuje zaangażowanie Komisji na rzecz promowania zdrowego stylu życia

we wszystkich grupach pokoleniowych i społecznych z przesłaniem, że każdy może czerpać korzyści z działań, które poprawiają zdrowie i dobrostan. W 2022 r. Komisja Europejska była gospodarzem dwóch uroczystości, podczas których z zadowoleniem przyjęła zobowiązania mające na celu wniesienie aktywnego wkładu w HealthyLifeStyles4All: jednej na Forum Sportu UE w Lille w maju, a drugiej w Pradze we wrześniu na otwarciu Europejskiego Tygodnia Sportu. Do końca 2022 r. przyjęto 94 zobowiązania.

Heritage and Sport – Cultural Heritage through Sport for Integrity and Inclusion

Organizacja koordynująca:

Dotacja UE:

**TREND-PRIMA, ZAVOD ZA
RAZISKAVE IN RAZVOJ ZNANJA,**

250 000 EUR

Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności fizycznej dzieci z niepełnosprawnością umysłową, rozwojową i fizyczną w edukacji podstawowej. Jedną z największych przeszkód dla uczestnictwa wszystkich dzieci w regularnych zajęciach sportowych jest dostępność. W ramach projektu „Heritage & Sport” partnerzy zgromadzą tradycyjne europejskie gry i sporty z krajów partnerskich oraz opracują podręcznik tradycyjnych gier i sportów, który zostanie dostosowany do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Dostosowanie gier będzie zgodne z modułowym podejściem metodycznym, aby uwzględnić grupy, które mają największe przeszkody do pokonania. Celem jest organizowanie we wszystkich krajach partnerskich imprez sportowych, które będą odbywać się w miejscach publicznych, takich jak parki, tereny otwarte na łonie przyrody i inne bezpłatne publiczne obiekty sportowe, aby uwzględnić wszystkie dzieci, niezależnie od dochodów ich rodziców. Projekt promuje włączenie społeczne i równe szanse w sporcie, co jest jego głównym celem. Mama on być dostępny dla wszystkich dzieci, również z niepełnosprawnościami, podkreśla też znaczenie zajęć sportowych.

Identyfikator projektu: [101089490](#)

Plan prac UE w dziedzinie sportu

Po przyjęciu czwartego planu prac UE w dziedzinie sportu (2021–2024) w 2021 r. Komisja Europejska współpracowała z dwiema grupami ekspertów w zakresie odbudowy po pandemii COVID-19 i ekologicznego sportu. Ponadto Niemcy i Finlandia zorganizowały dwa działania w zakresie partnerskiego uczenia się dotyczące odpowiednio cyfrowego coachingu sportowego i wartości sportowych.

Badania i zestawienia informacji

W czerwcu 2022 r. Komisja opublikowała badanie na temat europejskiego modelu sportu. W badaniu tym przeanalizowano kluczowy temat planu prac UE w dziedzinie sportu, określono główne cechy europejskiego modelu sportu i przeanalizowano najważniejsze tendencje, które wpływają na zmieniające się rozumienie modelu. Dzięki mapowaniu zmian zachodzących w przepisach, finansach i praktykach w zakresie zarządzania sportem w różnych obszarach oraz w różnych formach sportu zorganizowanego

badanie ma dostarczyć bardziej przemyślanych dowodów i informacji dotyczących Europejskiego Modelu Sportu. Jego celem było również określenie, w jaki sposób europejski model sportu dostosowuje się do różnych sytuacji i kontekstów, które mają wpływ na sport zorganizowany w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej (UE). Inicjatywa SHARE – platforma mająca na celu podnoszenie świadomości na temat roli sportu i aktywności fizycznej w rozwoju regionalnym – niezmiennie zapewniała organom administracji lokalnej regionalnej wytyczne i pomoc w sprawie sposobów wspierania sportu za pośrednictwem polityki spójności. Piąte badanie Eurobarometr poświęcone sportowi i aktywności fizycznej, opublikowane we wrześniu 2022 r., pokazuje, że 38% Europejczyków

uprawia sport lub ćwiczenia co najmniej raz w tygodniu, podczas gdy nawet 45% Europejczyków nigdy nie uprawia ani nie uczestniczy w aktywności fizycznej. W porównaniu z badaniem Eurobarometr z 2017 r. wyniki pozostają na podobnym poziomie, w związku z czym nadal niezbędne jest ciągłe promowanie sportu i aktywności fizycznej. Badanie wykazało również, że podczas pandemii COVID-19 połowa Europejczyków ograniczyła aktywność fizyczną, a nawet całkowicie jej zaprzestała.

Akcje „Jean Monnet”

Akcje „Jean Monnet” stanowią nieodłączną część programu Erasmus+ i mają przyczynić się do rozpowszechniania wiedzy na temat kwestii związanych z integracją w ramach Unii Europejskiej. W tym kontekście akcje „Jean Monnet” oferują możliwości w sektorze szkolnictwa wyższego oraz w innych obszarach kształcenia i szkolenia (na poziomach 1–4 Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia (ISCED)), a jednocześnie wspierają wyznaczone instytucje realizujące cel leżący w interesie europejskim.

Akcje „Jean Monnet” w sektorze szkolnictwa wyższego wspierają nauczanie i badania naukowe w obszarze studiów nad Unią Europejską na całym świecie, ze szczególnym naciskiem na promowanie tożsamości europejskiej i europejskich wartości, a także na rolę UE w zglobalizowanym świecie. W tym rozumieniu akcje „Jean Monnet” mają być wektorem publicznej dyplomacji wobec państw trzecich, promującym wartości UE i zwiększającym widoczność tego, co reprezentuje Unia Europejska i co zamierza osiągnąć.

Uczenie się o celach i funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowi istotny element propagowania postaw obywatelskich oraz wspólnych wartości w zakresie wolności, tolerancji i niedyskryminacji. Nauczycielom i szkoleniowcom zależy również na wspieraniu rozwoju zawodowego w sferze europejskiego wymiaru nauczania w szkole, w szczególności nauczania o Unii Europejskiej w sposób angażujący osoby uczące się. Jest to ogólny cel akcji „Jean Monnet” w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia, polegający na promowaniu lepszego zrozumienia Unii Europejskiej, zarówno w wymiarze kształcenia ogólnego, jaki szkolenia zawodowego (ISCED 1–4), oraz funkcjonowania jej instytucji.

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022

19,9 mln EUR⁵² na projekty objęte umowami

Zarządzane przez Agencję Wykonawczą (EACEA)

KA2 projects success rate

45%

Finansowane projekty

400

Organizacje będące beneficjentami

471

Najważniejsze wydarzenia 2022 r.

Od czasu ich uruchomienia w 1989 r. w ramach akcji „Jean Monnet” wsparcia na rzecz włączania zajęć na tematy europejskie do programów nauczania udzielono ponad 1 000 uniwersytetom na całym świecie. Stworzono ponad 6 000 projektów dotyczących studiów nad integracją europejską, dzięki czemu każdego roku 300 000 studentów mogło dowiedzieć się więcej o Europie.

Akcje „Jean Monnet” w sektorze szkolnictwa wyższego mają zasięg globalny i są otwarte dla każdej oficjalnie uznanej instytucji szkolnictwa wyższego na całym świecie. Obecnie są one obecne w ponad 90 krajach i stanowią ważne narzędzie dyplomacji publicznej UE na całym świecie. Państwa niestowarzyszone z programem są bardzo dobrze reprezentowane – liczba pochodzących z nich wniosków jest ponad dwukrotnie większa niż liczba wniosków z krajów programu w dziedzinie szkolnictwa wyższego.

⁵² Łączna kwota dotacji w ramach programu Erasmus przyznanych na projekty objęte umowami w ramach budżetu na 2022 r.

W odpowiedzi na zaproszenia otwarte „Jean Monnet” w 2022 r. wpłynęło 899 wniosków (w tym 38 wniosków w ramach specjalnego zaproszenia dla Ukrainy). Ogółem wybrano 400 projektów z 63 krajów, które otrzymały wsparcie w wysokości niemal 20 mln euro. W ciągu trzech lat realizują one działania związane z badaniami nad UE za pośrednictwem 242 modułów, 81 katedr, 33 centrów doskonałości i 3 sieci szkolnictwa wyższego (liczące 41 członków) w 63 krajach na całym świecie.

Jeżeli chodzi o akcje „Jean Monnet” w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia, w 2022 r. po raz drugi rozpoczęto akcję „Szkolenia nauczycieli” i wybrano siedem wniosków z czterech krajów. W 2022 r. po raz pierwszy uruchomiono inicjatywę dotyczącą zdobywania wiedzy o UE. Oceniono 47 wniosków i wybrano 31 z nich z udziałem 14 krajów programu. Ze wsparcia finansowego w 2022 r. korzystały również trzy sieci szkół, obejmujące osiem placówek uczestniczących.

W ujęciu ogólnym kraje programu zarządzają 51% wybranych projektów dotyczących instytucji szkolnictwa wyższego i 83% projektów dotyczących sieci. Inicjatywy dotyczące zdobywania wiedzy o UE i działania w zakresie szkolenia nauczycieli w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia są zarezerwowane dla krajów programu. Ta część odpowiada za 59% całkowitego dostępnego budżetu. Wskaźnik powodzenia we wszystkich działaniach wynosi ponad 60%.

Dotacje operacyjne „Jean Monnet”

Około 37 mln euro przeznaczono na dotacje operacyjne dla sześciu instytucji wyznaczonych w rozporządzeniu ustanawiającym program Erasmus+, mieszczących się w siedmiu lokalizacjach:

- ➔ Kolegium Europejskiego w Brugii i w Natolinie;
- ➔ Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji;
- ➔ Akademii Prawa Europejskiego w Trewirze;
- ➔ Instytutu Administracji Publicznej w Maastricht;
- ➔ Europejskiej Agencji ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej w Odense
- ➔ Centre international de formation européenne w Nicei.

Ich działania w 2022 r. obejmowały studia magisterskie, kursy letnie, warsztaty, konferencje, tematyczne grupy robocze, działania badawcze, gromadzenie i analizę danych oraz wsparcie dla organów publicznych na rzecz usprawniania reform.

Environmental and Climate Change Education for Law Students

Organizacja koordynująca:

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE,
Słowacja

Dotacja UE:

30 000 EUR

Celem projektu było zapewnienie wysokiej jakości edukacji ukierunkowanej na środowisko, prowadzącej do zrozumienia charakteru i skutków zmiany klimatu i innych poważnych problemów środowiskowych, a także kształtowanie zachowań studentów i ich postaw wobec środowiska. Głównym celem było zainicjowanie w Republice Słowackiej studiów „Prawo o zmianie klimatu”. Wydział Prawa Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie stał się w ten sposób pierwszym wydziałem prawa w Republice Słowackiej, który oferuje studentom możliwość zdobycia wykształcenia w dziedzinie walki ze zmianą klimatu. Ponadto projekt miał na celu rozszerzenie działalności naukowej pracowników Wydziału Prawa w formie badań, działań otrzymujących dotacje i działalności wydawniczej. Celem częściowym w tym obszarze było zorganizowanie sześciu międzynarodowych konferencji naukowych/sekcji na międzynarodowych konferencjach naukowych oraz opublikowanie wyników ośmiu badań.

Identyfikator projektu: [611974-EPP-1-2019-1-SK-EPPJMO-MODULE](#)

Aspiring and Inspiring Youth Leaders

Organizacja koordynująca:

ČESKÝ SVAZ POZEMNÍHO HOKEJE,
Czechy

Dotacja UE:

359 273 EUR

Projekt „Aspiring and Inspiring Youth Leader” ustanowił długoterminowy program reform niezbędnych do tego, by sport niezmiennie odgrywał kluczową rolę w społeczeństwie dzięki zasadom dobrego zarządzania oraz by wykształcić przyszłych liderów administracji i zarządzania sportem. Osiągnięto ten cel przez pomaganie młodym liderom w rozwoju i inspirowanie ich do realizowania marzeń, sprawianie, by ich głos był wysłuchany i aby obejmowali ważniejsze role przywódcze w administracji sportowej. Celem było np. założenie klubu lub kierowanie nim, dołączenie do zespołu zarządzającego krajową organizacją/federacją sportową lub wzięcie na siebie pełnej odpowiedzialności za organizację dużego wydarzenia sportowego. W ten sposób zwiększono różnorodność w zarządzaniu i podejmowaniu decyzji, co doprowadziło do lepszego zarządzania organizacjami.

Identyfikator projektu: [622066-EPP-1-2020-1-CZ-SPO-SCP](#)

Priorytety programu

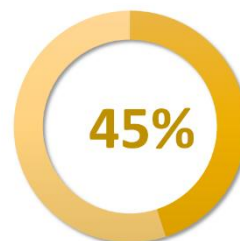
Włączenie i różnorodność

Włączenie to priorytet przekrojowy programu Erasmus+ na lata 2021–2027, a jednym z jego głównych celów jest poprawa dostępu do programu dla osób o mniejszych szansach.

W dokumentach wykonawczych stosuje się szeroką i kompleksową definicję osób o mniejszych szansach, koncentrującą się na barierach, jakie różne grupy docelowe mogą napotkać w dostępie do możliwości oferowanych przez program. Dotyczy to osób w różnym wieku i pochodzących z różnych środowisk kulturowych, społecznych i ekonomicznych, osób z niepełnosprawnościami i migrantów, a także osób mieszkających w regionach oddalonych i na obszarach wiejskich. Jest to zgodne z zaleceniem Rady z 2022 r. w sprawie dróg do sukcesu szkolnego i wspiera jego wdrożenie.

W ramach programu Erasmus+ Komisja ustanowiła specjalne środki na rzecz włączenia, których celem jest lepsze promowanie włączenia i zwiększenie dostępności dla osób o mniejszych szansach w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Te środki włączenia obejmują ukierunkowaną komunikację, działania podnoszące świadomość i łatwiej dostępne formy aktywności. Dzięki oddolnej konstrukcji programu osoby o mniejszych szansach i odpowiednie organizacje mogą korzystać ze specjalnych mechanizmów finansowych umożliwiających dostęp do programu.

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022

566,2 mln euro
z budżetu na 2022 r. na
projekty współpracy w dziedzinie
włączenia i różnorodności

1 975

projektów na rzecz współpracy (49%
projektów w ramach akcji kluczowej 2)

6 999

**zaangażowanych organizacji będących
beneficjentami**

89%

uczestników deklaruje, że zwiększyli swoją
świadomość potrzeby tolerancji

55%

uczestników osiągnęło **lepsze zrozumienie**
włączenia społecznego i różnorodności

Najważniejsze wydarzenia w 2022 r.

W październiku 2021 r. Komisja opublikowała ramy środków na rzecz włączenia dla programu Erasmus+⁵³, których celem jest zwiększenie włączającego charakteru i różnorodności programu Erasmus+ na lata 2021–2027.

Środki te obejmują specjalne wsparcie finansowe, dostosowane do potrzeb wsparcie dla uczestników na wszystkich etapach projektu, wsparcie dla organizacji uczestniczących, elastyczniejsze oferty edukacyjne, priorytetowe traktowanie w procesie selekcji oraz jaśniejszą komunikację i sprawozdawczość. Komisja ściśle monitoruje wdrażanie tych środków na rzecz włączenia na szczeblu narodowym za pośrednictwem agencji narodowych programu Erasmus+.

Jednocześnie wspólnie z zainteresowanymi stronami opracowano strategię na rzecz włączenia społecznego i różnorodności⁵⁴, obejmującą wszystkie dziedziny programu. Strategia zawiera praktyczne wskazówki dotyczące sposobu wdrażania projektów Erasmus+ w bardziej sprzyjający włączeniu i zróżnicowany sposób, z wykorzystaniem mechanizmów, które program ten

oferuje. Ma ona na celu wspieranie łatwiejszego dostępu do finansowania dla szerszego grona organizacji oraz lepsze dotarcie do większej liczby uczestników o mniejszych szansach. W ramach tej strategii ustanowiono również ramy dla projektów, wspieranych za pośrednictwem programu, których celem jest działanie na rzecz poprawy włączenia i różnorodności. Strategia ta ma pomóc w usunięciu barier, które mogą napotkać różne grupy docelowe przy uzyskiwaniu dostępu do takich możliwości w Europie i poza nią. Agencje narodowe pełnią również kluczową funkcję we wspieraniu projektów, tak aby były one jak najbardziej włączające i zróżnicowane. Kierując się ogólnymi zasadami i mechanizmami funkcjonującymi na szczeblu europejskim, agencje narodowe opracowują plany na rzecz włączenia społecznego i różnorodności, aby jak najlepiej zaspokoić potrzeby osób o mniejszych szansach oraz wspierać organizacje pracujące z tymi grupami docelowymi na szczeblu krajowym. Jednocześnie dwa centra zasobów SALTO wspierające realizację programu są również kluczowymi podmiotami promującymi i wdrażającymi środki związane z włączeniem społecznym i różnorodnością, w szczególności w zakresie gromadzenia wiedzy oraz opracowywania i prowadzenia działań na rzecz budowania potencjału pracowników agencji narodowych i beneficjentów programu. W kwietniu 2022 r. ustanowiono nowy program SALTO na rzecz włączenia i różnorodności w dziedzinach kształcenia i szkolenia. Będzie on funkcjonować w koordynacji z już ugruntowanym programem SALTO na rzecz włączenia i różnorodności młodzieży, opierając się na jego doświadczeniach, ale dostosowując działania do szczególnych potrzeb obszarów kształcenia i szkolenia programu Erasmus+.

Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA) odgrywa równie istotną rolę pod względem elementów programu, które podlegają zarządzaniu centralnemu. Przygotowywany jest plan działania na rzecz włączenia i różnorodności, oparty na strategii i wytycznych Komisji dotyczących wdrażania. Będzie on służył jako praktyczne narzędzie zapewniające szerszy dostęp osobom o mniejszych szansach przez budowanie potencjału, podnoszenie świadomości i działania komunikacyjne oraz

⁵³ Decyzja wykonawcza Komisji w sprawie ram środków na rzecz włączenia w odniesieniu do programów Erasmus+ oraz „Europejski Korpus Solidarności” na lata 2021–2027 | Erasmus+ (europa.eu)

⁵⁴ Wytyczne dotyczące wdrażania – strategia na rzecz włączenia społecznego i różnorodności w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności | Erasmus+ (europa.eu)

wsparcie dla wnioskodawców i beneficjentów w całym cyklu projektu. W państwach trzecich niestowarzyszonych z programem delegatury Unii oraz – jeżeli istnieją – biura krajowe programu Erasmus+ i punkty kontaktowe Erasmus+ – również odgrywają kluczową rolę w przybliżaniu programu grupom docelowym, do których skierowana jest ta strategia.

„Czy wiesz, że...?”

Aby lepiej docierać do osób o mniejszych szansach, program opiera się na następujących elementach i krokach:

ramy środków na rzecz włączenia określają zestaw środków, które mają zostać wdrożone w okresie siedmiu lat. Agencje narodowe stosują te europejskie ramy odpowiednio do potrzeb lokalnych, regionalnych i krajowych, przekładając ogólne środki na konkretne działania w terenie. Ponadto Strategia na rzecz włączenia i różnorodności zawiera praktyczne wskazówki dotyczące sposobu wdrażania tych środków w przypadku osób realizujących działania w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności.

INVOLVING PERSONS WITH DOWN SYNDROME IN THE IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS THROUGH SERVICE LEARNING

Organizacja koordynująca:

Dotacja UE:

**Asociatia Langdon Down Oltenia
Centrul Educational Teodora,**

217 360 EUR

W przypadku osób z zespołem Downa uczenie się przez całe życie polega nie tylko na nabywaniu nowych umiejętności lub szkoleniu zawodowym, ale też na włączeniu społecznym, jak również na zapewnieniu im prawa do pełnego i skutecznego uczestnictwa i włączenia społecznego. Głównym celem programu „SUSTAINABLE-SERVICE-IN-DS” jest podnoszenie kompetencji osób z zespołem Downa (PDS) i osób ich wspierających w realizacji celów zrównoważonego rozwoju w drodze nauki przez zaangażowanie, przy jednoczesnym zwiększaniu ich włączenia społecznego.

Cele szczegółowe:

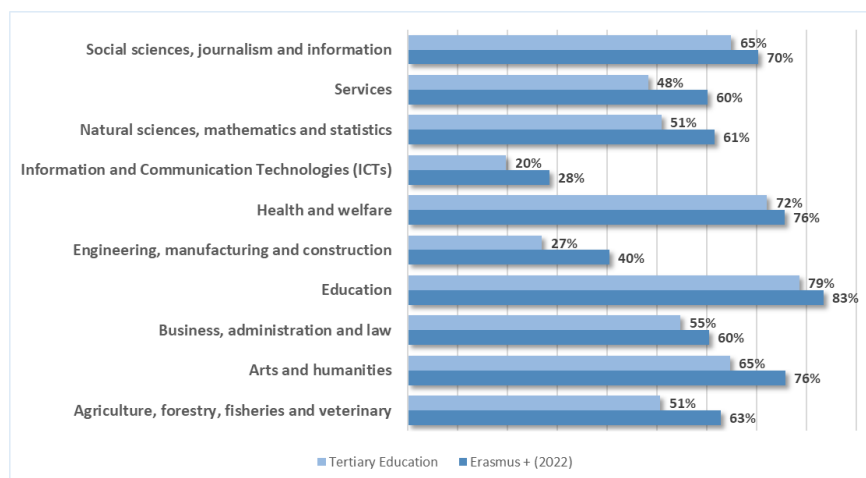
- *Uczynienie osób z zespołem Downa aktywnymi podmiotami we wdrażaniu celów zrównoważonego rozwoju, a nie tylko beneficjentami.*
- *Zwiększenie zaangażowania osób z zespołem Downa we współpracę ze społecznościami lokalnymi oraz działania na rzecz włączenia społecznego i widoczności jako przydatnych i zdolnych członków społeczeństwa obywatelskiego.*
- *Transfer wiedzy i narzędzi do osób wspierających osoby z zespołem Downa w zakresie sposobów angażowania się w realizację celów zrównoważonego rozwoju i współpraca z takimi osobami.*
- *Zwiększenie współpracy między organizacjami działającymi na rzecz osób z zespołem Downa i innymi zainteresowanymi stronami społecznymi.*

Identyfikator projektu: [2021-1-HR01-KA220-VET-000033253](#)

Podział ze względu na płeć w ramach programu Erasmus+ w sektorze szkolnictwa wyższego

Kobiety stanowią ponad 60% uczestników programu Erasmus+ w obszarze szkolnictwa wyższego. Reprezentacja kobiet w programie różni się w zależności od dziedziny edukacji, ale pozostaje wyższa w porównaniu z systemami edukacji państw UE-27.

Rys. 21–Reprezentacja kobiet w programie Erasmus w porównaniu z obszarem szkolnictwa wyższego w UE-27

Erasmus+ dla osób o mniejszych szansach

Celem programu jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia społecznego, różnorodności i sprawiedliwości we wszystkich jego działaniach. Organizacje i osoby o mniejszych szansach znajdują się w centrum tych celów i z tego względu w ramach programu organizacjom tym i uczestnikom oferowane są odpowiednie mechanizmy i zasoby.

W sektorze młodzieży od 2022 r. inicjatywa DiscoverEU, nowo włączona do programu Erasmus+, obejmuje działania skierowane specjalnie do osób młodych o mniejszych szansach. W ramach działania na rzecz włączenia DiscoverEU organizacje i nieformalne grupy młodych ludzi mogą otrzymać wsparcie w celu realizacji projektów pozwalających młodym ludziom o mniejszych szansach na uczestnictwo DiscoverEU na równych zasadach co ich rówieśnicy.

Szczególną uwagę zwraca się również na integrację osób, które nie mogą ubiegać się o długoterminowe wyjazdy ze względu na swoją dziedzinę studiów lub pewne przeszkody, z którymi się borykają. W związku z tym zapewniane są dodatkowe możliwości uczestnictwa w programie w formie działań w zakresie mobilności mieszanej – łączącej mobilność fizyczną i wirtualną.

W sektorze sportu działania w ramach programu Erasmus+ promują włączenie społeczne, również uchodźców i migrantów. Nagrody #BeInclusive EU Sport mają na celu wyróżnienie organizacji, które prezentują inspirujące przykłady siły sportu we wspieraniu włączenia grup defaworyzowanych. W 2022 r. przyznano nagrody w następujących kategoriach: przełamywanie barier, promowanie różnorodności, inspirowanie do zmian.

INCLUDE - INCLUsive acaDemiEs

Organizacja koordynująca:

CARDET CENTRE FOR THE ADVANCEMENT OF RESEARCH & DEVELOPMENT IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY LIMITED,
Cypr

Dotacja UE:

250 000 EUR

W ramach projektu INCLUDE przedstawiono kompleksowy program obejmujący badania naukowe, bezpośrednie działania i rozwój zasobów edukacyjnych, mające na celu edukowanie i wspieranie trenerów, członków kadry kierowniczej i pracowników dydaktycznych akademii sportowych pracujących z młodymi sportowcami (12–18 lat), tak aby mogli oni aktywnie przyczynić się do zwalczania dyskryminacji w sporcie młodzieżowym. Będą oni również mogli wносить pozytywny wkład w podnoszenie poziomu włączenia i poszerzanie możliwości uprawiania sportu przez młodzież ze wszystkich środowisk. Ponadto w ramach projektu podjęte zostaną konkretne działania mające na celu podnoszenie świadomości i stymulowanie do przeciwdziałania dyskryminacji w dziedzinie sportu młodzieżowego oraz łagodzenia jej skutków.

Identyfikator projektu: [101050474](#)

Środowisko i zmiana klimatu

Wspieranie transformacji ekologicznej to jeden z nadrzędnych priorytetów programu Erasmus+. Zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem program będzie dawać przykład i zachęcać uczestników do korzystania z transportu niskoemisyjnego jako alternatywy dla lotów.

Finansowanie w ramach programu Erasmus przeznacza się również na doskonalenie wiedzy i zrozumienia w zakresie zrównoważonego rozwoju i działań w dziedzinie klimatu, dając Europejczykom kompetencje na najwyższym światowym poziomie, niezbędne do kształtowania społeczeństw, stylu życia i gospodarki w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Program Erasmus+ przyczynia się zatem do wyposażania Europejczyków w niezbędne umiejętności i do opracowywania innowacyjnych praktyk w celu doprowadzenia do zmian, zgodnie z celami określonymi w zaleceniu Rady z 2022 r. w sprawie uczenia się na rzecz transformacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju.

W ramach „Zielonego Erasmus” promuje się włączanie praktyk ekologicznych do wszystkich projektów i wspiera, we wszystkich sektorach, podnoszenie świadomości na temat wyzwań związanych ze środowiskiem i zmianą klimatu. Wspiera się tu stosowanie innowacyjnych praktyk, dzięki którym osoby uczące się, pracownicy dydaktyczni i osoby pracujące z młodzieżą staną się prawdziwymi inicjatorami zmian (przez działania, które skutkują oszczędnością zasobów, ograniczają zużycie energii, zmniejszają ilość odpadów takich jak tworzywa sztuczne, kompensują emisje dwutlenku węgla, skutkują wyborem zrównoważonej żywności i mobilności, zwiększają wiedzę na temat oceanów, prowadzą do odpowiedzialnego postępowania z odpadami i wykorzystania zasobów morskich w sposób zrównoważony).

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022⁵⁵

592,1 mln euro
z budżetu na 2022 r. na
projekty współpracy w dziedzinie
środowiska i zmiany klimatu

1 285

projektów na rzecz współpracy (32% projektów w ramach Akcji kluczowej 2)

5 205

zaangażowanych **organizacji będących beneficjentami**

22%

podróży w obecnym programie odbyło się z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu

11%

uczestników w obszarze szkolnictwa wyższego było zaangażowanych w edukację w zakresie środowiska

26%

uczestników w sektorach edukacji szkolnej, edukacji dorosłych oraz kształcenia i szkoleń zawodowych było zaangażowanych w tematy istotne dla priorytetu środowiskowego/klimatycznego

33%

uczestników młodzieżowych było zaangażowanych w tematy istotne dla priorytetu środowiskowego/klimatycznego

40%

uczestników **zapoznano się z zagadnieniami środowiska, klimatu i zrównoważonego rozwoju**, a 36% zmieniło nawyki na **bardziej zrównoważone**

Działania w zakresie mobilności rozpoczęły się w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

⁵⁵ Przy obliczaniu danych dotyczących uczestników i podróży z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu jako rok referencyjny przyjęto rok kalendarzowy 2022.

Środowisko i walka ze zmianą klimatu

Działania w dziedzinie środowiska i klimatu stanowią obecnie – i będą stanowić w przyszłości – kluczowe priorytety dla UE. W komunikacie w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu⁵⁶ uznaje się kluczowe znaczenie szkół, instytucji szkoleniowych i uniwersytetów dla współpracy z uczniami, rodzicami i szerszą społecznością w zakresie zmian niezbędnych do pomyślnej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej do 2050 r.

Program Erasmus+ jest istotnym instrumentem do celów budowania wiedzy, umiejętności i postaw w zakresie zmiany klimatu oraz zapewniania wsparcia na rzecz zrównoważonego rozwoju zarówno Unii Europejskiej, jak i poza jej granicami. Dzięki wielowymiarowemu charakterowi program ma szeroki wpływ na środowisko: działa on na wielu poziomach przez zachęcanie do zrównoważonych podróży, priorytetowe traktowanie projektów ekologicznych, podnoszenie świadomości na temat kwestii środowiskowych – z udziałem szerokiego spektrum podmiotów, takich jak obywatele, instytucje edukacyjne, jednostki organizujące kształcenie i szkolenie zawodowe, organizacje młodzieżowe i sportowe, organizacje pozarządowe, władze lokalne i regionalne oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Celem programu jest zwiększenie możliwości w zakresie mobilności w ekologicznych, przyszłościowych dziedzinach, które ułatwiają rozwój kompetencji, zwiększają perspektywy zawodowe i angażują uczestników w obszarach mających strategiczne znaczenie dla zrównoważonego wzrostu, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju obszarów wiejskich (rolnictwo zrównoważone, zarządzanie zasobami naturalnymi, ochrona gleb, biorolnictwo). Dodatkowo program Erasmus+, którego kwintesencją jest mobilność, dąży do neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla przez promowanie zrównoważonych środków transportu oraz bardziej odpowiedzialnych zachowań pod względem ekologicznym. Program uwzględnia m.in. założenia „Niebieski Erasmus+”,

⁵⁶ Europejski Zielony Ład | Komisja Europejska (europa.eu)

w szczególności dzięki wynikom projektów i tworzeniu wiedzy, w tym analiz i najlepszych praktyk istotnych dla ochrony zdrowych oceanów, mórz, wód przybrzeżnych i śródlądowych.

Koalicja na rzecz edukacji dla klimatu angażuje społeczność edukacyjną, w tym studentów, nauczycieli i praktyków, w procesy współtworzenia. Wspólną przestrzenią łączącą wszystkich jest platforma internetowa koalicji⁵⁷. Nauczyciele, uczniowie i zainteresowane strony z sektora edukacji mogą angażować się w działalność laboratoriów współinnowacji i pracować nad konkretnymi wyzwaniami, poczynając od tworzenia nowych materiałów dydaktycznych po projekty nauki obywatelskiej. W ten sposób edukację na rzecz zrównoważenia środowiskowego promuje się w sposób innowacyjny, umożliwiając młodym ludziom aktywny udział w działaniach prowadzonych w ich instytucjach i sąsiedztwie, mających na celu przeciwdziałanie zmianie klimatu i łagodzenie jej skutków.

Kwestie środowiska i walki z globalnym ociepleniem są priorytetem horyzontalnym przy wyborze projektów. Priorytetowo traktowane są projekty ukierunkowane na rozwój kompetencji w różnych sektorach związanych ze środowiskiem – w tym projekty realizowane w ramach wkładu edukacji i kultury w osiąganie celów zrównoważonego rozwoju – rozwój strategii i metodyki w obszarze umiejętności sektorowych bazujących na ekologicznym podejściu, przyszłościowe programy nauczania oraz bardziej ogólne wspieranie aktywnego zaangażowania na rzecz zrównoważonego rozwoju, a także inicjatywy wspierające zaplanowane podejścia organizacji uczestniczących dotyczące zrównoważenia środowiskowego.

W każdej agencji narodowej wyznaczono „zielony punkt kontaktowy” na potrzeby wymiany wiedzy i praktyk oraz wspierania prac nowo utworzonego Centrum Zasobów SALTO w dziedzinie transformacji ekologicznej

i zrównoważonego rozwoju. Jego zadaniem jest koordynowanie prac nad „zielonym wymiarem” w ramach danej agencji narodowej oraz współpraca w tym zakresie z innymi agencjami narodowymi, Komisją i centrami SALTO.

Przy opracowywaniu działań zaangażowane organizacje i uczestnicy powinni dążyć do włączenia praktyk ekologicznych do wszystkich projektów, co będzie stanowić zachętę do omawiania i zdobywania wiedzy na temat kwestii środowiskowych.

Na przykład w sektorze młodzieży działania programowe służą upowszechnianiu wśród uczestników odpowiedzialnych i ekologicznych zachowań i zwiększaniu ich świadomości na temat znaczenia starań o zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego mobilności.

W działaniach wspierających uczestnictwo młodzieży (objętych wsparciem lokalnych i transnarodowych inicjatyw kierowanych przez nieformalne grupy młodych ludzi lub organizacje młodzieżowe) oraz wymianach młodzieży często uwzględnia się ochronę środowiska i wkład w walkę ze zmianą klimatu.

Po 40 latach nauczania mój pierwszy projekt Erasmus kompletnie mnie zmienił! Wyjazd ze studentami poszerzył moje horyzonty, pozwolił bardziej docenić kulturę i poprawił znajomość języka. To ekscytujące!”

Mihaela Pihler,
nauczycielka muzyki i uczestniczka projektu „GetOutdoorED 2.0” ze
Słowenii

⁵⁷ <https://education-for-climate.ec.europa.eu>

Działanie DiscoverEU, obecnie w pełni włączone do programu Erasmus+, oferuje młodym Europejczykom w wieku 18 lat bezpłatne bilety na podróż po całym kontynencie. Uczestnicy podróżują głównie koleją, która jest jednym z najbardziej przyjaznych dla środowiska środków transportu, i są zachęceni, by świadomie dokonywać wyborów podczas podróży, w tym związanych ze środowiskiem charakterem miejsc, które odwiedzają, i aby czuli się za te wybory odpowiedzialni. To doświadczenie zachęca młodych ludzi do stosowania zrównoważonych praktyk w przyszłych podróżach. Ponad 90% młodych podróżnych, którzy odpowiedzieli na ankietę po podróży, oświadczyło, że po doświadczeniach z DiscoverEU są bardziej skłonni do podróżowania koleją w obrębie Unii Europejskiej.

Platformy takie jak eTwinning i ePlatforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie (EPALE) kontynuują opracowywanie materiałów pomocniczych oraz ułatwianie wymiany skutecznych praktyk edukacyjnych i polityk dotyczących zrównoważenia środowiskowego.

Upgrading the Agricultural Sector with Skills in Regenerative Agriculture

Organizacja koordynująca:

CEFE International GmbH, Niemcy

Dotacja UE:

261 093 EUR

Głównym celem projektu jest opracowanie innowacyjnego programu kształcenia zawodowego w zakresie rolnictwa regeneracyjnego, który zapewni osobom uczącym się umiejętności i wiedzę potrzebne do wdrażania zrównoważonych metod uprawy, co da impuls do zmiany praktyk i krajobrazów rolniczych.

W UE ponad 90% pól uprawia się konwencjonalnie. Ten rodzaj uprawy stwarza poważne problemy dla zdrowia ludzi, klimatu, różnorodności biologicznej, żyzności gleby, wód śródlądowych i ekosystemu jako całości (prognoza UNEP nr 013, maj 2019 r.)

Rolnictwo regeneracyjne wraz z podtematem „Permakultura” stanowi odpowiedź na wszystkie wyżej wymienione problemy, ponieważ jest to podejście do ochrony i odnowy w systemach rolniczych skupiające się na regeneracji wierzchniej warstwy gleby, zwiększeniu różnorodności biologicznej, poprawie obiegu wody, wspieraniu sekwestracji biologicznej, zwiększaniu odporności na zmianę klimatu i poprawie żyzności gleby.

Identyfikator projektu: [2020-1-DE02-KA202-007660](#)

ARABLE – Agricultural Entrepreneurship for Disabled Young People

Organizacja koordynująca:

INSTITOUTO PROOTHISIS KAI PISTOPOIISIS
PROIONTON AGRODIATROFIS, Grecja

Dotacja UE:

297 704 EUR

Osoby z niepełnosprawnościami nie są odizolowane od problemów kraju, zwłaszcza wysokiego wskaźnika ubóstwa, bezrobocia młodzieży i absolwentów. Młodzież z niepełnosprawnościami należy do najuboższych i najbardziej marginalizowanych grup młodych ludzi na świecie i często zmagają się z poważnymi wyzwaniami, w tym negatywnymi postawami, dyskryminacją i brakiem dostępności w fizycznym/wirtualnym środowisku edukacyjnym. Wyniki odpowiednich badań pokazują jednak, że osoby z niepełnosprawnościami na obszarach wiejskich są aktywne gospodarczo, zdolne do generowania dochodów i mają możliwość produktywnego wyjścia z ubóstwa. Przez poszerzanie wiedzy zawodowej i umiejętności biznesowych osób z niepełnosprawnościami zapewnia się im wsparcie w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej i uczestnictwie w rynku pracy na równych warunkach.

Identyfikator projektu: [101093780](#)

Transformacja cyfrowa

Kryzys związany z COVID-19 i priorytety strategiczne określone w Planie działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027 jasno pokazały, że program Erasmus+ musi odgrywać kluczową rolę w przygotowaniu zarówno osób fizycznych, jak i organizacji do transformacji cyfrowej, pomagając we wspieraniu kompetencji uczestników w zakresie inteligentnego i odpowiedzialnego korzystania z narzędzi cyfrowych. Pandemia zwiększyła również zapotrzebowanie na bardziej elastyczne formaty uczenia się, takie jak uczenie się mieszane lub wirtualne w ramach programu Erasmus+.

Zgodnie z priorytetami Planu działania program ma na celu zwiększanie dostępności i doskonaleniu jakości cyfrowego uczenia się; przewiduje także wspieranie potencjału nauczycieli, szkoleniowców, osób pracujących z młodzieżą itp. do korzystania z narzędzi i treści cyfrowych, a także testowanie i promowanie nauki zdalnej i kształcenia mieszanego. Działania w zakresie mobilności w ramach programu prowadzą do liczniejszych możliwości nabywania i rozwijania umiejętności cyfrowych dzięki inicjatywom takim jak program staży „Cyfrowe możliwości”. Transformacja cyfrowa jako jeden z horyzontalnych priorytetów działania „Partnerstwa na rzecz współpracy” (również działanie 5 w ramach wspomnianego Planu działania) okazała się najbardziej popularna wśród wybranych projektów: na to ukierunkowanie tematyczne zdecydowano się w przypadku 47% z nich, co nie jest zaskakujące ze względu na nacisk położony zarówno na cyfrowe kształcenie i szkolenie, jak i na cyfrową pracę z młodzieżą po pandemii COVID-19.

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022⁵⁸

743,9 mln euro
z budżetu na 2022 r. na
projekty współpracy w dziedzinie
transformacji cyfrowej

1 653

projektów na rzecz współpracy (41% projektowej w ramach Akcji kluczowej 2)

6 254

zaangażowanych organizacji będących beneficjentami

17 357

działań w zakresie mobilności dotyczących umiejętności cyfrowych we wszystkich dziedzinach kształcenia i szkolenia

(ponad 12 300 staży w zakresie zaawansowanych umiejętności cyfrowych w szkolnictwie wyższym)

53%

uczestników działań w zakresie mobilności **zwiększyło swoje kompetencje cyfrowe**, a 38% rozwinęło swoje kompetencje w zakresie mediów społecznościowych

⁵⁸ Przy obliczaniu danych dotyczących uczestników jako rok referencyjny przyjęto rok kalendarzowy 2022. Działania w zakresie mobilności rozpoczynały się w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

Najważniejsze wydarzenia w 2022 r.

Transformacja cyfrowa

Główne działania w 2022 r. obejmowały rozwój udanego narzędzia autorefleksji SELFIE umożliwiającego nauczycielom (w przypadku SELFIE dla nauczycieli) doskonalenie umiejętności cyfrowych. Ponadto w rezultacie otwartego zaproszenia do składania ofert przy budżecie w wysokości 2 mln euro udzielono zamówienia na usługę zwiększenia skali i zasięgu konkursu Digital Education Hackaton w ciągu najbliższych trzech lat.

Poza tym w czerwcu 2022 r. uruchomiono Europejską platformę edukacji cyfrowej. Platformę utworzono jako wspólnotę praktyków, której uczestnicy współpracują, wymieniają się najlepszymi praktykami i opracowują rozwiązania z zainteresowanymi stronami ze wszystkich sektorów kształcenia i szkolenia. Społeczność szybko się rozwinęła i osiągnęła liczbę blisko 3 000 członków. W ramach platformy sieć krajowych instytucji doradczych ułatwia wymianę informacji między organami pracującymi nad wdrażaniem edukacji cyfrowej. W 2022 r. sieć odbyła trzy oficjalne spotkania poświęcone zagadnieniom międzysektorowym, takim jak współpraca z sektorem prywatnym oraz innowacyjne metody nauczania.

Ponieważ rok 2022 był drugim rokiem pełnego wdrażania Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej, w ramach programu nadal wspierano realizację pierwszego strategicznego priorytetu planu, jakim jest rozwój wysoce wydajnego ekosystemu edukacji cyfrowej. Otrzymano wsparcie w postaci działań na rzecz budowania potencjału i rozwijania we wszystkich typach instytucji edukacyjnych i szkoleniowych niezbędnej wiedzy na temat wykorzystywania możliwości oferowanych przez technologie cyfrowe do celów nauczania i uczenia się na wszystkich poziomach i we wszystkich sektorach oraz na temat opracowywania i wdrażania planów transformacji cyfrowej instytucji edukacyjnych.

W ramach zaproszenia do zgłaszania projektów z 2022 r. w programie skupiono się w szczególności na kształceniu i szkoleniu cyfrowymi wspierano zwłaszcza uruchomienie projektów w następujących trzech obszarach tematycznych: a) Kluczowe czynniki sukcesu w zakresie wysokiej jakości kształcenia i szkolenia cyfrowego sprzyjającego włączeniu społecznemu; b) Sztuczna inteligencja w edukacji; oraz c) Wysokiej jakości cyfrowe treści edukacyjne. Program przyczynił się również do realizacji drugiego priorytetu strategicznego przewidzianego w planie działania przez wspieranie działań mających na celu poprawę umiejętności cyfrowych i rozwój umiejętności na wszystkich poziomach społeczeństwa i skierowanych do wszystkich osób (w tym osób młodych o mniejszych szansach, studentów, osób poszukujących pracy oraz pracowników). Szczególną uwagę poświęcono wspieraniu rozwoju zarówno podstawowych, jak i zaawansowanych umiejętności cyfrowych, a także umiejętności informatycznych, które stały się niezbędne w codziennym życiu oraz konieczne do funkcjonowania w świecie pełnym algorytmów i do pełnego uczestniczenia w społeczeństwie obywatelskim i demokracji.

Realizując strategiczne priorytety Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej, w październiku 2022 r. Komisja opublikowała wytyczne dla nauczycieli i edukatorów dotyczące przeciwdziałania dezinformacji i upowszechniania umiejętności cyfrowych za pośrednictwem kształcenia i szkolenia w celu promowania krytycznego zaangażowania i wzmocnienia pozycji młodych ludzi w świecie cyfrowym.

Cyfrowe centrum SALTO

W kwietniu 2022 r. uruchomiono nowe cyfrowe centrum zasobów SALTO, którego celem, zgodnie z Planem działania w dziedzinie edukacji cyfrowej, jest wspieranie uwzględniania wymiaru cyfrowego zarówno w programach Erasmus+, jak i w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, w dążeniu do ciągłego podnoszenia jakości edukacji cyfrowej i edukacji młodzieży.

SELFIE

SELFIE to narzędzie internetowe, które pomaga szkołom w budowaniu zdolności cyfrowych w procesie autorefleksji. Wspiera ono kluczowy priorytet Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej, jakim jest zwiększenie umiejętności i kompetencji cyfrowych na potrzeby transformacji cyfrowej. Narzędzie to, dostępne w 39 językach, zawiera pytania dla kadry kierowniczej szkół, nauczycieli i uczniów na temat tego, w jaki sposób w szkole wykorzystywane są narzędzia i technologie cyfrowe oraz jak uczniowie nabywają umiejętności cyfrowe.

Narzędzie to umożliwia szkołom dostosowanie pytań do ich potrzeb (np. szkoła może zdecydować się na uwzględnienie dodatkowych pytań dotyczących bezpieczeństwa w internecie, sztucznej inteligencji, kodowania lub robotyki). Po uzyskaniu odpowiedzi na pytania szkoły otrzymują zindywidualizowane sprawozdanie, w którym uwypuklone są mocne i słabe strony oraz obszary wymagające dalszej poprawy pod względem wykorzystania technologii.

Pandemia COVID-19 i nacisk na edukację cyfrową doprowadziły do szybkiego upowszechnienia narzędzia w 2021 r. i 2022 r., które w grudniu 2022 r. dotarło do 3,5 mln użytkowników.

Ramy treści na potrzeby edukacji cyfrowej

Zgodnie z pierwszym priorytetem strategicznym Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027 (wspieranie rozwoju wysoce wydajnego ekosystemu cyfrowego) jeden z elementów dotyczy treści na potrzeby edukacji cyfrowej. Jego celem jest nawiązanie intensywnego dialogu z zainteresowanymi stronami za pomocą badania przygotowawczego, które pomoże w opracowaniu ram treści na potrzeby edukacji cyfrowej. Trwająca transformacja cyfrowa, innowacje technologiczne i wnioski wyciągnięte

z pandemii COVID-19 pokazują, że nauczyciele, uczniowie, instytucje, a także producenci i dostawcy treści edukacyjnych stoją w obliczu różnych wyzwań i jednocześnie zyskują nowe możliwości.

Platforma wymiany europejskiej (EEP)

W 2022 r. DG EAC oceniła wykonalność utworzenia platformy wymiany europejskiej. Zorganizowano szereg konsultacji w celu sprecyzowania potrzeb i wymogów zainteresowanych stron z sektora szkolnictwa wyższego. Jednym z kluczowych ustaleń był brak interoperacyjności między wysoce zróżnicowanymi systemami oprogramowania ukierunkowanymi na treści wykorzystywane przez instytucje szkolnictwa wyższego. Uwypukliło to pilną potrzebę stworzenia nadrzędnych ram interoperacyjności. Z tego powodu podjęto decyzję o uruchomieniu w 2023 r. wspólnoty praktyków szkolnictwa wyższego w dziedzinie cyfrowej w ramach europejskiej platformy edukacji cyfrowej.

Staże „Cyfrowe możliwości”

W ramach **staży „Cyfrowe możliwości”**, stanowiących powiązany kierunek planu działania dotyczącego edukacji cyfrowej, przewidziano, że osoby uczące się w ramach sektora kształcenia i szkoleń zawodowych oraz niedawni absolwenci we wszystkich dyscyplinach będą mogli zdobyć praktyczne doświadczenie zawodowe w dziedzinach cyfrowych wymagane na rynku pracy. Program ten daje stażystom możliwość doskonalenia umiejętności związanych z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi w dziedzinach takich jak cyberbezpieczeństwo, duże zbiory danych, technologia kwantowa i uczenie maszynowe, a także rozwijania umiejętności cyfrowych potrzebnych przedsiębiorstwom w dziedzinach takich jak projektowanie stron internetowych, marketing cyfrowy i rozwój oprogramowania. Od uruchomienia rozszerzonych staży „Cyfrowe możliwości” w 2021 r. do końca 2022 r. uniwersytety, osoby uczące się w ramach sektora kształcenia i szkoleń

zawodowych oraz niedawni absolwenci z różnych dziedzin studiów odbywali staże za granicą w ramach programu Erasmus+ w celu zdobycia przyszłościowych umiejętności cyfrowych. Ponadto od 2021 r. możliwość rozwijania umiejętności i kompetencji cyfrowych rozszerzono na edukatorów i pracowników dydaktycznych na wszystkich poziomach edukacji (szkoły ogólnokształcące, szkoły zawodowe, edukacja dorosłych i szkolnictwo wyższe) i obejmuje ona wszystkie ścieżki rozwoju zawodowego oferowane obecnie w ramach programu Erasmus+, o ile skupiają się one na kompetencjach cyfrowych. W pierwszych latach realizacji działania z tej formy mobilności korzystali pracownicy dydaktyczni ze wszystkich dziedzin.

DigiUp - Enhancement of Digital and Transversal Skills through Virtual Exchanges

Organizacja koordynująca:

Dotacja UE:

MITROPOLITIKO COLLEGE ANOYMI EKPAIDEYTIKI
ETAIRIA, Grecja

263 353 EUR

DigiUp to 36-miesięczna wirtualna wymiana, której celem jest połączenie studentów szkół wyższych, akademickich pracowników dydaktycznych i młodzieży z Europy i krajów Afryki Subsaharyjskiej za pośrednictwem ugruntowanych działań wirtualnych na rzecz rozwoju/nabywania/zastosowania umiejętności cyfrowych i miękkich, tak aby zwiększyć możliwości kariery młodych osób i rozwijać umiejętności potrzebne im w XXI wieku.

Poprzez różne działania oparte na metodyce wirtualnego kształcenia pozaformalnego DigiUp skoncentruje się na wymiarze edukacyjnym wirtualnych wymian i przyczyni się do rozwoju umiejętności cyfrowych i miękkich u studentów i wykładowców, a ostatecznym celem jest zwiększenie szans na zatrudnienie, z wykorzystaniem europejskiej ramy kompetencji cyfrowych dla nauczycieli i ramy kompetencji cyfrowych dla obywateli 2.1. Podsumowując, DigiUP da zarówno studentom, jak i pracownikom dydaktycznym możliwość wykorzystania ich umiejętności cyfrowych, a także zachęci ich do opracowania wirtualnego projektu wymiany z kolegami z innych krajów.

Identyfikator projektu: [101084014](#)

Virtual Reality-based Training to improvE digital Competences of teachers

Organizacja koordynująca:

TECHNOLOGIKO PANEPISTIMIO KYPROU, Cypr

Dotacja UE:

207 771 EUR

Celem projektu VRTEACHER jest zapewnienie skutecznych rozwiązań edukacyjnych związanych ze szkoleniem edukatorów przez zastosowanie nowatorskiego podejścia pedagogicznego do wirtualnej praktyki opartego na rzeczywistości wirtualnej.

Projekt ma za zadanie zaspokojenie potrzeby modernizacji i transformacji cyfrowej kształcenia i szkolenia nauczycieli, a także zwiększenie umiejętności cyfrowych i gotowości edukatorów za pomocą metody i narzędzia szkoleniowego bazujących na wirtualnej rzeczywistości. Projekt niesie ze sobą innowację polegającą na stawianiu czoła wyzwaniom związanym z zarządzaniem klasą w sytuacjach kryzysowych, takich jak pandemia, z potrzebą wyposażenia nauczycieli w kluczowe umiejętności (np. empatię, przyjmowanie różnych punktów widzenia, poczucie własnej skuteczności, zdolność adaptacji itp.) przez szkolenia bazujące na doświadczeniu immersyjnym, które odzwierciedla realne scenariusze i sytuacje w czasie kryzysu.

Identyfikator projektu: [2020-1-CY01-KA226-SCH-082707](#)

Uczestnictwo demokratyczne

Jednym z czterech priorytetów przekrojowych programu Erasmus+ jest promowanie demokratycznego uczestnictwa, wspólnych wartości i zaangażowania obywatelskiego.

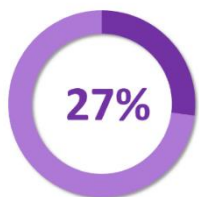
W rozporządzeniu ustanawiającym program Erasmus+ przypomina się o jego kluczowej roli pod względem wzmocnienia tożsamości i wartości europejskich oraz wnoszenia wkładu w budowę bardziej demokratycznej Unii. W rozporządzeniu położono również nacisk na cel, jakim jest zachęcanie młodych ludzi do uczestnictwa w życiu demokratycznym Europy przez wspieranie projektów na rzecz aktywnego obywatelstwa, edukacji i uczestnictwa młodych ludzi.

Dlatego też program promuje partnerstwa na rzecz współpracy skupiające się na „wspólnych wartościach, zaangażowaniu obywatelskim i uczestnictwie” jako priorytecie we wszystkich sektorach, w ramach Akcji kluczowej 2. Priorytetowo traktowane są projekty umożliwiające obywatelom uczestnictwo w życiu demokratycznym oraz aktywność społeczną i obywatelską przez działania w zakresie mobilności osób uczących się formalnie lub nieformalnie.

Akcje „Jean Monnet” również odgrywają zasadniczą rolę pod względem promowania nauczania o Unii Europejskiej, zarówno w szkołach, jak i na poziomie szkolnictwa wyższego.

Ponadto program Erasmus+ jest kluczowym instrumentem wdrażania strategii UE na rzecz młodzieży, mającej na celu angażowanie młodych ludzi i wzmocnienie ich pozycji, w tym przez unijny dialog młodzieżowy. Strategia sprzyja uczestnictwu młodzieży w życiu demokratycznym, wspiera zaangażowanie społeczne i obywatelskie młodzieży i ma za cel sprawić, by wszystkie osoby młode dysponowały niezbędnymi środkami umożliwiającymi im udział w życiu społecznym.

Najważniejsze dane liczbowe za rok 2022

339,9 mln euro
z budżetu na 2022 r. na
projekty współpracy w dziedzinie
demokratycznego uczestnictwa

1 201

projektów na rzecz współpracy (30%
projektów w ramach Akcji kluczowej 2)

4 181

**zaangażowanych organizacji będących
beneficjentami**

82%

uczestników działań w zakresie mobilności
deklaruje, że czuje się **w większym stopniu
Europejczykami**

72%

jest **bardziej zainteresowanych tematami
europejskimi**,
52% jest **bardziej świadomych wartości
europejskich**

Najważniejsze wydarzenia w 2022 r.

W 2022 r. kontynuowano współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w dziedzinie edukacji, szkoleń i młodzieży. W ramach Akcji kluczowej 3 wsparcia strukturalnego (w formie dotacji operacyjnych) udziela się europejskim organizacjom pozarządowym (ENGO) i ogólnounijnym sieciom w krajach programu. Odgrywają one ważną rolę pod względem podnoszenia świadomości na temat europejskiego obszaru edukacji i innych sektorowych programów politycznych na szczeblu europejskim, a także aktywnego zaangażowania zainteresowanych stron we wdrażanie reform politycznych w poszczególnych krajach.

Inicjatywy dotyczące zdobywania wiedzy o UE zapoczątkowane w 2022 r. w ramach „Innych dziedzin kształcenia i szkolenia” akcji „Jean Monnet” promują wiedzę na temat Unii Europejskiej w szkołach oraz instytucjach kształcenia i szkoleń zawodowych w krajach programu oraz umożliwiają im dostarczanie konkretnych treści na tematy związane z UE.

Europejski Rok Młodzieży 2022 w znacznym stopniu przyczynił się do osiągnięcia celów strategii UE na rzecz młodzieży, gdyż zwiększył uczestnictwo i zaangażowanie młodzieży oraz wspierał dialog międzykulturowy, różnorodność i solidarność, w tym przez możliwości mobilności edukacyjnej. „Uczestnictwo i zaangażowanie młodzieży” okazało się głównym tematem Europejskiego Roku Młodzieży pod względem działań organizowanych na wszystkich szczeblach (ponad 7 700, wskazanych w Europejskim Portalu Młodzieżowym). W związku z tym Rok Młodzieży umożliwił wprowadzenie nowych formatów i narzędzi służących uczestnictwu młodzieży, takich jak platforma „Youth Voices”, dialogi na temat polityki młodzieżowej z komisarzami, inicjatywa „Youth Talks” oraz pula młodych dziennikarzy europejskich. Spuścizna Europejskiego Roku Młodzieży zapewni długoterminowy wpływ na wzmacnianie pozycji młodzieży i kształtowanie polityki ukierunkowanej na młodzież.

Inicjatywą przewodnią Europejskiego Roku Młodzieży w 2022 r. zostały działania wspierające uczestnictwo młodzieży. Po pierwszym roku pilotażowym, w drugim roku realizacji odnotowano widoczny wzrost liczby projektów przyjętych i objętych umowami w ramach tego działania. Wspiera ono stosowanie alternatywnych, innowacyjnych, inteligentnych i cyfrowych form uczestnictwa młodzieży i koncentruje się na docieraniu do młodych ludzi ze wszystkich środowisk, w tym osób o mniejszych szansach. Jedną z wdrażających agencji narodowych przekazała następujące informacje zwrotne: „Zakres tematyczny i rodzaj działań wspierających uczestnictwo młodzieży są bardzo szerokie i znajdują również odzwierciedlenie w działaniach związanych z wnioskami. Na przykład jeden ze zgłoszonych projektów dotyczy symulacyjnej gry teatralnej, mającej dać młodym ludziom szansę znalezienia się w roli samego decydenta. Dzięki temu doświadczeniu codziennego życia politycznego i w porozumieniu z decydentami politycznymi młodzi ludzie uczą się, jak skomplikowane są decyzje polityczne i dlaczego są tak wieloaspektowe. Dzięki temu formatowi finansowania organizacja znalazła idealne źródło funduszy na swoją działalność”.

To dla mnie zaszczyt, że mogę powitać Państwa w naszym mieście w ramach projektu Erasmus »Past, present and future«. Europa jest domem dla wszystkich, ponieważ przyjmuje obywateli o wspólnych wartościach i korzeniach.

Carmen Mª Montalbán,
burmistrzynie Villanueva de los Infantes (Hiszpania) – powitalne przemówienie, projekt »Europe Evolving. Past, Present and Future«

Extra-C - Extraordinary Citizens

Organizacja koordynująca:

Dotacja UE:

FUNDACTION MANOS TENDIDAS, Hiszpania

268 273 EUR

Extraordinary Citizens (Extra-C) to projekt mający na celu podnoszenie świadomości i wzmocnienie demokracji uczestniczącej sprzyjającej włączeniu społecznemu przez promowanie aktywnego udziału młodych ludzi z niepełnosprawnością intelektualną, psychospołeczną i rozwojową w życiu demokratycznym w ich środowisku (lokalnym/regionalnym/krajowym) oraz na szczycie UE.

Aby osiągnąć ten cel, w ramach projektu realizowane będą następujące działania:

- 1. Badanie sytuacji pod względem praw demokratycznych i dostępnych przestrzeni aktywności młodych ludzi z niepełnosprawnością intelektualną w krajach partnerskich.*
- 2. Opracowanie i wdrożenie modułów szkoleniowych, tak aby osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby prowadzące szkolenia dla nich uzyskały narzędzia i kompetencje niezbędne do aktywnego uczestnictwa w życiu demokratycznym.*
- 3. Organizacja dialogu, w ramach którego młodzi ludzie dzielą się obawami i propozycjami z przedstawicielami organów publicznych.*
- 4. Wyjazd do Strasburga, podczas którego młodzi ludzie z niepełnosprawnością psychiczną i osoby pracujące z młodzieżą poznają instytucje UE.*
- 5. Wydarzenia krajowe.*

Identyfikator projektu: [101089825](#)

Youthella

Organizacja koordynująca:

ART MARKET, Łotwa

Dotacja UE:

8 000 EUR

Projekt Youthella koncentruje się na aspektach życia codziennego młodych ludzi w następujący sposób: 1. Środowisko cyfrowe: podnoszenie świadomości na temat umiejętności korzystania z mediów i odnośnych kompetencji, w tym z udziałem ekspertów w tej dziedzinie; 2. Promowanie dialogu przez: pomoc młodym ludziom z różnych grup w uczestnictwie w społeczeństwie łotewskim, w szczególności przez organizację w Łatgali; rozwijanie umiejętności przemawiania za pomocą metod kształcenia pozaformalnego; uczenie się opierania poglądów i pomysłów na konkretnych informacjach, wzmacnianie pozycji młodzieży jako przedstawicieli miasta Rzeżyca (łot. Rēzekne) i jego regionu; rozwijanie u zaangażowanych młodych ludzi wiary w swoje zdolności oraz zachęcanie ich do formułowania i oceny swoich poglądów.

Identyfikator projektu: [2021-1-LV02-KA154-YOU-000009357](#)

Komunikacja i rozpowszechnianie

Opracowano nową strategię komunikacyjną programu Erasmus+, która została przedstawiona zainteresowanym stronom. Strategia ma ukierunkowywać i inspirować zainteresowane strony programu Erasmus+ (tj. DG EAC, EACEA, agencje narodowe, koordynatorów projektów) do przekazywania informacji na temat programu i angażowania różnych odbiorców w spójny sposób. Koncentrujesię ona na kluczowym przesłaniu: „Erasmus+ to wspianałe doświadczenie edukacyjne, które otwiera wszystkim możliwości rozwoju”.

W 2022 r. na stronie internetowej programu Erasmus+ odnotowano ponad 8 mln wizyt i ponad 20 mln odsłon stron, co oznacza wzrost o odpowiednio 13% i 8% w porównaniu z 2021 r.

Rozpowszechnianie projektów Erasmus+ i ich rezultatów w dalszym ciągu opierało się na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+, na której realizowane jest ponad 170000 projektów. Projekty można wyszukiwać według tematu, akcji kluczowej, kraju, roku itp.

Kanały mediów społecznościowych programu Erasmus+ w serwisach Facebook oraz X (dawniej Twitter), a także kanał młodzieżowy w serwisie Instagram gromadzą byłych i obecnych uczestników programu oraz szerszą społeczność Erasmusa, angażują ich w żywe rozmowy i codziennie oferują aktualne informacje na temat programu oraz szeroko rozumianego kształcenia i szkolenia.

Glosariusz terminów

AK1	Akcja kluczowa 1 w ramach programu Erasmus+	OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
AK2	Akcja kluczowa 2 w ramach programu Erasmus+	OLS	Wsparcie językowe online
AK3	Akcja kluczowa 3 w ramach programu Erasmus+	S3	Strategie inteligentnej specjalizacji
DG EAC	Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury	SALTO	Wspieranie możliwości kształcenia i szkolenia na zaawansowanym poziomie
EACEA	Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury	STEM	Nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria i matematyka
EFTA	Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu	UE	Unia Europejska
EIT	Europejski Instytut Innowacji i Technologii	VET	Kształcenie i szkolenie zawodowe
EPALE	ePlatforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie	WRF	Wieloletnie ramy finansowe
Fundusze ESI	Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne		
IPA	Instrument Pomocy Przedakcesyjnej		
ISCED	Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Kształcenia		
ISWMR	Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej „Globalny wymiar Europy”		
KE	Komisja Europejska		
Młodzież NEET	Młodzież niekształcąca się, niepracująca ani nie szkoląca się		
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa		

Spis rysunków

Rys. 1 – Łączna liczba uczestników okresów mobilności Erasmus+ – wszystkie działania, osoby uczące się i pracownicy dydaktyczni (w mln rocznie, kumulatywnie, począwszy od 1987 r.)	19
Rys. 2 – Liczba projektów objętych umowami w ramach budżetu na 2022 r., dotacje w mld euro	20
Rys. 3 – Liczba zaangażowanych organizacji rocznie	20
Rys. 4 – Roczne programowanie finansowe programu Erasmus+ (w mld EUR).....	21
Rys. 5 – Zobowiązania budżetowe w ramach programu Erasmus+ na 2022 r. w podziale na tryby zarządzania	22
Rys. 6 – Zobowiązania budżetowe w ramach programu Erasmus+ na 2022 r. w podziale na sektory	23
Rys. 7 – Zobowiązania budżetowe w ramach programu Erasmus+ na 2022 r. według akcji kluczowych	23
Rys. 8 – Wpływ pandemii COVID-19 na program Erasmus+ Łączna liczba okresów mobilności rozpoczynanych w poszczególnych miesiącach w ramach akcji kluczowej 1	24
Rys. 9 – Projekty objęte umowami w ramach budżetu na 2022 r. (całkowita liczba projektów i dotacje w mln)	29
Rys. 10 – Projekty finansowane w podziale na akcje	29
Rys. 11 – Udział organizacji w poszczególnych dziedzinach	29
Rys. 12 – Organizacje uczestniczące według Akcji kluczowej	30
Rys. 13 – Organizacje według roli	30
Rys. 14 – Organizacje według rodzaju – wnioskodawcy.....	30
Rys. 15 – Mobilność w 2022 r. w podziale na dziedziny	31
Rys. 16 – Podział ze względu na płeć w programie Erasmus+	32
Rys. 17 – Równowaga płci w programie Erasmus+ w podziale na dziedziny edukacji	32
Rys. 18 – Finansowanie mobilności w 2022 r. według roku zaproszenia do składania wniosków	33
Rys. 19 – Kierunki mobilności w 2022 r. (w tys.) – 1/2	33
Rys. 19 – Kierunki mobilności w 2022 r. (w tys.) – 2/2	34
Rys. 20 – Informacje zwrotne uczestników na temat poprawy ich kompetencji kluczowych	35
Rys. 21 – Reprezentacja kobiet w programie Erasmus w porównaniu z obszarem szkolnictwa wyższego w UE-27	83

JAK SKONTAKTOWAĆ SIĘ Z UE

Osobiście

W całej Unii Europejskiej znajdują się setki punktów Europe Direct. Adres najbliższego punktu można znaleźć w internecie (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_pl).

Przez telefon lub na piśmie

Europe Direct to serwis informacyjny, który udziela odpowiedzi na pytania na temat Unii Europejskiej. Można się z nim skontaktować:

- ➔ dzwoniąc pod bezpłatny numer telefonu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (niektórzy operatorzy mogą naliczać opłaty za te połączenia),
- ➔ dzwoniąc pod standardowy numer telefonu: +32 22999696,
- ➔ za pośrednictwem następującego formularza kontaktowego: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_pl.

WYSZUKIWANIE INFORMACJI O UE

W internecie

Informacje o Unii Europejskiej we wszystkich językach urzędowych UE są dostępne w serwisie internetowym Europa (european-union.europa.eu).

Publikacje UE

Publikacje UE można przeglądać lub zamawiać pod adresem op.europa.eu/pl/publications. Większą liczbę egzemplarzy bezpłatnych publikacji można otrzymać, kontaktując się z serwisem Europe Direct lub lokalnym centrum dokumentacji (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_pl).

Prawo UE i powiązane dokumenty

Informacje prawne dotyczące UE, w tym wszystkie unijne akty prawne od 1951 r., są dostępne we wszystkich językach urzędowych w portalu EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Otwarte dane UE

Portal data.europa.eu zapewnia dostęp do otwartych zbiorów danych instytucji, organów, urzędówi agencji UE. Dane te można pobierać i wykorzystywać bezpłatnie, zarówno do celów komercyjnych, jak i niekomercyjnych. Portal umożliwia również dostęp do wielu zbiorów danych z krajów europejskich.

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej

Więcej informacji na temat unijnego projektu Erasmus+:
erasmus-plus.ec.europa.eu/pl